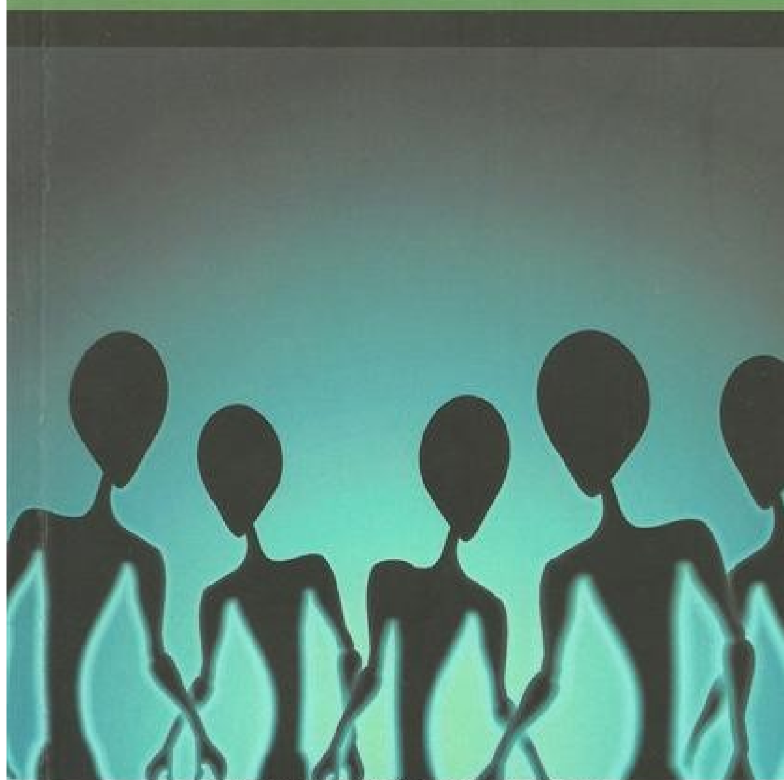
Arkadi & Boris

STRUGAȚKI

A doua invazie a marțienilor

FICȚIUNE FĂRĂ FRONTIERE

PARALELA 45

Arkadi & Boris Strugaţki

A doua invazie a marţienilor

Volumul 1

Seria FICŢIUNE FĂRĂ FRONTIERE

Traducere: Valerian Stoicescu
Editura Paralela 45, 2007

1 IUNIE (TREI CEASURI DUPĂ MIEZUL NOPŢII)

Doamne, iarăşi Artemis! Cred că totuşi s-a încurcat cu Nikostratos. Să-i mai zici fiică... în sfârşit.

Pe la unu noaptea m-a trezit un bubuit puternic, îndepărtat şi jocul sinistru de umbre roşiatice pe pereţii dormitorului. Bubuitura, huruitoare, ca o undă de cutremur, zgudui toată casa, geamurile zornăiau, sticluţele săltau pe noptieră. M-am aruncat speriat la fereastră. Cerul era incendiat la nord, de parcă pământul se deschisese dincolo de orizontul îndepărtat şi arunca spre stele jerbe uriaşe de focuri multicolore. Iar ăştia doi, impasibili, luminaţi de focurile iadului, scuturaţi de şocurile subterane, se îmbrăţişau, sărutându-se îndelung pe banca de sub geamul meu. Recunoscând-o imediat pe Artemis, eram gata-gata să jur că se întorsese Haron. Credeam că îl săruta de bucurie precum o mireasă în loc să-l ducă direct în dormitor, dar în lumina văpăilor am identificat faimoasa giacă străină a domnului Nikostratos, iar mie îmi veni rău. Uite, în astfel de momente îşi pierde omul sănătatea, deşi nu se putea spune ca toată tărăşenia asta era pentru mine ca un fulger căzut din senin. Se auzise câte ceva, apropouri, glumişoare. Şi, totuşi, m-au omorât.

Apăsându-mi inima cu mâna, complet derutat, m-am târât până în sufragerie aşa cum eram, desculţ, şi am sunat poliţia. Încearcă numai să prinzi poliţia la telefon când ai nevoie de ea. Ocupat. Colac peste pupăză, Pandaros era de serviciu. Îl întreb:

— Ce fenomen se observă la orizont?

Nu ştie ce-i ăla un fenomen. Îl întreb:

— Poţi să-mi spui ce se petrece la orizont, la nord?

Îmi răspunde:

— Pai unde vine asta?

Deja nu mai ştiu cum să-i explic. Noroc că-i pică fisa.

— Ah, vă referiţi la incendiu?

Şi-mi raportează că s-ar observa un oareşce incendiu, dar deocamdată nu se ştie cauza izbucnirii lui şi ce anume arde. Casa se zdruncină, totul scârţâie şi geme, se aud urlete disperate pe stradă, ceva despre un război, iar măgarul ăsta bătrân începe să-mi povestească că i l-au adus în secţie pe

Minotaur, beat mort, profanase colţul vilei domnului Laomedon şi nici măcar nu putea sta în picioare, d-apoi să se mai bată.

— O să luaţi sau nu măsuri? îl întrerup.

— Da’ asta şi încerc să vă explic, domnule Apollon, se supără măgarul. Trebuie să fac un raport, iar voi mi-aţi desfiinţat telefonul cu atâtea apeluri. Dacă vă emoţionează atâta pârlitul ăla de incendiu...

— Şi dacă a izbucnit un război?

— Nu, nu-i niciun război, îmi comunică grav. Am fi fost informaţi.

— Dar dacă-i vreo erupţie? îl întreb. Nu ştie ce-i aia o erupţie, îmi pierd răbdarea şi trântesc receptorul. Am transpirat tot din cauza acestei convorbiri. Mă-ntorc în dormitor, îmi pun halatul şi pantofii.

Uruiala parcă se mai potolise, deşi străfulgerările continuau, iar ăştia doi deja nu se mai sărutau, nici măcar nu se mai îmbrăţişau. Stăteau ţinându-se de mâini şi oricine putea să-i vadă, pentru că afară era ca ziua din cauza orizontului incendiat, doar că lumina nu era albă, ci portocalie, pătată de norii maronii de fum, de culoarea cafelei diluate. Vecinii alergau pe strada, fiecare îmbrăcat după cum nimerise mai repede, doamna Euridice îi trăgea pe toţi de pijamale, implorând să fie salvată, şi doar Mirtilos, stăpân pe sine, îşi scosese camionul din garaj şi începuse, împreună cu nevastă-sa şi fiii, să-şi adune lucrurile din casă. Era o panică adevărată, ca-n vremurile bune, vechi. Demult nu mai văzusem aşa ceva. Şi-am înţeles imediat ca dacă, într-adevăr, începuse războiul atomic, atunci nu vei găsi în toată regiunea un loc mai bun pentru adăpost ca orăşelul nostru, să te ascunzi şi să aştepţi. Iar dacă fusese o erupţie, atunci ea se produsese departe de-aici, orăşelul ne fiind ameninţat. Puţin probabil să fi fost o erupţie. De unde, aici, la noi?!

M-am ridicat şi m-am dus s-o trezesc pe Ermiona. Totul decurse în mod obişnuit:

— Lasă-mă, beţivanule. Nu trebuia să te pileşti seara. Acum nu vreau nimic ş.a.m.d.

Atunci i-am povestit ferm şi convingător despre războiul atomic şi erupţie, puţin cam exagerat, dar altfel nu rezolvam nimic. Sări tulburată din pat, mă împinse din calea ei şi se năpusti direct în sufragerie, bombănind:

— Şi-acum, dac-o s-o văd... şi bagă de seamă că...

Deschise bufetul şi cercetă sticla de coniac. Stăteam liniştit.

— Ia zi-mi, pe unde-ai mai bântuit? spuse mirosindu-mă neîncrezătoare. Prin ce bombe puturoase te-ai mai înfundat?

Când se uită însă pe geam, când văzu pe stradă vecinii îmbrăcaţi pe jumătate şi îl zări pe Mirtilos cocoţat numai în izmene pe acoperişul casei sale cum se uită spre nord prin binoclul său militar, nu-i mai păsa de mine. La nord, orizontul se cufundase iar în linişte şi întuneric, dar tot se mai ghiceau pe-acolo norii de fum ce ascundeau complet stelele. Eh, ce să mai vorbim, Ermiona mea nu-i o oarecare doamnă Euridice. Diferă şi vârsta şi educaţia. N-am apucat să dau bine pe gât un păhărel de coniac, că deja trăgea de geamantane şi striga cât putea:

— Artemis!

Cheam-o, cheam-o, m-am gândit cu amărăciune. Vezi să nu te-audă!

Şi-atunci Artemis apăru în uşa camerei sale. Doamne, palidă ca moartea, tremura toată, dar deja în pijama, iar în păr îi atârnau bigudiurile. Văd că-ntreabă:

— Ce-i asta? Ce-i cu voi?

Puteţi s-o luaţi cum vreţi, dar şi asta e un caracter. Dacă nu s-ar fi întâmplat acest fenomen, n-aş fi aflat niciodată nimic, iar Haron nici atât. Privirile noastre se încrucişară, ea îmi zâmbi dulce, cu buzele fremătându-i, iar eu n-am reuşit să mai rostesc cuvintele ce-mi stăteau pe limbă. M-am retras la mine în cameră să mă mai calmez şi-am început să-mi împachetez timbrele.

— Tremuri, îi spuneam în gând, te zvârcoleşti! Te simţi singură, fără apărare, ţi-e frică! Nu te-a susţinut, nu te-a apărat. A strivit floarea plăcerii şi s-a uşchit la treburile lui. Nu-i chiar aşa cum crezi, draga mea. Dacă omu-i necinstit, aşa va rămâne până la moarte.

Între timp, aşa cum m-am aşteptat, panica se potolea văzând cu ochii. Se aşternu o noapte obişnuită, fără cutremure. Casele nu mai scrâşneau. Doamna Euridice fusese, în sfârşit, salvată şi adăpostită într-un loc mai îmbietor. Nu mai urla nimeni despre război şi-n general nu mai exista nimic despre care să urli. Scoţând capul pe fereastră, am văzut că strada se golise, doar ici-colo mai zăreai case luminate. Pe acoperişul casei, Mirtilos strălucea în izmene printre stele. Strigându-l, l-am întrebat ce se vede pe-acolo.

— Lasă, lasă, răspunse iritat. Culcaţi-vă şi sforăiţi. Horcăiţi, c-o să v-arate ei...

L-am întrebat care ei.

— Lasă, lasă... S-au şi găsit deştepţii, în frunte cu Pandaros ăla al vostru. Un dobitoc şi nimic mai mult

Auzind de Pandaros, m-am hotărât să-l sun din nou. Când l-am prins în fine, Pandaros îmi spuse că n-are nici o noutate deosebită. În rest, linişte şi pace. Beţivanul de Minotaur primise o injecţie calmantă, i se făcuseră spălaturi stomacale, iar acum se liniştise; în ce priveşte incendiul, flăcările se stinseseră demult, ba mai mult, se dovedise că nici nu fusese vreun foc, ci doar artificii de sărbătoare. Până să-mi amintesc ce sărbătoare era azi, Pandaros îmi trânti receptorul. Era totuşi un dobitoc, avea o educaţie detestabilă. Şi aşa a fost dintotdeauna. Este ciudat să vezi astfel de creaturi în poliţia noastră. Poliţaiul nostru trebuie să fie un intelectual, un exemplu pentru tineret, un erou pe care să vrei să-l imiţi, astfel încât să-i încredinţezi liniştit nu numai arma şi puterea, dar şi activitatea educativă. Haron ar denumi o astfel de poliţie „divizia ochelaristă” şi-ar susţine că niciun stat n-ar avea nevoie de-o asemenea poliţie, pentru că ea ar începe să înşface şi să reeduce oamenii cei mai folositori statului, începând cu prim-miniştrii şi sfârşind cu şeful poliţiei. Nu ştiu, nu ştiu ce să mai zic. O fi şi-aşa, dar ca poliţaiul şef să nu ştie ce-i aia un fenomen şi să fie pe deasupra un mitocan în timpul exercitării funcţiei, asta înseamnă doar că nu-i bun de nimic.

Împiedicându-mă de geamantane, am răzbit până la bufet şi mi-am turnat un pahar de coniac tocmai când Ermiona se întorcea în sufragerie. Spunea că asta-i casă de nebuni, că nu poţi avea încredere în nimeni, că aici bărbaţii nu sunt bărbaţi, iar femeile nu sunt femei, eu nu-s decât un alcoolic terminat, Haron, un turist, Artemis, o fandosită complet neadaptată la viaţă şi aşa mai departe. Poate îi explică cineva de ce-au trezit-o în toiul nopţii şi-au pus-o să facă geamantanele? I-am răspuns Ermionei cum am putut mai bine şi m-am refugiat în dormitor. Mă durea totul şi eram sigur că mâine iar o să se întindă eczema. Aş fi vrut şi-acum să mă scarpin, însă deocamdată mă abţineam.

În jurul orei trei, pământul iar se cutremură. Se auzi vacarm de motoare şi zdrăngănit de piese metalice. Pe stradă trecea o coloană de camioane militare şi transportoare blindate, înţesate cu soldaţi. Înaintau încet, cu faza mică, iar Mirtilos, agăţându-se de un blindat, fugea alături de el, ţinându-se de capacul

luminatorului. Striga ceva. Nu ştiu ce i-au răspuns, dar când coloana trecu şi rămase singur în stradă, l-am strigat întrebându-l ce noutăţi are.

— Lasă, lasă, îmi răspunse Mirtilos. Ştim noi manevrele astea. Deştepţii ăştia circulă pe banii mei.

În sfârşit, am priceput tot. Au loc mari manevre militare, dacă n-or arunca chiar bomba atomică. Mult zgomot pentru nimic.

Doamne, de-aş adormi acum liniştit!

2 IUNIE

Mă scarpin tot. Şi ce-i mai important, nu mă pot hotărî să vorbesc cu Artemis. Nu suport discuţiile pur personale, asta-i deja intimitate şi-apoi de unde ştiu eu ce-o să-mi răspundă? Naiba ştie cum să te mai descurci cu fiicele astea. Dac-aş fi ştiut măcar ce-i lipseşte. Are un soţ care nu-i doar un ghebos mintos, ci un bărbat falnic, în floarea vârstei. Nu e nici o pocitanie oarecare, nici vreun infirm. Şi cu toate astea nu-i afemeiat. Şi-ar fi putut să fie; nepoata vistiernicului îi aruncă mereu priviri rugătoare, iar Tiona îi face şi ea ochi dulci. Toţi ştiu asta. Nu mai pun la socoteală liceenele, vilegiaturistele sau pe madam Persefona, care dintre toate mâţele e cea mai dată naibii, niciun motan nu-i poate rezista. Credeţi că nu ştiu ce-o să-mi răspundă Artemis la toate astea? O să-mi spună:

— Plictiseală, tăticule. La noi e o plictiseală de mori.

Şi n-am niciun atu cu care s-o contrez. Femeie frumoasă, tânără, n-are copii, temperament de invidiat, s-ar fi zbânţuit în vijelia dansurilor, distracţiilor, flirturilor şi aşa mai departe. Iar Haron, cu părere de rău, e din ăştia, filosofi. Gânditori. Totalitarism, fascism, menagerism, comunism. Dansurile – narcotic sexual; musafirii – boi de pretutindeni, unul mai semeţ decât celălalt. De whist sau de „patru rigi” nici să nu îndrăzneşti să-i pomeneşti. Şi cu toate astea ţine la băutură! Se așeză în jurul mesei cinci deştepţi de-ai lui, îşi pun înainte cinci sticle de coniac şi pornesc s-o toace până dimineaţă. Fata mai cască gura din când în când, trânteşte uşa şi pleacă la culcare. Asta-i viaţa?

Înţeleg că pentru bărbaţi e necesară o problemă bărbătească, dar nici femeilor nu le trebuie decât tot o treabă femeiască!... Şi totuşi îl iubesc pe ginerele meu. E ginerele meu şi îl iubesc. Dar cât naiba poţi discuta? Şi ce schimbi cu aceste discuţii? E clar ca bună ziua: oricâte discuţii ai purta despre fascism, lui tot nu-i va păsa; n-o să ai timp nici să oftezi şi-or să-ţi tragă pe cap o cască de fier – tot înainte şi slavă conducătorului! Iar dacă-ţi vei neglija tânăra soţie, ea îţi va plăti cu aceeaşi monedă. Filozofiile nu-ţi vor fi de niciun ajutor aici. Nu zic că un om cult n-ar trebui să mai discute şi pe teme abstracte, dar trebuie păstrate şi proporţiile, domnilor.

Dimineaţa era superbă (temperatura plus nouăsprezece, nebulozitatea o zecime, vântul de sud 0,5 m/s). Ar trebui să merg la staţia meteo să verific anemometrul, iar l-am scăpat pe jos. După micul dejun m-am hotărât să bat fierul cât e cald şi-am plecat la primărie să lămuresc problema pensiei. Mergeam, delectându-mă cu liniştea din jur, când deodată observ că la întretăierea străzilor Libertăţii cu Vereskova s-a adunat mulţimea. După cum se vede, Minotaurul intrase cu cisterna sa în vitrina bijutierului, iar lumea se strânsese să-l vadă cum, murdar şi buhăit, beat încă de dimineaţă, dă explicaţii unui sticlete. Atât de prost se potriveau însă toate astea cu dimineaţa strălucitoare, încât buna mea dispoziţie se spulberă cât ai clipi. Bineînţeles, poliţia n-ar fi trebuit să-i dea drumul atât de repede Minotaurului. Doar ştiau ca iar se va îmbăta din moment ce intrase în perioada crizelor de beţie. Pe de altă parte, cum să nu-i dai drumul, când e singurul vidanjor din oraş? Totuşi, una din două: ori te ocupi de reeducarea Minotaurului şi te îneci în rahat, ori accepţi compromisuri în numele igienei.

Am întârziat din cauza Minotaurului şi până am ajuns la „rond” toţi ai noştri deja se adunaseră. Am plătit amenda, după care ologul Polifem mă servi cu un trabuc formidabil, într-o teacă de aluminiu. Trabucul îi fusese trimis de băiatul lui cel mare, Policarp, locotenent în flota comercială. Policarp ăsta îmi fusese elev câţiva ani, până-n momentul când fugise ca mus în marină. Băiatul era sprinten la minte, mare ştrengar. Când fugise din oraş, taică-su, Polifem, încercă să mă dea în judecată: chipurile, l-aş fi îndemnat pe băiat la desfrânare cu lecţiile mele despre pluralitatea lumilor, Polifem şi-acum mai e convins că cerul e tare şi că sateliţii aleargă pe ei precum motocicliştii la circ. Argumentele mele referitoare la foloasele astronomiei nu îi sunt accesibile. Nici atunci, nici acum.

Ai noştri vorbeau despre vistiernicul orăşelului, care delapidase din nou banii strânşi pentru construcţia stadionului. Deci, asta ar fi a şaptea oară. Întâi am adoptat măsurile radicale. Silen gesticula, susţinând că nimic nu-i mai bun decât o judecată: „Destul cu jumătăţile de măsură. Vrem o judecată deschisă. Ne adunăm tot oraşul în groapa stadionului şi-acolo îl răstignim pe tâlhar la stâlpul infamiei, chiar la locul crimei. Slavă Domnului, turuia el, legea noastră e destul de elastică încât soluţia suprimării să fie justificată de gravitatea faptei.” „Eu aş spune chiar că legea noastră e mult prea elastică,

remarcă Paral Veninosu. Pe vistiernicul ăsta l-am mai judecat de două ori şi de fiecare dată legea noastră elastică nu l-a putut ţine. Probabil însă că aşa îţi vine şi să crezi că toate s-au nimerit aşa pentru că l-am judecat la primărie şi nu în excavaţia stadionului.” Chibzuind adânc, Morfeu stabili că începând de azi nu-l va mai tunde şi bărbieri. Adică, „lasă-l să mai umble şi pletos”. „Nu sunteţi decât nişte găoaze, se revoltă Polifem. Nu pricepeţi că i se rupe de voi? Are el cu cine să umble.”

— Chiar aşa, îl susţinu Paral Veninosu şi ne aminti că în afară de vistiernic mai trăieşte şi activează arhitectul oraşului ce proiectase stadionul după cât îl dusese capul, iar acum, bineînţeles, era interesat să nu dea Dumnezeu să înceapă construcţia. Bâlbâitul Callaid începu să sâsâie şi să se smucească, atrăgând astfel atenţia tuturor, şi ne „povesti” cum el însuşi, Callaid, era să se bată cu arhitectul, anul trecut, de sărbătoarea Florilor. Această confesiune imprimă discuţiei un alt curs decisiv. Ologul Polifem, ca veteran şi om sângeros, propuse să-i aşteptăm pe amândoi la intrarea localului doamnei Persefona şi sa le rupem coarnele. În astfel de momente hotărâtoare, Polifem încetă să-şi mai controleze expresiile, amintindu-şi-le doar pe cele de cazarmă. „Sa le rupem coarnele acestor împuţiţi”, urlă el. „Să-i băgăm în smoală pe rahaţii ăştia şi să le şlefuim puţin ciolanele lor blestemate.” E de-a dreptul uimitor cum aceste vorbe au putut într-atât să-i excite pe ai noştri. Toţi se aprinseră, începură să gesticuleze, iar Callaid şuiera şi se smucea mai tare ca de obicei, dar n-avea încă forţa să articuleze măcar un cuvânt; probabil din cauza emoţiilor ce-l copleşiseră. Dar aici Paral Veninosu, singurul dintre noi rămas liniştit, constată că în afară de vistiernic şi arhitect, în oraş mai locuieşte, la reşedinţa sa de vară, şi amicul lor cel mai bun, un oarecare domn Laomedon. Toţi amuţiră brusc şi începură să-şi aprindă ţigările şi trabucurile stinse în timpul discuţiei, pentru că domnului Laomedon nu prea poţi să-i rupi coarnele, iar de şlefuit ciolanele, nici vorbă. Şi când în liniştea care urmă, bâlbâitului Callaid îi scăpă mult doritul „Să le stâlcim mutrele!”, toţi îl priviră cu reproş.

Mi-am amintit că demult trebuia să fiu la primărie. Am pus trabucul jumătate fumat în teaca lui de aluminiu, apoi am urcat la etajul doi, până în anticamera domnului primar. Mă surprinse agitaţia neobişnuită din cancelarie. Toţi lucrătorii păreau cam surescitaţi. Până şi domnul secretar, în loc să-şi vadă de

obişnuita explorare a propriilor unghii, punea peceţi de ceară pe nişte plicuri mari. Avea o figură foarte scârbită şi îndatoritoare. Stânjenit, m-am apropiat de acest filfizon cu părul lins după ultimul răcnet al modei. Doamne, aş fi dat totul de pe lume numai să n-am de-a face cu el: nici să-l văd, nici să-l aud. Nici înainte nu-l prea aveam la inimă pe domnul Nikostratos, ca de altfel pe toţi fanţii orăşelului nostru (la drept vorbind, n-am putut să-l sufăr încă de când mi-a fost elev: leneş, impertinent, ieşiri arogante), dar de ieri, mi-era şi greaţă să mă uit la el. Oare cum voi reacţiona la vederea lui? M-am stăpânit însă şi l-am întrebat într-un târziu:

— Domnule Nikostratos, se mai aude ceva cu problema mea?

Nu m-a privit; ca să zic aşa, nu mă onoră nici măcar cu o ocheadă.

— Scuzaţi-mă, domnule Apollon, dar încă n-a sosit răspunsul de la minister, şi continuă să pună peceţi.

M-am mai foit un pic, ezitând să plec imediat, apoi brusc m-am îndreptat grăbit spre ieşire. Eu, de când mă ştiu, n-am suportat locurile oficiale. Totuşi, în mod cu totul neaşteptat, domnul secretar mă opri cu o comunicare ciudată, spunându-mi că de ieri nu mai poate lua legătura cu Marafinele.

— Ce spuneţi? am exclamat. Nu s-au terminat încă manevrele?

— Ce manevre? se miră el.

Şi-atunci nu m-am mai stăpânit. Nici până acum nu ştiu dacă merita s-o fac, dar l-am privit drept în ochi, insistent, şi l-am întrebat:

— Cum adică ce manevre? Acelea pe care aţi avut bunăvoinţa să le priviţi noaptea trecută.

— Chiar erau manevre? rosti cu o stăpânire de sine demnă de invidiat, aplecându-se din nou deasupra plicurilor lui. Erau doar nişte artificii. Citiţi ziarele de dimineaţă.

Ar fi trebuit să-i trântesc vreo două, mai ales că în acel moment eram singuri în cameră. Dar pot eu aşa ceva?

Când m-am întors la „rond”, discuţia deviase spre natura fenomenului nocturn. Ai noştri se înmulţiseră: veniseră în plus Mirtilos şi Pandaros. Pandaros avea uniforma descheiată, era nebărbierit şi obosit după serviciul de noapte. Mirtilos n-arăta nici el mai bine, pentru că toată noaptea bântuise în jurul casei, făcând de pază în aşteptarea nenorocirii. Toţi ţineau în mâini ziarele de dimineaţă şi analizau articolul „În pragul sărbătorii”

din Observatorul nostru, care ne înştiinţa că Marafinele se pregătesc să-şi sărbătorească cei o sută cincizeci şi trei de ani ai lor, ştire provenită din obişnuitele surse absolut sigure, şi că noaptea trecută se făcuseră probe cu focuri de artificii pentru a putea fi admirate de locuitorii oraşelor şi satelor pe o rază de două sute de kilometri. Cum pleacă Haron în deplasare, cum ziarul nostru se tâmpeşte într-un hal fără de hal. Nici măcar nu s-au obosit să-şi închipuie cum ar putea să se vadă un foc de artificii de la o distanţă de două sute de kilometri. Măcar să se fi întrebat de când focurile de artificii sunt însoţite de şocuri subterane. Toate astea le-am spus imediat alor noştri, dar mi-au replicat că ştiu şi singuri în ce an suntem astăzi şi că mai bine aş citi Buletinul Milles. În Buletin era scris negru pe alb că „noaptea trecută locuitorii din Milles au putut admira spectacolul de neuitat al manevrelor militare cu folosirea celor mai noi tehnici de luptă”. „Păi, eu ce-am zis?”, am exclamat, dar Mirtilos mă întrerupse şi-mi povesti că dis-de-dimineaţă venise la benzinăria lui un oarecare şofer ai firmei „Transportul Intercontinental”, luase o sută cincizeci de litri de benzină, două borcane de ulei de motor, o ladă de marmeladă şi îi şoptise tainic că noaptea trecută explodaseră dintr-o cauză necunoscută uzinele subterane de combustibil pentru rachete. Muriseră circa douăzeci şi trei de oameni ce asigurau paza uzinei, tot schimbul de noapte, plus încă o şută şaptezeci şi nouă de oameni ce dispăruseră fără urmă. Ne-am îngrozit cu toţii, dar Veninosul Paral se şi repezi:

— Da’ atunci mă întreb eu la ce i-a trebuit marmeladă?

Cu asta îl puse la punct pe Mirtilos.

— Lasă, lasă, spuse acesta. Am auzit. Mie mi-ajunge.

Nici noi n-am mai avut ce să spunem, într-adevăr, ce-avea a face aici marmelada? Callaid începu să sâsâie, să se stropşească, dar nu reuşi să scoată nimic. Şi atunci interveni măgarul ăsta bătrân de Pandaros.

— Măi, fraţilor, face el. Ia ascultaţi-mă puţin. Ce uzine de rachete? La mijloc sunt uzinele de marmeladă. E clar, nu?

Am rămas perplecşi.

— Uzinele subterane de marmeladă? îl întrerupse Paral. Ehei, bătrâne, da’ azi eşti într-o formă de invidiat.

Am început să-l batem prieteneşte pe spate pe Pandaros:

— Mda, Pan, se vede treaba că azi ai dormit cam prost, bătrâne. Te-a ostenit Minotaurul, Pan. Nu te văd bine. Ar fi timpul să ieşi la pensie, Pan, prietene!

— Şi mai zici că eşti poliţai: provoci panică, spuse cu obidă Mirtilos, singurul care luase în serios cuvintele lui Pandaros.

— De-aia e şi Pan, să semene panica, ironiză Dimant.

Polifem profită şi el de prilej şi nimeri la ţintă cu o glumă groasă. Cât timp ne-am amuzat, Pandaros stătuse ca un stâlp şi se umfla văzând cu ochii, întorcându-şi doar capul, ca un taur pe care îl supără matadorii. Într-un sfârşit îşi încheie uniforma la toţi nasturii şi privind pe deasupra tuturor zbieră:

— Gata cu gluma! Cirrrculaţi! În numele legii!

Mirtilos plecă la benzinăria lui, iar restul lumii plecă la cârciumă.

La cârciumă am trecut imediat pe bere.

Iată plăcerea de care mereu am fost lipsit, până când nu am ieşit la pensie. Într-un asemenea orăşel mărunt ca al nostru, toţi îi cunosc pe profesori. Părinţii elevilor tăi, nu ştiu de ce, îşi imaginează că ai fi un soi de magician al cărui exemplu personal poate interzice copiilor să calce pe urmele taţilor. Cârciuma era ticsită de dimineaţa până noaptea târziu cu asemenea părinţi, iar dacă-ţi permiteai şi tu o halbă nevinovată de bere, atunci ziua următoare puteai fi sigur că vei avea o discuţie umilitoare cu directorul. Iar eu iubesc cârciuma! Îmi place să stau într-o companie plăcută de bărbaţi şi să port pe îndelete discuţii serioase pe teme libere, să ascult absent clinchetul paharelor şi zarva din spatele meu. Îmi place să spun şi să ascult un banc mai „sărat”, să joc „patru rigi” cu miză mică, dar care să nu afecteze demnitatea jocului, iar în caz de câştig să fac cinste tuturor cu un rând de bere. Cam asta e.

Iapet ne-a adus berea şi am început să discutam despre război. Ologul Polifem ajunse la concluzia că dacă aseară a fost vreun război, atunci deja trebuia să înceapă mobilizarea. Paral Veninosu îl contrazise, spunându-i că în cazul unui război deja izbucnit nici n-am mai fi avut pe cine să mobilizăm. Nu-mi plac conversaţiile despre război şi cu mare plăcere aş fi pornit o discuţie despre pensii, dar unde să mă mai strecor şi eu?!... Polifem îşi trânti cârja de-a curmezişul mesei şi întrebă iritat cam ce înţelege Paral prin război propriu-zis?

— Ştii tu, de exemplu, ce-nseamnă o bazooka? întrebă el încruntat. Ştii ce-nseamnă să stai în tranşee, tancurile să

năvălească spre tine, iar tu încă să nu observi că-ţi atârnă pantalonii plini?

Paral ripostă, spunând că nu ştie nimic şi nici nu vrea să cunoască despre tancuri şi pantaloni plini, dar că despre războiul atomic toţi ştim acelaşi lucru:

— Să te culci cu picioarele spre cel mai apropiat cimitir, iar după explozie să ai grijă să te târăşti singur spre el.

— Ai fost un pârlit de civil şi la fel de pârlit ai să şi mori, nu rămase mai prejos ologul Polifem. Războiul atomic e un război al nervilor, înţelegi? Ei pe noi, noi pe ei şi care s-a căcat primu-n nădragi, ăla a şi pierdut.

Paral ridică doar din umeri, dar Polifem se aprinsese rău de tot:

— Bazookele! urla el. Tarzanii! Hârşt şi pantalonii plini! Aşa-i, Apollon?

Epuizat de atâtea ţipete, căzu imediat pe panta amintirilor, cum ne luptam prin nămeţii de zăpadă cu tancurile duşmane. Nu pot să sufăr aceste amintiri. Numai pantaloni plini de rahat. Nu ştiu, poate aşa a şi fost, nu mai ţin minte. Dar nici nu mi-ar plăcea să mă întorc la asta. Iar Polifem cum a fost uşă de cazarmă, aşa a şi rămas. Nu-mi pot imagina cam ce se mai poate rupe unui om ca să înceteze definitiv să mai facă pe subofiţerul. Poate pentru că n-a nimerit în „blocadă”, aşa cum am căzut eu şi am simţit-o. Sau problema constă în caracter?

Am mai zăbovit şi atunci m-am decis ca-n acelaşi timp să şi mănânc. De obicei se haleşte bine la Iapet, de data asta însă, specialitatea casei, supa cu găluşte, mirosea puternic a untdelemn şi aşa am şi spus-o. Se vede treaba că de vreo trei zile îl dor dinţii pe Iapet, atât de tare, încât nimic nu poate gusta ca lumea. „Ehe, mai ţii minte, Feb, cum te-am pocnit de ţi-a sărit măseaua?” întrebă trist. Cum era să uit! Eram într-a şaptea, îi făceam amândoi curte Ifigeniei şi ne băteam în fiecare zi. Doamne, ce departe rămăseseră vremurile când mă mai puteam bate! Ifigenia este acum căsătorita cu un inginer din sudul ţării, are deja nepoţi şi angină pectorală.

În timp ce mă îndreptam spre Ahile, am zărit lângă casa domnului Laomedon binecunoscuta lui maşină roşie, înfricoşătoare, cu geamuri blindate, iar la volan fuma hidoşenia aia care întotdeauna îşi bătea joc de mine. Se legă şi acum de mine, încât am fost nevoit să trec demn pe partea cealaltă a străzii, ignorându-l. Ahile stătea impozant în spatele

gemuleţului şi îşi admira „Cosmosul”. De când îşi făcuse rost de acest triunghi albastru cu tipăritură argintie, îşi impusese ca regulă strictă scoaterea clasorului chiar la sosirea mea, aşa, cu totul întâmplător. Îl cunosc de-a fir a păr şi tocmai de aceea nu-i arăt că de fapt îmi sângerează inima de câte ori văd timbrul. Am o singură consolare, că timbrul pe care îl are, totuşi, nu-i decât un simplu abţibild. Aşa i-am şi zis.

— Da, am spus, nimic de zis, Ahile, e un lucru minunat. Păcat că-i numai un abţibild.

Se schimonosi şi mormăi ceva despre strugurii acri.

— N-ai ce să-i faci, i-am răspuns liniştit. Abţibildul rămâne un abţibild şi n-ai ce-i face. Personal, n-aş fi luat niciodată timbrul ăsta la un asemenea preţ. Ce nevoie am de-un abţibild? Bineînţeles, mai sunt unii indivizi cu un orizont atât de larg încât le iau până şi ştampilate, dar asta nu-i de mine, e nedemn. Eu le achiziţionez doar pentru fondul de schimb, că doar întotdeauna poţi găsi un fraier căruia să-i fie indiferent dacă e cu lipici sau nu.

Las’ că te dezvăţ eu să mai îmi vâri sub nas tipăritura aia de argint!

Totuşi ne-am omorât timpul în mod plăcut. Căuta să mă convingă că focul de artificii de ieri fusese o auroră boreală mai deosebită însoţită întâmplător de un cutremur puternic, în timp ce eu îl pisam la cap cu manevrele şi exploziile de la uzinele de marmeladă. Era însă imposibil să discuţi cu Ahile. Doar se vede de la o poştă că omul nu crede în ceea ce spune şi că te contrazice doar din spirit de contradicţie. Stătea ca un idol mongolez, uitându-se pe geam şi repetând unul şi acelaşi lucru, adică n-aş fi singurul din oraşul ăsta care s-ar pricepe la fenomenele naturii. Puteai să juri că cei de-acolo, de la şcoala lui farmaceutică, insistă într-adevăr în studiul ştiinţelor serioase. Ce mai, e limpede că nu poţi duce la bun sfârşit nici o discuţie cu ai noştri. Să-l luăm pe Polifem, de exemplu. Niciodată nu atinge esenţialul. Nu-l interesează adevărul, important e un singur lucru: ridiculizarea interlocutorului. Să zicem că se discută despre forma planetei noastre. Îi dovedesc cu argumente precise, cunoscute oricărui om învăţat, că Pământul, exprimându-ne grosolan, este un glob. Polifem, îndârjit, atacă zadarnic fiecare argument în parte, iar când ajungem la forma umbrei pământene în timpul unei eclipse de lună, îmi trânteşte brusc ceva de genul: „Umbră, umbră...

Acoperi cu umbră lumina soarelui. Ai face mai bine să scapi mai întâi de negul de sub nas şi să-ţi crească păr pe chelie şi abia apoi să vorbeşti.” Sau, de exemplu, Paral. Odată am discutat cu el despre metodele de tratament al alcoolismului. Cât ai clipi, am şi trecut la politica externă a conducerii de atunci ca să ajungem imediat la problema pansexualismului. Şi mai curios e că n-am avut nici în clin nici în mânecă cu problemele pansexualismului şi ale politicii externe, nici atunci şi nici acum. În schimb, un nepot de văr al Ermionei suferea de alcoolism, chinuindu-ne pe toţi din jur. Acum e-n armată, medic militar, dar pe atunci viaţa mea devenise un coşmar neîntrerupt. Mda, alcoolismul e un flagel al poporului.

Discuţia noastră luă sfârşit când Ahile scoase o sticluţă tăinuită, din care am băut câte un păhărel de gin. Afacerile lui Ahile merg cam prost. Am impresia că nu i-ar ajunge nici de gin, dacă n-ar fi madam Persefona. Chiar şi azi trimisese pe cineva.

— V-aş propune un antigen, şoptea delicat Ahile.

— Nu, răspunse mesagera, mi-a cerut ceva mai sigur, vă rog.

Mai sigur, ei, ce să-ţi povestesc. A mai trecut în grabă un ucenic-bucătar de la Iapet pentru picături de dinţi şi altcineva n-a mai venit, aşa că am discutat netulburaţi. Am schimbat „Monumentul” meu pe seria lui „Crucea Roşie”. De fapt, nu-mi trebuia „Crucea Roşie”, dar Haron spusese alaltăieri că primiseră în redacţie următorul anunţ: „Caut «Crucea Roşie», propun la schimb oricare ştampilă răsturnată aflată în standarde”. Pare ciudat, dar Haron e singurul din casa noastră care nu râde de mine. În general, dacă stai să te gândeşti nu e deloc un om rău, dar Artemis e imorală şi nu-şi păstrează demnitatea. Ce om şi Nikostratos ăsta!

M-am întors acasă pe la nouă seara şi-i văd că iar stau la mine în grădină, la umbră. E adevărat, acum nu se mai sărutau, dar trebuie să existe şi decenţă, aşa că am intrat în grădină, am înşfăcat-o pe Artemis de mână şi-i spun acestui filfizon:

— La revedere, domnule Nikostratos. Noapte bună.

Artemis îşi smulse mâna şi plecă fără o vorbă, în timp ce acest desfrânat, încercând să salveze neîndemânatic situaţia penibilă în care se afla, porni să discute cu mine despre nişte recomandări municipale pe care ar fi trebuit să le anexez la cererea mea de pensionare. Iar eu stau şi-l ascult. Ar fi trebuit să-l alung din grădină cu parul, dar eu stau şi-l ascult. Blestemata mea de politeţe. Nesiguranţa mea. Iată cu adevărat

un complex de inferioritate. Şi-l văd cum brusc rânjeşte dezgustător şi-mi spune:

— Şi ce mai face fermecătoarea doamnă Ermiona? Dumneata, domnule Apollon, eşti un om abil. De la aşa o econoamă nici eu nu m-aş refuza.

Îmi sări inima din loc şi-am înlemnit, în timp ce el, fără să mai aştepte vreun răspuns – şi de fapt ce nevoie ar mai avea de el? – plecă râzând în hohote, de se auzea în toată strada. Sunt singur în grădina întunecată.

— Mda, asta e. Trebuie să legalizez cumva relaţiile mele cu Ermiona. Ştiu că nu-i nevoie de asta, dar liniştea sufletească cere jertfe.

3 IUNIE

Câteodată mă cuprinde o adevărată groază când mă gândesc că nu se rezolvă nimic cu pensia mea. Mi se strânge totul pe dinăuntru şi nu pot să mă mai ocup de nimic.

Logic, însă, ar fi ca treburile să se încheie în modul cel mai favorabil. În primul rând, am predat ca profesor timp de treizeci de ani, fără să mai punem la socoteală întreruperea din cauza războiului. Mai precis, chiar treizeci de ani şi două luni. În al doilea rând, nu mi-am schimbat niciodată locul de muncă şi deci vechimea nu mi s-a întrerupt din cauza mutărilor sau altor împrejurări distractive. O singură dată, acum şapte ani, mi-am luat un scurt concediu, fără plată. Iar participarea la acţiunile militare în niciun caz nu poate fi considerată întrerupere de vechime, asta-i clar. După un calcul foarte aproximativ, prin clasele mele au trecut mai mult de patru mii de elevi, aproape toată populaţia oraşului de azi. În al treilea rând, în ultimii ani am fost mai tot timpul evidenţiat şi de trei ori am ţinut locul directorului liceului, când acesta fusese plecat în concediu. În al patrulea rând, am depus o muncă ireproşabilă, având şaisprezece diplome de la minister, cu o felicitare trimisă personal de ministru, azi mort, cu ocazia aniversării a 50 de ani, precum şi o medalie de bronz „Pentru strădruinţe pe tărâmul învăţământului popular”. Un sertar burduşit de scrisori din biroul meu este destinat special cuvintelor de mulţumire din partea părinţilor. În al cincilea rând, specialitatea mea. Acum au înnebunit toţi cu Cosmosul ăsta, aşa că astronomia e o materie actuală. După mine, şi ăsta-i un motiv. Aşa că priveşti toate astea şi rămâi uimit: ce îndoieli mai pot exista? Să fi fost în locul ministrului, aş fi de acord fără ezitare: prima categorie. Doamne, atunci în sfârşit m-aş linişti şi eu, pentru că, de fapt, mie nici nu-mi trebuie prea mult în viaţă. Trei-patru ţigări, un păhărel de coniac, mărunţiş pentru cărţi şi asta-i tot. Şi timbrele, bineînţeles. Prima categorie, asta înseamnă o sută cincizeci pe lună. O sută îi dau Ermionei pentru gospodărie, douăzeci la C.E.C. pentru zile negre şi ce rămâne va fi al meu. Asta-mi ajunge şi pentru timbre şi pentru altele. Oare nu merit asta?

E deprimant când nu mai are nimeni nevoie de-un bătrân. Te storc ca pe-o lămâie, ş-apoi du-te şi crapă. Mulţumiri, adrese? Pe cine mai interesează astăzi? Medalie? Cine n-are? Şi neapărat cineva trebuie să se lege de prizonierat. Ai fost prizonier? Am fost. Trei ani? Trei ani. Hai gata! Deci, vechimea s-a întrerupt pentru trei ani, primiţi categoria a treia şi nu ne mai umflaţi corespondenţa.

Ehe, de-aş fi avut nişte cunoştinţe! Apropo, un elev de-al meu şi anume generalul Alchim şi acum mai zace în Congresul de Jos. Ce-ar fi dacă i-aş scrie? Trebuie să mă ţină minte, doar am avut din plin acele mici conflicte despre care îşi aduc aminte cu mare plăcere foştii elevi la maturitate. Zău că-i scriu. Chiar aşa direct voi şi începe:

„Bună ziua, băieţaş. Iată că acum sunt deja bătrân...” O să mai aştept puţin şi-i voi scrie.

Azi am stat toată ziua acasă. Ieri, Ermiona a fost în vizită la mătuşa şi a adus de-acolo un pachet mare cu timbre vechi. Ordonându-le, am simţit o mare plăcere. Aşa ceva nu se poate compara cu nimic. E ca o nesfârşită lună de miere. Erau câteva exemplare minunate, într-adevăr toate cu etichete, o să trebuiască să le restaurez. Mirtilos îşi instală cortul în curte unde locuieşte cu toată familia. S-a lăudat că poate strânge tot calabalâcul în zece minute şi să se care. A mai povestit că tot nu se stabilise legătura cu Marafinele. Desigur, minte. Minotaurul, mort de beat, a lovit cu cisterna lui jegoasă automobilul roşu al domnului Laomedon şi s-a caftit cu şoferul. I-au dus pe amândoi la circă. Pe Minotaur l-au încuiat până la trezirea din beţie, iar pe şofer, zice-se, l-au dus la spital. E totuşi o dreptate pe lumea asta. Artemis stă liniştită ca un şoricel: acum-acum se va întoarce Haron. Nu i-am spus nimic Ermionei. Poate că se va rezolva cumva. Uff, de-aş primi categoria întâi!

4 IUNIE

Am terminat lectura ziarelor de seară, dar tot nu înţeleg nimic. Fără-ndoială, se produseseră ceva schimbări. Dar care anume? Şi-n urma căror evenimente? Le place să ne mintă, asta e.

Dimineaţa, după ce mi-am terminat cafeaua, am plecat la „rond”.

Ziua era bună, călduroasă (temperatura plus optsprezece, nebulozitatea zero, vântul sudic 1 m/sec, după anemometrul meu). Ieşind în stradă, am văzut că Mirtilos se foieşte în jurul cortului desfăcut pe pământ. L-am întrebat ce-i cu el.

— Lasă, lasă, răspunse iritat. S-au găsit deştepţii. Atunci, staţi şi aşteptaţi, până vă va spinteca pe toţi.

Nu cred o iotă din ce spune Mirtilos, dar la astfel de vorbe întotdeauna mi se face pielea de găină.

— Dar ce s-a întâmplat? am întrebat

— „Martenienii”, răspunse scurt şi începu să strângă cortul ajutându-se şi de genunchi.

Nu l-am înţeles de prima dată şi poate tocmai de aceea, din cauza acestui straniu cuvânt, apăru sentimentul că va veni ceva îngrozitor şi de neînlăturat. Picioarele mi se înmuiară şi-atunci m-am aşezat pe bara de protecţie a camionului. Mirtilos tăcea, doar pufăind şi smiorcăindu-se.

— Cum ai spus? l-am întrebat.

Îşi termină de strâns cortul, îl aruncă în camion şi îşi aprinse o ţigară.

— Au năvălit martenienii, şopti el. Acum ne-a venit sfârşitul la toţi. Marafinele sunt arse până-n temelii, zice-se, zece milioane de morţi într-o singură noapte, înţelegeţi? Iar azi au sosit la noi la primărie. Acuma au puterea, aşa că gata. Ne-au interzis deja să mai semănăm, iar acum, se spune, ne vor scoate la toţi stomacurile. Înţelegi, le trebuie pentru ceva stomacurile noastre! Nu mai stau eu s-aştept, îmi trebuie şi mie stomacul. Cum am auzit toate astea, aşa m-am şi hotărât: aceste noi ordine nu sunt pentru mine, n-au decât să se ducă toate pe apa sâmbetei, eu plec la ferma fratelui meu. Deja am trimis-o cu

autobuzul pe bătrână cu copiii. Să stăm, să aşteptăm, iar pe urmă vedem noi.

— Stai, l-am întrerupt, înţelegând că toate-s minciuni, dar înmuindu-mă din ce în ce. Stai, Mirtilos! Ce tot vorbeşti? Cine a năvălit? Cine a ars? Ginerele meu e acum în Marafine.

— S-a zis cu ginere-tu, mă compătimi Mirtilos şi aruncă mucul de ţigară. Fii convins că fii-ta a ajuns văduvă. Ce libertate acum pe capul secretarului... Ei, eu am plecat. Adio, Apollon. Ne-am înţeles întotdeauna foarte bine. Nu-ţi ţin duşmănie şi să nu-ţi aduci aminte de mine cu rău.

— Dumnezeule! am ţipat disperat, topindu-mă de tot. Dar cine au năvălit?

— Martenienii, martenienii! îmi repetă în şoaptă. De acolo! ridică el un deget spre cer. Au căzut din cometă!

— Poate marţienii? am întrebat plin de speranţă.

— Lasă, lasă, spuse intrând în cabină: Eşti învăţător, oricum le ştii mai bine. Iar mie mi-e totuna cine-mi scoate maţele...

— Dumnezeule, Mirtilos, am protestat, înţelegând fără niciun dubiu că totul nu-i decât o minciună. Dar nu se poate aşa ceva. Eşti om în vârstă, ai nepoţi. Ce marţieni să fie, dacă Marte e o planetă lipsită de viaţă? Acolo nu e viaţă, doar e un fapt ştiinţific.

— Lasă, lasă, mormăi Mirtilos, dar deja începuse să ezite. Ce să spun, nu ştiu care fapt.

— Niciun „lasă”, aşa e cum ţi-am spus, întreabă orice savant. Dar ce tot spun savant, o ştie fiecare şcolar!

Mirtilos mârâi şi ieşi din cabina camionului:

— Dă-le naibii pe toate! izbucni ei, înfigându-şi labele în ceafa. Pe cine să mai ascult? Pe tine? Pe Pandaros? Nu mai înţeleg nimic.

Trage un scuipat şi intră în casă.

M-am întors acasă, decis să-l sun pe Pandaros. Acesta, se vede treaba, era extrem de ocupat pentru că Minotaurul rupsese gratiile de la celulă şi evadase, aşa că acum Pandaros trebuia să organizeze urmărirea. Într-adevăr, acum o oră şi jumătate sosise cineva la primărie, un fel de şef, poate chiar un marţian, dar în privinţa scoaterii stomacurilor nu se dăduse niciun fel de ordin şi de fapt el, Pandaros, n-avea timp de marţieni, pentru că un singur Minotaur era, după părerea lui, mai rău decât toţi marţienii la un loc.

M-am grăbit spre „ronduleţ”.

Aproape toţi ai noştri se adunaseră la intrarea în primărie şi discutau îndârjiţi despre nişte urme stranii de praf. Aceste urme le lăsase un marţian, ştiau ei asta precis. Morfeu susţinea sus şi tare că până şi el, un bătrân frizer şi maseur, încă nu mai văzuse astfel de monştri.

— Păianjeni, povestea el, nişte păianjeni imenşi şi păroşi. Vreau să spun, masculii erau păroşi, iar femelele erau goale. Merg pe labele de jos, iar cu cele de sus înşfacă. Ai văzut urmele? Ceva înfiorător! Ca nişte găuri. Da, cu siguranţă a trecut pe aici.

— Problema nu e că a trecut, spuse înţeleptul Silen. La noi pe pământ gravitatea este mai mare, uite, Apollon mă va susţine, aşa că nu sunt capabili să meargă aşa, pur şi simplu, pe picioare. Pentru asta şi-au pus nişte picioroange speciale pe arc, şi astea lasă găuri în praf.

— Pe bune, picioroange, susţinu nedesluşit Iapet prin bandajul cu care-şi înfăşurase falca. Numai că nu-s picioroange, ci o maşinărie, am văzut-o eu într-un film. Maşinile nu-s pe roţi, ci pe pârghii, adică pe picioroange.

— Iar s-a fofilat vistiernicul nostru, spuse Paral Veninosu. Rândul trecut a căzut grindină de-o mărime neobişnuită, rândul celălalt ne-au invadat lăcustele, acum s-a aranjat cu marţienii, la nivelul epocii, în strânsă legătură cu ultimele cuceriri ale spaţiilor cosmice.

— Nu pot privi indiferent aceste urme, insista Morfeu. Îngrozitor! Hai, bătrâneilor să bem ceva, nu?

Gallaid, care de mult se scremea, sâsâindu-se şi scuturându-se, rosti în fine:

— T-t-t-timpul azi e frumos, bătrâneilor! C-c-cum aţi dormit?

Din cauza defectului sau de vorbire rămâne întotdeauna în urma evenimentelor. Totuşi e veterinar şi-ar fi putut să ne spună ceva folositor în privinţa urmelor.

— Iar Mirtilos şi-a luat deja tălpăşiţa, spuse Dimant, râzând prosteşte. Adio, Dimant, zice, întotdeauna ne-am înţeles bine. Vezi, zice, de staţia de benzină, iar dacă e ceva, dă-i foc, zice, să n-o lăsăm duşmanului.

Am întrebat precaut ce se mai aude de Marafine.

— Marafinele au ars, spuse satisfăcut Dimant. Se zice că au sunat de acolo, ne propun să păstrăm tăcerea.

M-am convins pe deplin că toate astea nu-s decât zvonuri neîntemeiate şi m-am pregătit să-i combat, când răsună urletul sirenei de poliţie şi-atunci ne-am întors cu toţii spre ea.

Prin piaţă gonea într-o fugă de iepure, în zigzag, clătinându-se, bramburit şi buhăit, Minotaurul, iar după el, într-un jeep al poliţiei, Pandaros. Stătea în picioare, ţinându-se de parbrizul din faţă, urlând ceva şi fluturând cătuşele.

— Gata, acum îl prinde, pronostică Morfeu.

— Nu se ştie, îl contrazise Dimant. Ai văzut ce face?

Minotaurul ajunse la un stâlp de telegraf, se prinse de el cu mâinile şi picioarele şi începu să se cațere. Însă Pandaros sărise deja din maşină şi îl prinsese de pantaloni. Împreună cu ajutorul său îl smulse pe curăţătorul de haznale de pe stâlp şi-l aruncă în jeep, cu cătuşele puse. Apoi ajutorul plecă, iar Pandaros, ştergându-se cu batista şi desfăcându-și haina din mers, se îndreptă spre noi.

— L-a prins, comunică Morfeu, adresându-se lui Dimant. Veşnic mă contrazici.

Pandaros se apropie şi întrebă ce noutăţi mai avem. I-am explicat despre urmele marţienilor. Imediat se lăsă pe vine şi se cufundă în studiul lor. Am simţit, fără să vreau, chiar o vie admiraţie, pentru că imediat ieşi la iveală adevăratul lui profesionalism: privea aceste urme cumva dintr-o parte şi nu punea mâna pe nimic. Am avut o presimţire că acum-acum se va explica totul. Pandaros se mişca de-a lungul urmelor ca o raţă, cu mişcări ample ale fundului pe care „ţipau” pantalonii strânşi. Tot timpul repeta: „Aha… E clar… Aha… Totul e limpede. Aşteptam nerăbdători, păstrând tăcerea, şi doar Callaid încerca să spună ceva, sâsâind. În sfârşit, Pandaros se ridică gemând şi privind în jurul pieţei, ca şi când ar fi vrut să observe ceva, rosti scurt:

— Doi. Banii i-au scos dintr-un sac. Unul avea un baston cu tăiş, celălalt fuma „Astra”.

— Şi eu fumez „Astra”, spuse Paral Veninosu şi imediat Pandaros îl ţintui cu privirea.

— Care doi? întrebă Dimant. Marţieni?

— La început am crezut că nu-s de-ai noştri, rosti rar Pandaros, fără să-şi dezlipească privirea de Paral. La început am crezut că-s gagiii din Miles, îi cunosc eu.

Şi atunci se declanşă Callaid.

— N-n-nu, nu-l prinde cu maşina, ne anunţă el.

— Şi cu marţienii cum rămâne? întrebă Dimant. Nu înţeleg...

Pandaros, ignorând întrebările directe, îl privea în continuare pe Paral.

— Dă-mi ţigara, bătrâne, îi ceru.

— Pentru ce? întrebă Paral.

— Mă interesează să-ţi văd muşcătura, explică Pandaros, precum şi unde ai fost azi între şase şi şapte dimineaţa.

Ne-am uitat la Paral, iar acesta spuse că, după opinia lui, Pandaros este cel mai mare dobitoc din lume, dacă nu ţinem seama de acel cretin care-l angajase pe Pandaros în poliţie. Am fost nevoiţi să cădem de acord cu el şi am început să-l batem pe spate pe Pandaros:

— Da, Pandaros, aici, bătrâne, ai cam sfeclit-o. N-ai priceput, bătrâne Pan, că astea-s urme de marţian, deşi bineînţeles, de unde să ştii tu, bătrâne, de marţieni? Ăsta nu-i Minotaurul, Pan.

Pandaros începu să se umfle, dar tocmai atunci ieşi din primărie Polifem cel olog, care se alătură din mers veseliei noastre.

— Treaba-i nasoală, bătrâneilor! spuse el îngrijorat. Marţienii atacă, au luat Millesul. Ai noştri se retrag, ard semănăturile, aruncă podurile în aer în urma lor!

Iar mi se înmuiară picioarele şi nu mai aveam putere să ajung la o bancă să mă aşez.

— Au debarcat trupe la sud: două divizii, hârâia Polifem. În curând vor fi aici!

— Deja au fost aici, comentă Silen. Pe nişte picioroange speciale. Uite urmele...

Polifem doar le privi şi imediat protestă indignat că astea-s urmele lui şi toţi înţeleseră dintr-odată că într-adevăr erau ale lui. Nu chiar ale lui, ci ale cârjei. Pentru mine a fost o mare uşurare. Iar de cum a înţeles şi el, Pandaros îşi închise tunica la toţi nasturii şi privind pe deasupra tuturor, zbieră:

— Aţi vorbit, şi gata! Rr-rupeţi rândurile! În numele legii.

Am intrat în primărie. Era plină de saci plaţi, rânduiţi pe coridor lângă pereţi, pe palierele scărilor şi chiar în anticameră. Sacii aveau un miros nedefinit şi toate geamurile erau larg deschise, în rest nimic nu se schimbase. Domnul Nikostratos stătea la biroul său şi-şi lustruia unghiile. Zâmbindu-mi unsuros şi cu o intonaţie neclară, îmi dădu de-nţeles că e de datoria lui profesională să nu vorbească nimic despre marţieni, totuşi ar putea să-mi confirme că toate astea n-au nimic comun cu

problema pensiei mele. Un lucru e sigur: de acum încolo nu va mai prezenta avantaje semănatul grâului pe meleagurile noastre, mult mai eficient fiind un nou tip de cereală nutritivă cu calităţi, după cum s-a exprimat, universale, iată, în aceşti saci sunt seminţele şi-ncepând de azi vor fi repartizate la toate fermele din împrejurimi.

— Dar de unde sunt sacii? am întrebat.

— Au fost aduşi, spuse nehotărât.

Mi-am învins timiditatea şi am întrebat cine i-a adus.

— Persoane oficiale, răspunse.

Se sculă de la birou, îşi ceru scuze şi cu mersul lui dezlânat intră în cabinetul primarului. Am intrat în cancelarie şi m-am întreţinut cu dactilografa şi paznicul. Oricât ar părea de ciudat, dar confirmară toate zvonurile despre marţieni, deşi nu lăsară impresia că posedă informaţii valabile. Uf, zvonurile astea! Nimeni nu le crede, dar toţi le repetă. Se va ajunge până la denaturarea celor mai simple fapte. De exemplu, Polifem şi podurile lui aruncate în aer. De fapt, ce-a fost? Polifem apăruse primul la „rond”. L-au văzut pe geam şi l-au invitat în cancelarie să repare maşina de scris. Pe când trudea, distrând fetele cu poveşti în care spunea cum şi-a pierdut piciorul, în cancelarie a intrat domnul primar, a mai stat, a mai ascultat gânditor şi a rostit o frază enigmatică:

— Da, domnilor, podurile sunt probabil arse, şi s-a întors în cabinetul său de unde a cerut să i se aducă imediat sandvişurile cu sardine şi o sticlă de bere de fargos. Iar Polifem explică fetelor că de obicei podurile sunt distruse în timpul unei retrageri pentru a împiedica înaintarea inamicului. Restul e clar. Ce prostie! Am socotit de datoria mea să explic funcţionarilor primăriei că enigmatica frază a domnului primar nu înseamnă decât ca hotărârea este luată irevocabil. Normal, pe toate feţele apăru uşurarea, amestecată, de altfel, cu o oarecare dezamăgire.

La „rond” nu mai era nimeni. Pandaros îi izgonise pe toţi. Oarecum liniştit, m-am îndreptat spre Ahile să-i descriu noile mele achiziţii şi să sondez terenul pentru seria de arhitectură: poate o vrea ştampilată dacă tot nu poate face rost de una curată. Oricum, ia el şi cu lipituri. Dar Ahile era şi el sub influenţa zvonurilor răspândite. La propunerea mea îmi răspunse absent că o să se mai gândească şi fără să-şi dea seama îmi dădu o idee strălucită. „Marţienii, spuse el, sunt o

nouă putere. Şi să ştii, Feb, o nouă putere înseamnă noi timbre.” M-am mirat cum de nu-mi venise în cap o idee aşa de simplă; într-adevăr, dacă zvonurile sunt măcar în parte adevărate, atunci prima acţiune raţională a acestor marţieni legendari va fi scoaterea unei noi ediţii a propriilor timbre sau măcar inscripţionarea vechilor noastre timbre. Mi-am luat în grabă rămas-bun de la Ahile şi m-am dus direct la poştă. Bineînţeles, nu apăruse niciun fel de corespondenţă cu timbre noi şi-n general nimic nou pe la poştă. Când o să învăţăm, în sfârşit, să nu mai credem în zvonuri? Este bine cunoscut faptul că Marte are o atmosferă extrem de rarefiată, clima e deosebit de aspră, iar baza vieţii, apa, lipseşte aproape total. De mult sunt discreditate total legendele despre canale – nu sunt altceva decât iluzie optică. Pe scurt, toate astea-mi aminteau de panica de acum doi ani, când Polifem cel olog alerga prin oraş cu puşca, urlând că scăpase din grădina zoologică a capitalei un gigantic triton-canibal. Mirtilos izbutise atunci să-şi care toată casa şi nu se putu hotărî vreo două săptămâni să se întoarcă în oraş.

Raţiunea întunecată a inculţilor mei concetăţeni legănată de viaţa monotonă în pendulări imperceptibile, năştea miracole cu adevărat fantastice. Lumea noastră se aseamănă cu un coteț de găini scufundat într-un somn nocturn, unde doar atingi întâmplător pana vreunei pestriţe somnolente de pe stinghia ei şi toate păsările vor fi cuprinse de-o emoţie de nedescris, agitându-se care încotro, cotcodăcind şi găinăţându-se în toate părţile. Dar, după mine, viaţa e şi aşa destul de agitată. Ar trebui ca fiecare să-şi protejeze nervii. Am citit undeva că zvonurile sunt dăunătoare sănătăţii, chiar mai mult decât fumatul, autorul o dovedea ştiinţific, cu cifre. Mai scria acolo că forţa de influenţă a zvonurilor panicarde este direct proporţională cu ignoranţa maselor şi chiar aşa şi este, deşi, trebuie să admit, chiar şi cei mai învăţaţi dintre noi cad uimitor de uşor în vâltoarea evenimentelor generate de starea de spirit generală şi sunt gata să fugă unde văd cu ochii împreună cu mulţimea înnebunită. Intenţionam să le spun toate astea alor noştri, când am observat, în drum spre cârciumă că la „rond” se adunase din nou mulţimea. M-am întors acolo şi m-am convins că zvonurile îşi făcuseră deja efectul distrugător. Nimeni n-a vrut să mai asculte vorbele mele.

Toţi erau extrem de excitaţi, veteranii ameninţau cu armele, pe care nici nu le curăţaseră bine de unsoare. Se spunea că veniseră soldaţii în permisie de la cazarma regimentului de infanterie numărul optzeci şi opt şi povestiseră ceva absurd.

Acum două zile, în plină noapte, s-a dat alarma în cazarmă, şi un timp, mai exact până dimineaţa, întreg regimentul a stat în maşini blindate şi camioane pe platoul de instrucţie. Alarma a fost anulată dimineaţa şi ziua de ieri a trecut în mod obişnuit. Noaptea s-a repetat totul, atâta doar că dimineaţa, colonelul de stat major a sosit cu un elicopter la cazarmă, a ordonat alinierea regimentului în careu şi, fără a ieşi din elicopter, a ţinut o cuvântare lungă şi complet de neînţeles, apoi şi-a luat zborul, după care aproape întreg regimentul a fost lăsat în permisie. Trebuie spus că soldaţii care avuseseră timp să se ghiftuiască la Iapet vorbeau extrem de neclar şi începeau mereu binecunoscutul cântec indecent: „Magdaleno, spune drept/Cine te-a muşcat de...” Un singur lucru era sigur, că în cuvântarea colonelului de stat major nu se pomenea nici măcar un cuvinţel despre marţieni. De fapt, colonelul se referise doar la două lucruri: la datoria patriotică a soldatului şi la sucul lui gastric şi, de altfel, lega aceste două noţiuni într-un mod imperceptibil. Înşişi soldaţii nu pricepuseră toate aceste nuanţe, dar un lucru le era clar, că începând din această dimineaţă cei care vor fi prinşi de plutonier cu gumă de mestecat „narco” sau ţigară „op” vor fi azvârliţi în carceră pentru zece zile şi lăsaţi să putrezească acolo. Imediat după plecarea colonelului, comandantul regimentului, lăsând soldaţii în formaţie, ordonă ofiţerilor şi plutonierilor să facă în cazarmă o percheziţie minuţioasă şi să confişte toate ţigările şi gumele de mestecat care conţineau substanţe toxice. Soldaţii nu mai ştiau nimic altceva şi nici nu voiau să ştie. Prinzându-se puternic de umeri, având o înfăţişare ameninţătoare, izbucniră: „Magdalenooo, spune drept/Cine te-a muşcat de...”, aşa că ne-am dat în grabă la o parte şi i-am lăsat să treacă.

Aici Polifem, cu cârja şi puşca sa, se urcă pe o bancă şi zbieră că ne-au trădat generalii, că în jur sunt numai spioni şi că adevăraţii patrioţi trebuie să se unească în jurul drapelului pentru ca patriotismul... şi aşa mai departe. Acest Polifem nu poate fără patriotism. Poate trăi fără picior, dar fără patriotism, nu! Când răguşi şi tăcu, îşi aprinse o ţigară; am încercat să-i conving pe-ai noştri că pe Marte nu există viaţă şi nici nu poate

fi, toate astea nu-s decât minciuni. Dar nu m-au lăsat să vorbesc. Întâi Morfeu îmi băgă sub nas un ziar central de dimineaţă, care publicase un articol mare: „Dacă totuşi există viaţă pe Marte?” În acest articol, toate datele ştiinţifice de până acum erau tratate cu un pesimism ironic, iar când eu, fără să mă pierd cu firea, am încercat să dezbat problema, Polifem se apropie de mine şi, luându-mă de guler, mormăi ameninţător:

— Ne-adormi vigilenţa, bă, otrăvenie? Spion marţian şi rahat chelos! La zid cu tine!

Nu suport astfel de tratamente. Am început să am palpitaţii şi am strigat după poliţie. Ce huliganism! N-am să i-o iert lui Polifem niciodată. Da’ ce-şi imaginează el?! M-am smuls, l-am făcut porc olog şi am plecat la cârciumă.

Era plăcut să mă conving că ţipetele patriotice ale lui Polifem erau dezgustătoare nu numai pentru mine. În cârciumă mai erau deja câţiva dintre ai noştri. Toţi se strânseseră în jurul lui Cronos – arhivarul, îl tratau pe rând cu bere şi îl descoseau despre vizita marţienilor de azi-dimineaţă.

— Ce marţieni? spunea Cronos, abia mutându-şi privirile. Marţienii ca marţienii. Pe unu-l cheamă Calhand, iar pe celălalt Aiah, amândoi sunt sudişti, cu nişte nasuri uite-aşa...

— Bine, dar maşina? îl întrebau.

— Maşina ca maşina, neagră, zboară... Nu, nu e elicopter, zboară şi gata. Ce-s eu, pilot? De unde vreţi să ştiu cum zboară?

Am mâncat şi am aşteptat până când îl lăsară în pace, am luat două porţii de gin şi m-am aşezat lângă el.

— Cu pensiile nu s-aude nimic nou? l-am întrebat. Dar Cronos deja nu mai înţelegea nimic. Ochii îi lăcrimau, iar el dădea pe gât pahar după pahar ca un robot şi mormăia: „Marţienii ca marţienii, unul Calhand, altul Aiah... Negre, zboară... Nu, nu sunt dirijabile... Aiah, vă zic... Nu eu, ci pilotul… Pe urmă adormi.

Când Polifem şi banda lui năvăliră în cârciumă, am plecat în mod demonstrativ acasă. Mirtilos nu plecase, îşi făcuse din nou cortul, stătea şi gătea mâncare pe un aragaz portabil. Artemis nu era acasă, plecase pe undeva, fără să spună unde, iar Ermiona curăţa covoarele. Ca să mă liniştesc m-am ocupat de restaurarea timbrelor. Este totuşi plăcut să mă gândesc la măiestria la care am ajuns. Nu ştiu dacă cineva e capabil să distingă cleiul pus de mine de cel autentic. În orice caz, Ahile nu e.

Acum, despre ziarele de azi. Sunt uimitoare, aproape toate rubricile sunt ocupate de pălăvrăgelile diverşilor medici despre regimul de alimentaţie raţională. Vorbesc cu o indignare surprinzătoare despre preparatele medicale ce conţin opium, morfină şi cofeină. Şi ce, acum dacă o să mă doară ficatul, trebuie să mă chinui? În niciun ziar nu există o rubrică filatelică, despre fotbal niciun cuvânt. În schimb toate ziarele reproduc un articol gigant şi complet lipsit de sens despre însemnătatea sucului gastric. Se poate crede că n-aş şti şi fără ei ce însemnătate are sucul gastric. Nici o telegramă de peste hotare, niciun cuvânt despre implicaţiile embargoului, dar se poartă o discuţie prostească despre grâu; în grâu, chipurile, nu sunt destule vitamine, în grâu, vezi bine, se adăpostesc prea uşor dăunătorii, iar un oarecare Marte, academician în ştiinţe agricole, a ajuns până acolo încât a afirmat că istoria milenară a cultivării grâului şi a altor cereale folositoare (ovăz, porumb, mei) este o greşeală totală a omenirii, pe care, de altfel, încă nu-i târziu s-o îndreptăm. Nu mă pricep deloc la grâu, specialiştii oricum au mai mult habar, iar articolul este scris pe un ton critic, inadmisibil, aş putea spune pe un ton distrugător. Se vede imediat că acest Marte e un sudist tipic, nihilist şi palavragiu.

Era deja ora douăsprezece, dar Artemis tot nu venise. Nici acasă nu se întorsese, nici în grădină nu era, iar străzile erau pline de soldaţi beţi. Ar fi putut să dea un telefon şi să spună unde se află. Tot mai aştept, când vine Ermiona şi întreabă ce se petrece cu Artemis. Habar n-am, ce să-i răspund. Nu-mi plac asemenea discuţii, nu le suport. Mă-ntreb cu cine-o semăna fiimea? Răposata fusese o femeie modestă, doar o singură dată se îndrăgostise de un arhitect, dar şi asta, cum să spun, două-trei bileţele, o singură scrisoare. Iar eu niciodată n-am fost un dulău, cum s-ar fi exprimat Polifem. Şi acum îmi mai amintesc cu groază vizita mea la madam Persefona. Nu, o astfel de petrecere a timpului nu e pentru un om civilizat. To-tuşi, dragostea, chiar cea mai trupească, este o taină, iar ca să faci dragoste în compania unor oameni chiar bine cunoscuţi şi bine intenţionaţi nu este aşa de palpitant cum se scrie în unele cărţi. Ferească Dumnezeu, eu, bineînţeles, nu cred că Artemis a mea se ocupă acum de dansuri bahice printre sticle, dar putea totuşi să dea un telefon. Mă mir doar de prostia ginerelui meu. Eu, în locul lui, de mult m-aş fi întors.

Am vrut să închid jurnalul meu şi să merg la culcare, când îmi veni următoarea idee. Probabil că Haron nu degeaba zăboveşte în Marafine. Mi-e frică şi să mă gândesc, dar am impresia că ştiu ce se întâmplă. Oare s-au hotărât? Îmi amintesc acum de toate acele adunări din casa mea, de toţi acei prieteni ciudaţi ai lui, cu deprinderi vulgare şi maniere urâte: nişte mecanici cu voci necioplite, care beau whisky fără sifon şi fumau ţigări ieftine, scârboase; nişte guralivi tunşi scurt, cu feţe palide, de culoare bolnăvicioasă, care făceau paradă în blugi şi cămăşi pestriţe şi niciodată nu-şi ştergeau „bocancii" în hol; toate discuţiile lor despre guvernul mondial, despre tehnocraţie şi toate „-ismele" de neconceput, ce garantează omului paşnic liniştea şi securitatea; acum îmi amintesc şi înţeleg ce s-a întâmplat. Da, ginerele meu şi prietenii lui erau extremişti şi iată că au acţionat. Toate zvonurile despre marţieni sunt, desigur un ecou denaturat al adevăratelor evenimente. Complotiştii întotdeauna adorau un cuvânt misterios, răsunător, şi nu este exclus ca acum ei să se numească „marţieni" sau vreo „societate de amenajare a planetei Marte" sau, să zicem, „renaşterea marţiană". Şi chiar faptul că academicianul în ştiinţe agrare poartă numele Marte suna pentru mine semnificativ: tot ce-i posibil ca el să fie capul revoluţiei. Ceea ce rămâne însă de neînţeles este respingerea de către pucişti a grâului şi interesul lor pentru sucul gastric. Probabil că este o manevră pentru a distrage atenţia şi a deruta societatea.

Desigur, nu-nţeleg nimic din puciuri şi revoluţii şi mi-e greu să găsesc o explicaţie la toate care se întâmplă acum, dar ştiu sigur un lucru. Când ne goneau ca pe nişte oi, să îngheţăm în tranşee, când cămăşile negre puneau labele pe soţiile noastre violându-le chiar în paturile noastre, unde aţi fost atunci, domnilor extremişti? Atunci vă înfigeaţi insigne în piept şi urlaţi: „Trăiască conducătorul!" Dacă vă plac aşa de mult revoluţiile, de ce nu le faceţi niciodată la timpul potrivit? Cine mai are nevoie de voi acum, cu revoluţiile voastre? Eu? Mirtilos? Sau poate Ahile? De ce nu ne lăsaţi în pace? Voi toţi, domnilor subofiţeri şi contrarevoluţionari, nu sunteţi cu nimic mai buni decât idiotul-patriot Polifem.

Eczema, porcăria naibii, mă chinuie. Mă scarpin ca o maimuţă la iarmaroc, nu mă ajută niciun fel de picături, nicio alifie. Toţi farmaciştii mint. N-am nevoie de niciun medicament. De linişte am nevoie, asta-i!

Dacă Haron o să aibă atâta minte să nu rămână în ultimele rânduri, am asigurată prima categorie.

5 IUNIE

În noaptea asta am dormit foarte prost. Mai întâi m-a trezit Artemis, care a apărut abia pe la ora unu noaptea. Mă hotărâsem deja să vorbesc deschis cu ea, dar n-a ieşit nimic. M-a sărutat şi s-a încuiat în dormitorul ei. A trebuit să iau un somnifer să mă liniştesc. Am aţipit şi am visat numai prostii. La orele patru dimineaţa am fost din nou trezit, de astă dată de către Haron. Toţi dormeau, el răcnea de s-auzea în toată casa, ca şi cum, în afară de el, nu mai era nimeni aici. Mi-am pus halatul şi-am intrat în sufragerie. Dumnezeule, ţi-era şi frică să te uiţi la el. Am înţeles imediat că revoluţia căzuse.

Stătea la masă şi mânca hulpav tot ce-i adusese Artemis somnoroasă şi tot aici, direct pe faţa de masă, erau răspândite părţile unsuroase ale unei arme de foc. Era nebărbierit, ochii îi erau roşii, congestionaţi, părul răvăşit, zburlit, cu şuviţe lipite între ele, şi în timp ce mânca plescăia ca un gunoier. Era fără haină şi probabil chiar în halul ăsta apăruse în casă. Nu rămăsese nimic din vechiul redactor-şef al unui neînsemnat, dar respectat ziar. Cămaşa era ruptă şi mânjită cu pământ, mâinile murdare cu unghiile rupte, iar pe piept se vedeau zgârieturi umflate îngrozitor. Nici nu se gândi să-mi dea bineţe, mă privi doar cu ochi de nebun şi mormăi sufocat de mâncare:

— Ne-au aşteptat, canaliile!

Am trecut cu vederea acest salut sălbatic, pentru că am văzut: omul este pierdut; inima îmi tresări puternic, iar picioarele mi se înmuiară; a trebuit să mă aşez pe divan. Şi Artemis era tare speriată, deşi încerca să ascundă asta. Haron însă nu-i dădea nicio atenţie şi doar urla, de răsuna tot cartierul: „Pâine!” sau „Brandy, dracu’ să-l ia!” sau „Unde-i muştarul, Arta? Ţi l-am cerut de douăzeci de ori!”

Nu se lega nicio discuţie, în sensul obişnuit al acestui cuvânt. Încercând zadarnic să-mi potolesc bătăile de inimă, l-am întrebat pe Haron dacă-şi atinsese scopul. Drept răspuns scoase un horcăit complet ne-inteligibil, ceva despre „atingerea” unei mutre, dar care, probabil, nu era cea care trebuia. Am încercat să schimb subiectul şi să direcţionez discuţia pe o cale mai paşnică, întrebându-l cum e timpul prin Marafine. Mă privi de

parcă l-aş fi jignit de moarte, dar se mulţumi să mormăie în farfurie: „Idioţi fără creiere…” Hotărât lucru, nu puteai discuta cu el. Înjura mereu, folosind cuvinte murdare – şi atunci când mânca şi mai apoi când, dând la o parte farfuriile cu cotul, începu cu mâinile sale jupuite să-şi strângă arma. Deocamdată e bine că Ermiona doarme aşa de adânc şi că nu asistă la scenele astea, nu suportă bădărăniile. Toţi erau pentru el nişte ticăloşi şi nu puteam înţelege ce s-a întâmplat. În mare, reieşea cam aşa: „toţi ticăloşii au ajuns cu ticăloşiile lor la un asemenea grad, încât oricare pârlit de ticălos poate acum să facă orice cu ceilalţi ticăloşi şi niciun ticălos nu mişcă un deget ca să împiedice restul ticăloşilor să se ocupe de orice rahat”. Săraca Artemis stătea după umărul lui, frângându-şi degetele, iar lacrimile curgeau pe obrajii ei. Din când în când mă privea rugător, dar ce puteam să fac? Eu însumi aveam nevoie de ajutor, iar din cauza tensiunii nervoase parcă mi se aşternuse în faţa ochilor o peliculă. Fără să se oprească măcar un minut din înjurat îşi montă arma (se observă acum că era o puşcă automată modernă), o încărcă şi se ridică cu greu în picioare, aruncând două farfurii pe podea. Artemis, biata mea fiică, cu o faţă albă ca varul, se întinse spre el, şi atunci se pare că Haron se înduioşă puţin.

— Ei, hai, piciule, spuse el, încetând cu înjurăturile şi îmbrăţişând-o stângaci pe după umeri, aş putea să te iau cu mine, dar asta nu cred să te bucure. Doar te ştiu ca pe un cal breaz.

Până şi eu am simţit o dorinţă chinuitoare ca Artemis să găsească acum nişte cuvinte potrivite. Şi parcă transmiţându-i prin telepatie această dorinţă, fetiţa mea, cu lacrimile şiroaie, îi puse o întrebare, după mine, foarte interesantă: „Ce o să fie acum cu noi?” Am înţeles imediat că aceste cuvinte nu erau tocmai cele mai potrivite din punctul de vedere al lui Haron, care-şi strecură puşca sub braţ, o lovi pe Artemis la fund şi, rânjind scârbos, spuse: „Nu-ţi fă griji, baby, nu se va întâmpla nimic cu tine” – apoi se îndreptă direct spre ieşire. Însă nu puteam să-l las să plece, aşa, fără nicio explicaţie.

— Un moment, Haron, l-am oprit, învingându-mi slăbiciunea. Ce-i de făcut acum? Ce se va întâmpla cu noi?

Aceste simple întrebări îl aduseră la o furie de nedescris. Se opri în prag, se întoarse pe jumătate şi, tresărind dureros la o

mişcare a genunchiului, sâsâi printre dinţi următoarele cuvinte stranii:

— Măcar un ticălos să întrebe ce trebuie să facă. Nu, acum niciun ticălos nu mai întreabă decât ce-o să se întâmple cu el. Liniştiţi-vă, împărăţia voastră cerească va fi şi pe pământ.

După aceea ieşi, trântind tare uşa, iar după un minut se auzi din stradă cum pleacă, uruind, automobilul lui.

Următoarea oră trecu ca în iad. Artemis avu un fel de isterie, deşi aducea mai mult a criză de nebunie de nestăpânit. Sparse toate vasele ce rămăseseră pe masă, smulse şi aruncă în televizor faţa de masă şi, bătând cu pumnii în uşă, ţipă cu o voce sugrumată ceva de genul: „Deci, sunt proasta ta?... Proasta ta, nu-i aşa?... Iar tu?... Iar tu?... Să te scuip... Tu cum doreşti, iar eu cum vreau! Ai înţeles... Ai înţeles?... Ai să vii, și-ncă în genunchi!...” Probabil că ar fi trebuit să-i dau nişte apă, s-o pălmuiesc ş.a.m.d., dar eu însumi zăceam răstignit pe canapea şi nu era nimeni care să-mi aducă o tabletă de validol. Totul se termină când Artemis fugi la ea în cameră fără să-i pese de mine, iar eu, revenindu-mi un pic, m-am târât până la patul meu şi m-am scufundat într-un semileşin.

Dimineaţa veni mohorâtă şi ploioasă. Temperatura era plus şaptesprezece, nebulozitatea zece grade, fără vânt. Din fericire, dormeam, n-am asistat la explicaţiile Artemisei cu Ermiona în privinţa dezordinii din sufragerie; atâta ştiu, era scandal şi amândouă erau pornite. Pe faţa Ermionei se citi clar intenţia de a mă muştrului, dar când îmi aduse cafeaua nu-mi spuse nimic. Probabil că n-arătam bine deloc, iar ea este o femeie bună la suflet, pentru asta o şi preţuiesc. După ce am terminat cafeaua, mi-am strâns forţele să merg la „rond”, dar tocmai atunci veni un băiat cu un comision şi îmi aduse o aşa-zisă chemare, semnată de Polifem. Se părea că devenisem membru al „Gărzii Orăşeneşti Voluntare Antimarţiene” şi mi se ordonă „să fiu prezent la orele zece dimineaţa în piaţa Concordiei, purtând o armă, ori de foc, ori albă şi mâncare pentru trei zile”. Da ce sunt eu, fraierul lui? Bineînţeles că, doar din principiu, nu m-am dus nicăieri. Am aflat de la Mirtilos, care tot mai stă în cort, că odată cu răsăritul soarelui sosesc la primărie tot felul de fermieri şi iau saci cu seminţele noii cereale pentru câmpurile lor. Se spune că recolta de grâu e sortită pieirii, că guvernul o cumpără în stare crudă, în condiţii avantajoase, plus un aconto pentru recolta noii cereale. Fermierii suspectează în toate astea

o escrocherie agrară, dar pentru că nu li se cer nici bani, nici angajamente scrise, nu ştiu ce să mai creadă. Mirtilos mă convingea (şi-a găsit pe cine!) că nu există niciun fel de marţieni pentru că viaţa nu poate fi posibilă pe Marte, că a apărut doar o nouă politică agrară. Totuşi era pregătit să părăsească oricând oraşul şi luase şi el un sac cu seminţe pentru orice eventualitate. La fel ca ieri, în ziare se putea citi doar despre grâu şi suc gastric. Dacă va continua tot aşa, am să renunţ la abonament. La radio – în acelaşi ton: doar grâu şi suc gastric; nici nu-l mai deschid. Mă uit doar la televizor, unde totul a rămas la fel ca până la puci. Domnul Nikostratos a venit cu maşina, Artemis îi sări în întâmpinare şi plecară. Nu vreau să mă mai gândesc la asta. La urma urmei poate asta-i soarta.

Deoarece pălăvrăgeala despre grâu şi sucul gastric nu se mai termina, probabil că puciul reuşise. Haron, mai puţin maleabil, nu primise ceea ce sperase, se certase cu toţi şi trecuse în opoziţie. Mi-e teamă că o să avem neplăceri din cauza lui. Când nebuni ca Haron iau puşca în mână, trag fără să ezite. Dumnezeule, nu mai vine odată timpul când n-o să mai avem neplăceri?

6 IUNIE

Temperatura plus şaisprezece, nebulozitatea nouă grade, vânt sud-vestic de şase metri/secundă. Am reparat anemometrul. Tare mă mai chinuie eczema, a trebuit să-mi bandajez mâinile. În plus, mă dor urechile cândva degerate, pesemne că se va schimba vremea.

Marţienii... Fie şi marţieni. M-am plictisit să tot discut despre ei.

7 IUNIE

Şi acum mă mai doare ochiul. S-a umflat şi nu mai văd nimic cu el. Tot e bine că nu-i decât stângul. Compresele lui Ahile mă ajută doar parţial. Ahile spune că voi avea vânătaia cel puţin încă o săptămână. Acum e roşie-albastră, mai târziu verde, pe urmă se va îngălbeni şi va dispărea de tot. Totuşi, ce cruzime, ce lipsă de cultură! Să loveşti un om în vârstă, care nu intenţionează decât să pună o întrebare nevinovată. Dacă marţienii vor începe aşa, atunci nu mai ştiu cu ce vor termina. Şi nici măcar n-ai unde să te plângi; nu-ţi rămâne decât un singur lucru: să aştepţi clarificarea situaţiei. Ochiul mă doare aşa de tare, încât mi-e groază să-mi amintesc cum mă mai bucuram azi de dimineaţa liniştită (temperatura plus douăzeci, nebulozitatea zero grade, vântul sudic de un metru/secundă).

Când, după terminarea micului dejun, m-am urcat în pod pentru observaţiile mele meteorologice, am observat cu oarecare uimire că, în afara oraşului, câmpurile căpătaseră o nuanţă pregnant albăstruie. În zare, câmpurile se contopeau cu albăstreala cerului astfel încât linia orizontului era complet ştearsă, deşi vizibilitatea era foarte bună, niciun pic de ceaţă. Aceste seminţe marţiene răsăriseră uimitor de repede. Era deci de aşteptat ca mâine-poimâine să se renunţe complet la grâu.

Sosind în piaţă, am văzut că aproape toţi ai noştri, precum şi un mare număr din ceilalţi locuitori, care ar fi trebuit să fie acum la slujbă, fermieri şi elevi, se adunaseră în jurul a trei autofurgonete mari, pline de pancarte multicolore şi reclame. Am crezut că-i un circ ambulant, cu atât mai mult cu cât reclamele ne îndemnau să admirăm inegalabilii dansatori pe sârmă şi alţi eroi obişnuiţi ai manejului, dar Morfeu, ce stătea aici mai de mult, îmi explică că nu e niciun fel de circ, ci doar centre mobile de donare. Înăuntru erau nişte pompe speciale îngropate în fire şi cabluri, iar lângă fiecare pompă stătea câte un vlăjgan în halat de doctor, propunând oricui intra să dea surplusul pe un preţ uimitor: cinci pentru fiecare pahar.

— Ce surplus? am întrebat.

S-a dovedit a fi un surplus de suc gastric. A înnebunit toată lumea cu sucul ăsta gastric.

— Oare ăştia să fie marţienii? am întrebat. „Ce marţieni? se miră Morfeu. Sunt nişte băieţi zdraveni, păroşi. Ba unul mai e şi chior.” „Şi ce dacă-i chior?” l-am contrazis. Dacă e lezat unul dintre ochii unui reprezentant al oricărei rase, fie pe Pământ, fie pe Marte, individul se cheamă că e chior...

Atunci nu ştiam că vorbele pe care le rostisem vor fi profetice. Pur şi simplu mă iritase înfumurarea lui Morfeu.

— În viaţa mea n-am auzit de marţieni chiori, spuse el.

Publicul din jur căsca gura la discuţia noastră şi atunci el, într-o criză de îngâmfare, socoti necesar să-şi pună la bătaie renumele îndoielnic de mare orator. Şi doar nu pricepe nimic din materia asta!

— Nu-s niciun fel de marţieni! susţinu el. Doar nişte băieţi obişnuiţi din împrejurimile capitalei. Găseşti d-ăştia o duzină în fiecare cârciumă.

— Informaţiile noastre despre Marte sunt atât de sărace, am spus liniştit, încât presupunerea că marţienii se aseamănă cu băieţii de prin „bombele” mahalalelor nu contrazice defel adevărul ştiinţific.

— Asta cam aşa e, se băga de alături un fermier necunoscut. Aţi spus-o foarte convingător, domnule nu-ştiu-cum-să-vă-numesc. Chiorul ăsta are mâinile tatuate până la cot şi numai cu femei goale. Gând şi-a suflecat mânecile şi a venit spre mine cu maţul ăla, n-nuu, m-am gândit, n-am nevoie de asta.

— Şi ce spune ştiinţa despre tatuarea marţienilor? mă întrebă răutăcios Morfeu.

Aşa înţelegea el să mă înţepe. Mde, procedeu ieftin, miroase a frizerie de la o poştă. Nu mă baţi tu pe mine cu chestii de-astea.

— Profesorul Zefir, îi spun, privindu-l direct în ochi, astronomul-şef de la Observatorul din Marafine, nu neagă în niciunul din nenumăratele sale articole un asemenea obicei la marţieni.

— Aşa e, susţinu fermierul. Aşa-s ochelariştii ăştia, ei oricum le văd mai bine.

Morfeu trebui să înghită toate astea. Se retrase cu următoarele cuvinte: „Bă, bună ar fi o bere...”, ieşi din mulţime, iar eu am rămas să aştept continuarea.

Un timp nu se petrecu nimic. Toţi stăteau, îşi holbau ochii şi vorbeau încet. Fermierii şi negustorii – oameni nehotărâţi. Apoi începu mişcarea în primele rânduri. Unul dintre locuitorii de la

sat îşi smulse brusc pălăria de pai de pe cap şi, aruncând-o la picioare, ţipă hotărât:

— Ei, fir-ar! Cinci monede sunt ceva gologani, nu-i aşa?

Rostind aceste cuvinte, urcă hotărât treptele de lemn şi se postă în uşa furgonetei, aşa că nouă nu ne mai rămase vizibilă decât partea de jos a corpului lui, plină de praf şi ţepi de scaiete. Ce spunea acolo, ce-l întreba, a rămas un mister – era prea departe. Am văzut doar că la început era încordat, apoi parcă se mai linişti, începu să păşească pe loc, îşi vârî mâinile în buzunare şi dându-se înapoi clătină din cap. Fără să se mai uite în jur, coborî treptele, îşi ridică pălăria şi, scuturând-o bine de praf, se pierdu în mulţime. În uşa furgonetei se ivi un om, într-adevăr un zdrahon şi cât se poate de chior. Daca n-ar fi avut halatul alb, aşa cum arăta, cu bandajul negru de-a curmezişul feţei ţepoase, nebărbierite, cu mâinile păroase, tatua-te, ai fi jurat că-i un criminal ce-şi făcea veacul în speluncile din mahalalele capitalei. Privindu-ne plictisit, îşi lăsă încet mânecile suflecate, îşi scoase o ţigară şi şi-o aprinse tacticos, apoi spuse cu o voce dură:

— Hai-năuntru’! Te-alegi cu cinci monezi. Numa’ bani! Cash! Cât trebuie să transpiri pentru cinci monezi? Pe când aici, ai înghiţit maţu’ şi gata! E-e?

Îl priveam şi mă miram de miopia administraţiei. Cum pot crede că un locuitor, chiar şi-un fermier, va fi de acord să-şi încredinţeze organismul unui asemenea bandit? Am ieşit din mulţime şi m-am dus la „rond”.

Ai noştri erau cu toţii acolo, înarmaţi, unii purtând o banderolă albă pe mânecă. Polifem îşi îndesase pe cap o şapcă militară veche şi, transpirat tot, rostea o cuvântare. Reieşea că maltratările marţienilor deveniseră absolut de nesuportat, compatrioţii gemând şi sângerând din abundenţă sub jugul lor, şi că venise, în sfârşit, timpul să le dăm o ripostă adevărată. Iar toată vina o purtau, susţinea Polifem, numai dezertorii şi trădătorii de generali îmbuibaţi, ăia cu curu’ gras, farmacistul Ahile, laşul de Mirtilos şi renegatul Apollon.

Am văzut negru în faţa ochilor la auzul ultimelor cuvinte. Mi-am pierdut complet graiul şi mi-am revenit doar atunci când am observat că în afară de mine nimeni nu-l mai asculta pe Polifem. Nimeni nu-l mai asculta pe idiotul ăla de olog, ci pe Silen, care tocmai se întorsese de la primărie şi povestea că de-acum înainte impozitele vor fi luate exclusiv în suc gastric şi că din

Marafine sosiseră ordine care echivalau sucul gastric în unităţi băneşti obişnuite. Sucul gastric, chipurile, avea acum aceeaşi putere ca şi banii, iar băncile şi C.E.C.-urile vor fi gata să-l schimbe pe valută. Paral Veninosu observă imediat:

— Ca să vezi unde am ajuns. Au risipit în dreapta şi-n stânga rezervele de aur şi acum încearcă să asigure banii prin suc gastric.

— Cum adică? întrebă Dimant. Nu înţeleg. Ce, acum trebuie să ne facem vase speciale în loc de portofele? Şi dacă-i aduc apă în loc de suc?

— Ascultă Silen, se băgă Morfeu. Îţi datorez zece monede. Nu vrei să ţi le plătesc în suc? Se înviorase, veşnic nu-i ajungeau banii, veşnic trăgea la măsea pe socoteala altora. Vremuri bune, bătrâneilor! continuă el. Dacă, de exemplu, îmi vine cheful de băutură, mă duc la bancă, dau surplusul, iau banii şi hop, la bodegă.

Interveni şi Polifem, care din nou zbieră:

— V-au cumpărat! udă el. V-aţi vândut marţienilor pentru sucul gastric! V-aţi vândut aici, iar ei, uite-i! Umblă prin oraş ca pe Marte al lor!

Şi-ntr-adevăr, prin piaţă trecea, încet şi absolut silenţios, o maşină foarte stranie, neagră, părând complet lipsită de roţi, geamuri sau uşi. În urma ei fugeau nişte băieţi, ţipând şi fluierând, unii încercând să se agaţe de ea. Le era imposibil s-o facă, fiind perfect netedă, precum un pian. O maşină foarte neobişnuită.

— Acum, la modul serios, chiar e o maşină marţiană? am întrebat.

— Da’ a cui să fie? se răsti Polifem. Poate a ta?

— Nimeni n-a spus că-i a mea, l-am contrazis. Ce, sunt puţine maşini pe lumea asta? Şi atunci ce, înseamnă că toate-s marţiene?

— Dar nici n-am zis că toate, bă, boşorogule! ţipă Polifem. Eu îţi spun doar că marţienii ăştia jegoşi se vântură prin oraş, ca la ei acasă! Iar voi v-aţi vândut aici!

Am dat din umeri, nedorind să am de-a face cu el, iar Silen, foarte raţional, îi spuse:

— Iartă-mă, Polifem, dar ţipetele tale încep să mă obosească. Şi nu numai pe mine. Cred că ne-am făcut destul datoria. Am intrat în gardă, ne-am curăţat armele, ce mai vrei?

— Patrule! E nevoie de patrule! spuse cu rupere de inimă Polifem. Drumurile trebuie blocate! Să nu-i lăsăm pe marţieni în oraş!

— Şi cum nu-i laşi?

— Dracu' să te ia, Silen! Cum nu-i laşi? Foarte simplu! Stai, că trag! Cine-i? Şi tragi!

Nu pot să mai ascult aşa ceva. Ăsta nu-i om, e cazarmă.

— Ce ziceţi, poate facem totuşi nişte patrule? propuse Dimant. Ce mare lucru?

— Asta nu-i treaba noastră! am spus cu hotărâre. Să spună şi Silen, asta-i fărădelege. Pentru asta există armată. Mai bine să se ocupe ea de patrule şi trageri.

Nu suport jocurile militare, mai ales când le comandă Polifem. E pur şi simplu sadism. Şi acum mai ţin minte când la noi în oraş se făcuseră exerciţii antiatomice, iar el, pentru ca totul să fie cât mai veridic, a aruncat pe foc nişte fumigene, pentru ca nimeni să nu abandoneze masca de gaze. Câţi oameni nu s-au intoxicat – un adevărat coşmar. E doar un subofiţer, nu i se poate încredinţa nimic. Altă dată a venit la şcoală la ora de gimnastică, l-a înjurat cu cele mai murdare cuvinte pe profesor şi, cu piciorul valid, a început să le arate copiilor pasul de defilare. Iar dacă-l pui în patrulă, ăsta o să tragă cu puşca după fiecare, până când nici nu vor mai aproviziona oraşul. O să tragă şi-n marţieni, iar ei, drept răzbunare, vor arde din temelii oraşul. Iar bătrânii noştri – ca nişte copii, zău aşa. Dacă vor în patrulă, n-au decât. Am scuipat demonstrativ şi am plecat la primărie.

Domnul Nikostratos îşi lustruia unghiile, iar la întrebările mele timide răspunse cam aşa: „Politica financiară a guvernului se va mai schimba puţin în noile condiţiile. Un rol mare îl va juca acum în circuitul bănesc aşa-numitul suc gastric. Trebuie să ne aşteptăm ca-n viitorul cel mai apropiat, sus-numitul suc gastric să aibă aceleaşi drepturi în circuitul valoric ca şi banii. Deocamdată nu s-au primit ordine speciale referitor la pensii, dar sunt presupuneri serioase că dacă impozitele vor fi plătite cu aşa-zisul suc gastric, atunci şi pensiile vor fi plătite tot cu acelaşi suc gastric”. Am tresărit puternic, dar, luându-mi inima în dinţi, l-am întrebat direct pe domnul Nikostratos dacă nu trebuie să înţeleg din cuvintele lui că acest suc gastric, practic, nu este sucul gastric, ci reprezintă doar un simbol oarecare al

noii politici financiare. Domnul Nikostratos dădu din umeri nedumerit şi, continuând să-şi cerceteze unghiile, rosti:

— Sucul gastric, domnule Apollon, este un suc gastric.

— Da’ ce nevoie am eu de suc gastric? am întrebat lipsit de speranţă.

Din nou ridică din umeri şi punctă:

— Doar ştiţi foarte bine că sucul gastric este necesar oricărui om!

Îmi deveni limpede că domnul Nikostratos ori minte, ori ascunde ceva. Am cerut disperat audienţă la domnul primar. Am fost însă refuzat. Atunci am ieşit din primărie şi m-am înscris la patrule.

Dacă unui om care a muncit ireproşabil treizeci de ani pe tărâmul învăţământului popular i se dă drept recompensă o sticluţă cu suc gastric, atunci acest om are dreptul să-şi demonstreze indignarea la orice nivel. Dacă sunt vinovaţi marţienii sau altcineva – n-are niciun fel de importanţă. Nu suport acţiunile anarhice, de niciun fel, dar pentru drepturile mele sunt gata să lupt cu arma în mână. Deşi toată lumea va înţelege că protestul meu poartă un caracter pur simbolic, totuşi lasă să ştie şi ei, să-şi dea seama că nu au de-a face cu un animal fără grai. Desigur, dacă centrele de donare ar fi fost reunite într-un sistem organizat la noi în oraş, dacă toate băncile şi CE.C.-urile ar fi primit într-adevăr suc gastric în schimbul valutei, atunci aş fi avut altă atitudine. Dar singurul care a povestit despre bănci şi C.E.C.-uri a fost Silen, iar deocamdată toată povestea asta rămâne doar un zvon neconfirmat. Iar în privinţa centrelor de donare, Morfeu, înscriindu-se în patrulă, hotărî imediat că evenimentul trebuie udat şi se dădu pe mâna banditului chior, întorcându-se cu ochii roşii şi înlăcrimaţi şi, arătându-ne o bancnotă nouă, foşnitoare ne anunţă că furgonetele pleacă chiar acum. Deci nici vorbă de vreun sistem organizat: au venit şi au plecat. Ai putut să le dai surplusul – foarte bine, n-ai putut – nu da vina pe altcineva. După mine e revoltător.

Polifem mă puse în echipă cu bâlbâitul Callaid, să patrulăm prin piaţa Concordiei şi pe străzile alăturate, între orele 12 şi 2 noaptea. Dându-ne legitimaţiile, pe care le scrisese de mână Silen, mă bătu pe umăr, înduioşat, şi spuse:

— Vechea gardă! Ce s-ar fi făcut fără noi, Feb, aceşti rahaţi de civili? Ştiam că vei fi alături, la ora hotărâtoare.

Ne-am îmbrăţişat şi ne-au dat lacrimile. De fapt, Polifem nu este un om rău, pur şi simplu îi place ca toţi să i se supună orbeşte, o dorinţă lesne de înţeles. I-am cerut să-mi dea liber şi m-am dus la Ahile. E bună şi patrula, dar pentru orice eventualitate trebuie să iau câteva măsuri. Ce e sucul gastric? l-am întrebat pe Ahile. Cine are nevoie de el? La ce e bun? Ahile îmi răspunse că sucul e necesar unei bune digestii a mâncării şi, probabil, pentru nimic altceva. Asta ştiam şi fără el.

— În curând aş putea să-ţi dau o cantitate mare din aşa-numitul suc gastric, am spus. Ce zici, îl iei?

Spuse că o să se mai gândească şi imediat îmi propuse să schimb „grădina mea zoologică” incompletă cu poşta lui avio fără zimţi, din anul douăzeci şi opt. Nimic de zis, treaba asta fără zimţişori e un unicat, dar Ahile îl are cu două gumate şi cu o pată grasă. Nu ştiu, nu ştiu.

Ieşind din farmacie, am văzut din nou maşina marţienilor. Poate că era aceeaşi maşină, poate alta. Încălcând toate regulile de circulaţie, ea plutea prin mijlocul străzii, e adevărat, cu viteza unui pieton, aşa că am avut posibilitatea s-o cercetez bine (mă îndreptam spre bodegă şi mergeam în acelaşi sens cu maşina). Prima impresie a fost foarte clară: mai mult decât orice, maşina semăna cu un pian prăfuit de o formă aerodinamică. Din când în când, de sub ea izbucnea ceva şi atunci ea zvâcnea puţin, dar asta, pesemne, nu era o defecţiune, pentru că îşi continua drumul fără să se oprească măcar o secundă. Nu se puteau distinge nici geamuri, nici uşi, nici chiar de aproape, dar cel mai mult mă uimea lipsa roţilor. Din păcate, conformaţia mea nu-mi permitea să mă aplec destul de jos, ca să pot privi dedesubt. Probabil că acolo erau totuşi nişte roţi, era imposibil să nu fie măcar o roată.

Maşina se opri brusc. Şi, bineînţeles, se opri în faţa vilei domnului Laomedon. Îmi amintesc că m-am gândit cu amărăciune: există încă oameni pe lumea asta pentru care nu e nici o diferenţă între preşedintele nou şi cel vechi, între marţieni sau altcineva. Întotdeauna, mă gândeam, orice putere îi respectă pe astfel de oameni şi le acordă atenţia, pe care nici n-o merită de fapt, ba mai mult, dacă avem în vedere respectul, e tocmai invers. Se întâmplă însă ceva complet neaşteptat. Presupunând, pe bună dreptate, că acum va ieşi cineva din maşină, şi că în sfârşit am să văd un marţian viu, m-am dat de-o parte şi m-am oprit, începând să observ desfăşurarea faptelor

împreună cu alţi locuitori ale căror intenţii coincideau probabil cu ale mele. Spre mirarea şi dezamăgirea noastră, din maşină nu au ieşit marţieni, ci nişte tineri cumsecade, îmbrăcaţi în pardesie înguste şi purtând bascuri. Trei dintre ei s-au dus spre intrarea principală şi au sunat, iar alţi doi, stând în poziţii degajate, cu mâinile băgate adânc în buzunarele pardesielor, au rămas lângă maşină, sprijinindu-se de ea cu diferite părţi ale corpului. Uşa de la intrare s-a deschis, cei trei au intrat şi imediat s-au auzit de acolo sunete stranii, nu prea tari, de parcă cineva se apucase de unul singur să mute neglijent mobila, iar ceilalţi începuseră să bată covorul cu lovituri ritmice. Cei doi rămaşi lângă maşină nu dădură niciun fel de atenţie acestor sunete. Stăteau în aceleaşi poziţii: unul privea absent strada, iar celălalt, căscând gura, se uita la etajul de sus al vilei. Nu se clintiră nici peste un minut, când pe uşa din faţă ieşi încet şi precaut, de parcă ar fi fost orb, cel ce mă supăra atâta: şoferul domnului Laomedon. Faţa îi era palidă, gura larg deschisă, ochii holbaţi şi parcă sticloşi, iar mâinile şi le ţinea strâns la burtă. Ieşind pe trotuar, făcu câţiva paşi şi se aşeză cu un geamăt, stătu puţin, cocoşându-se tot mai mult, apoi căzu într-o parte, se chirci, dădu scurt din picioare şi rămase nemişcat. Trebuie să recunosc că la început n-am înţeles nimic. Totul se petrecu fără grabă, într-o atmosferă atât de liniştită, de lucru, pe fondul zgomotelor unui oraş atât de obişnuit, încât răsări involuntar şi se întări sentimentul că, practic, aşa şi trebuie să fie. Nu simţeam niciun fel de nelinişte şi nu căutam niciun fel de explicaţie. Aveam mare încredere în aceşti tineri, atât de cumsecade, atât de reţinuţi... Unul dintre ei se uită indiferent la şoferul prăvălit, îşi aprinse ţigara şi începu din nou să se uite la etajul de sus. Mi se păru chiar că zâmbeşte. Pe urmă se auzi tropăitul picioarelor şi din vilă ieşiră unul după altul: un tânăr în pardesiu îngust, care-şi tampona buzele cu batista; domnul Laomedon într-un halat luxos, oriental, fără pălărie şi cu cătuşele puse; alt tânăr în pardesiu îngust, pe care atârnau armele. Cu mâna dreaptă strângea la piept trei sau patru puşti automate, în stânga ţinea câteva pistoale, cu un deget strecurat printre inelele trăgacelor, iar pe fiecare umăr atârna câte o mitralieră. Pe domnul Laomedon l-am privit doar o dată şi mi-a fost de-ajuns – şi-acum mai am senzaţia de ceva roşu, umed şi lipicios. Tot grupul traversă trotuarul fără grabă şi dispăru în adâncurile maşinii. Cei doi tineri rămaşi afară se desprinseră

alene de bordul lustruit, se apropiară de şoferul culcat îl luară încet de mâini şi de picioare şi legănându-l, îi făcură vânt prin intrarea în vilă. Apoi, unul dintre ei scoase din buzunar o hârtie şi o lipi grijuliu lângă sonerie, timp în care maşina, fără a se mai întoarce, porni cu aceeaşi viteză în direcţia opusă. Abordând figuri foarte spăşite, sfioase, cei doi tineri rămaşi trecură prin mulţimea care se dădu în lături. Dispărură după colţ.

Când mi-am revenit din poziţia încremenită în urma neobişnuitei şi neaşteptatei întâmplări, când am putut din nou să gândesc, am simţit ceva asemănător unui şoc nervos, de parcă s-ar fi produs în faţa mea o acţiune crucială în istorie. Sunt sigur că ceva asemănător au trăit şi simţit şi ceilalţi martori. Ne-am îngrămădit cu toţii lângă intrare, dar nimeni nu se hotărî să intre înăuntru. Mi-am pus ochelarii şi am citit pe deasupra capetelor proclamaţia lipită lângă sonerie. Proclamaţia suna cam aşa: „Narcoticele! – otrava şi ruşinea naţiunii! A sosit vremea să terminăm cu narcoticele. Noi vom termina cu ele, iar voi o să ne ajutaţi. Vom pedepsi fără cruţare pe cei care răspândesc narcoticele”. Dacă ar fi fost vorba de altceva, am fi vorbit vreo două ceasuri, dar acum toţi nu făceau decât schimburi de exclamaţii, neavând puterea să treacă de stadiul unei timidităţi obişnuite: „Vai-vai-vai-vai!”, „Ce zici, hmm!”, „He-he-he...”, „Da, domnilor, zău aşa!...” Cineva chemase poliţia şi medicul. Acesta intră în casă şi se ocupă de şofer. Apoi, sosi Pandaros într-un jeep al poliţiei. Se opri la intrare şi jucă ţonţoroiul în timp ce citi de câteva ori proclamaţia, se scărpină la ceafă, ba chiar îşi strecură capul pe uşă, dar se temu să intre, deşi doctorul îl chema iritat cu cele mai neacademice expresii. Se propti în cadrul uşii, desfăcându-și larg picioarele şi băgându-şi palmele după curea, umflându-se ca un curcan. Odată cu apariţia poliţiei, mulţimea mai căpătă puţin curaj şi începu să vorbească ceva mai clar: „Deci, la modul ăsta, nu?”, „Da, ce să mai vorbim, totul e clar...”, „Interesant, domnilor, interesant!”, „N-aş fi crezut în viaţa mea...” Simţeam cu îngrijorare cum se dezleagă limbile şi voiam deja să plec, deşi muream de curiozitate, dar tocmai atunci Silen îi adresă lui Pandaros o întrebare directă:

— Deci, aşa, Pan, totuşi legea a triumfat? V-aţi hotărât în sfârşit?

Pandaros îşi strânse buzele în mod semnificativ şi rosti şovăielnic:

— Cred că nu noi ne-am hotărât.

— Cum adică, nu voi? Atunci cine?

— Eu cred că asta-i jandarmeria din capitală, şopti bubuitor Pandaros, privind în jur.

— Ce jandarmerie? îl contrazise mulţimea. Jandarmerie în maşina marţienilor? Nu, asta nu-i jandarmeria.

— Adică, ce credeţi? Că erau înşişi marţienii, nu?

Pandaros se umflă şi mai mult şi urlă:

— Hei, care a pomenit de marţieni? Mai încet!

Dar nu-l băgă nimeni în seamă. Limbile se dezlegară de tot:

— Maşina poate că e a marţienilor, dar ei nu sunt marţieni, asta-i sigur. Au deprinderi de-ale noastre, omeneşti.

— Exact! Ce treabă au marţienii cu narcoticele?

— Ei, bătrâne, mătura nouă face mai multă curăţenie. Dar ce au cu sucul nostru gastric?

— Nu, domnilor, ăştia nu erau oameni, înţelegeţi, prea erau liniştiţi şi tăcuţi. Eu cred că ăştia erau chiar marţieni. Lucrează ca nişte maşini.

— Exact, ca maşinile! Roboţi! Dar de ce-şi murdăresc marţienii mâinile? Doar au roboţi!

Pandaros nu mai răbdă şi strecură şi el o presupunere:

— Nu, bătrâneilor, rosti el. Ăştia nu-s roboţi. Aşa e acum noua ordine. Acum primesc în jandarmerie exclusiv surdo-muţi. În scopul păstrării secretelor de stat.

Această ipoteză stârni mai întâi mirare, apoi replici veninoase, şi în marea majoritate foarte spirituale, dar nu mi-o mai amintesc decât pe a lui Paral Veninosu. Paral se exprimă în sensul că n-ar fi rău dacă şi-n poliţie ar primi exclusiv surdo-muţi, dar nu pentru păstrarea secretelor de stat, ci pentru ocrotirea oamenilor nevinovaţi împotriva balivernelor acestor persoane oficiale. Pandaros, care se desfăcuse bineînţeles la tunică, se înfoie imediat şi se încheie din nou la toţi nasturii, apoi urlă:

— Aţi vorbit, şi cu asta basta!

Iar noi, cu regret, a trebuit să plecăm, deşi tocmai atunci apăruse „Salvarea”. Bătrânul măgar se înfuriase într-un asemenea hal, încât noi abia am reuşit să privim din depărtare cum l-au scos din casă pe şoferul maltratat, iar apoi, spre mirarea noastră, încă două corpuri. Nici până acum nu se ştie cine au fost cei doi.

Toţi ai noştri s-au îndreptat spre cârciumă şi eu la fel. La bar, se instalaseră degajat cei doi tineri în pardesie strâmte. Ca şi-nainte erau liniştiţi şi tăcuţi, sorbeau gin şi se uitau absent peste capete. Mi-am comandat un prânz complet şi, săturându-mă, studiam cum cei mai curioşi dintre ai noştri se apropiau treptat de acei tineri. Era amuzant să priveşti cum Morfeu încerca stângaci să lege o discuţie cu ei referitoare la timpul din Marafine, iar Paral, vrând să ia taurul de coarne, le propuse o băutură. Tinerii, ca şi când nu observaseră nimic în jur, nu făceau altceva decât să înghită lacomi şi conştiincioşi toate băuturile ce le fuseseră împinse înainte, continuând însă să păstreze o tăcere de gheaţă. Nu se amuzau la glume, nu îi atingea niciun apropo, iar întrebările directe parcă nici nu le auzeau. Nu ştiam ce sa mai cred. Îndârjirea lor neobişnuită mă fascina, ca şi indiferenţa lor totală la caraghioasele încercări de a se lega o discuţie cu ei, mă gândeam că sunt, într-adevăr, nişte roboţi marţieni care, având o înfăţişare marţiană dezgustătoare, nu îşi permiteau să se arate cum erau în realitate, îi suspectam ca fiind înşişi marţienii despre care, de fapt, nu ştim nimic până acum. Ai noştri, pierzându-şi bunul-simţ, se îngrămădiseră în jurul tinerilor şi deja îi analizau fără nicio jenă, iar câte unul chiar îndrăznea să pipăie materialul din care erau confecţionate pardesiele. Acum toţi erau convinşi că în faţa lor se află roboţi. Iapet începu chiar să se neliniştească. Aducându-mi un brandy, îmi spuse amărât:

— Cum adică, roboţi? Au luat câte două ginuri, două brandy, două pachete de ţigări, iar de plătit cine o să plătească?

I-am explicat că dacă programul robotului prevede folosirea băuturilor şi ţigărilor, fără-ndoială trebuie să cuprindă şi o oarecare metodă de plata a celor consumate; Iapet se linişti, dar la bar începu bătaia.

După cum s-a aflat ulterior, Veninosu Paral pariase cu prostul Dimant că dacă acesta va atinge cu ţigara mâna robotului nu se va întâmpla nimic. Şi iată ce-am văzut cu ochii mei. Din gloata veselă, de parcă ar fi sărit un dop de la o sticlă, zbură Dimant, cu spatele înainte, prin toată sala, agitându-şi picioarele într-un ritm rapid, răsturnând măsuţe şi oamenii întâlniţi în cale, prăbuşindu-se apoi într-un colţ. Nu trecu nici măcar o secundă, că în acelaşi fel, dar în alt colţ, se prăbuşi şi Paral. Ai noştri se împrăştiară care-ncotro, iar eu, neînţelegând atunci nimic, am văzut cum tinerii stau la fel de liniştiţi la bar şi

cu mişcări sincronizate perfect, duc la gură, gânditori, paharele cu alcool. Dimant şi Paral fură ridicaţi şi traşi în culise ca să-şi revină. Mi-am luat paharul şi m-am dus şi eu în culise. Voiam să clarific cele întâmplate. Am ajuns tocmai atunci când Dimant îşi revenise şi zăcea cu o figură dintre cele mai idioate, pipăindu-şi pieptul. Paral nu-şi revenise încă, dar sorbea ginul cu sifon. Alături de el, ţinând prosopul pregătit, stătea ospătăriţă ca să-i lege maxilarul, când îşi va reveni. Acolo, am aflat versiunea descrisă mai sus a incidentului şi am căzut cu toţii de acord că Paral fusese instigatorul, iar Dimant pur şi simplu dobitocul, cu nimic mai breaz decât Pandaros. Însă, cu toată exprimarea acestor considerente raţionale, ai noştri n-au fost deloc împăcaţi şi şi-au vârât în cap că asta nu trebuie lăsată aşa. Polifem, care până acum se ţinuse în expectativă, anunţă că asta va fi prima operaţie militară a gărzii noastre. Pe aceste lepre le vom mai întâlni noi când vor ieşi din cârciumă, spuse el şi începu să comande care dintre noi în ce loc trebuie să stea şi când să înceapă să lovească. M-am îndepărtat imediat de acest plan. În primul rând, sunt în general contra violenţei şi, hotărât lucru, n-am nimic în comun cu metodele plutonierilor. În al doilea rând, n-am descoperit nicio vină deosebită la aceşti tineri. Şi-n sfârşit, plănuisem să nu lupt deloc cu ei, ci doar să discutăm de-ale noastre. Am ieşit uşor din culise şi m-am întors la masa mea şi tocmai aceste acţiuni ale mele au dat începutul unui viitor eveniment, atât de deprimant pentru mine.

De altfel, chiar acum, când privesc cu totul altfel ziua trecută, trebuie să constat că logica faptelor mele a fost şi rămâne ireproşabilă. Tinerii sunt străini de aceste locuri, reflectam eu. Faptul că au sosit cu o maşinărie marţiană, mai degrabă demonstrează că provin din capitală. Mai mult decât atât, participarea lor la execuţia domnului Laomedon demonstrează că aparţin, fără putinţă de tăgadă, celor ce deţin puterea: mă-ndoiesc că ar fi fost trimişi nişte executanţi ordinari împotriva domnului Laomedon. Astfel, ca un rezultat logic, reieşea că tinerii n-aveau cum să nu fie bine informaţi cu privire la noile împrejurări, putând să-mi comunice mult din ce anume mă interesa. Şi în situaţia mea de om neînsemnat, de care-şi bătea joc şoferul domnului Laomedon şi căruia secretarul primăriei refuza să-i dea noi informaţii, nu puteam scăpa prilejul de a obţine o informaţie veritabilă. Pe de altă parte, tinerii nu-mi inspirau deloc teamă. Acel fapt, că s-au purtat oarecum

barbar cu domnul Laomedon, împreună cu gorilele lui cu tot, nu mă deranja. Asta era serviciul lor şi ăsta era domnul Laomedon, care de mult trebuia s-o încaseze după meritele lui. În ceea ce priveşte incidentul cu Paral şi Dimant, atunci, domnii mei, Dimant este idiotul cu care e imposibil să faci o treabă, iar Paral este capabil să scoată din sărite pe oricine cu glumele lui veninoase. Să nu mai spun că n-aş fi permis nimănui să mă numească robot, cu atât mai mult să-mi ardă mâna cu ţigara.

De aceea, când, după ce mi-am terminat brandy-ul, m-am îndreptat spre tineri, eram pe deplin convins de succesul iniţiativei mele. Mă gândisem la toate detaliile planului viitoarei discuţii, luând în considerare şi felul activităţii lor şi dispoziţia lor sufletească în legătură cu incidentul petrecut şi tăcerea, reţinerea lor, probabil înnăscute. La început, intenţionam să le cer scuze pentru purtarea necuviincioasă a compatrioţilor mei. Mai departe, m-aş fi prezentat, exprimându-mi speranţa că nu îi deranjez cu discuţia mea, mi-aş fi exprimat regretul pentru calitatea brandy-ului pe care Iapet îl amesteca deseori cu sorturi ieftine şi le-aş fi propus să se cinstească din sticluţa mea personală. Şi abia după asta, după ce am fi analizat situaţia meteorologică din Marafine şi din oraşul nostru, aveam intenţia să trec uşor, delicat, la problema fundamentală. Îndreptându-mă spre ei, am observat că unul dintre ei era ocupat cu aprinderea ţigării, iar celălalt, întors cu spatele spre tejghea, urmărea atent şi, după cum mi s-a părut, cu interes, apropierea mea. De aceea, m-am decis să mă adresez tocmai lui. Apropiindu-mă, mi-am ridicat pălăria şi am spus: „Bună seara”. Şi atunci această secătură a făcut o mişcare oarecum leneşă din umăr şi în aceiaşi timp parcă îmi explodă în cap o grenadă. Nu-mi mai amintesc nimic. Îmi amintesc doar ca am zăcut multă vreme în culise, lângă Paral, înghiţind gin cu sifon, iar cineva îmi aşternea pe ochiul vătămat un şervet umed şi rece.

Şi iată că acum mă întreb: la ce trebuie să ne mai aşteptăm? Nimeni nu mi-a luat apărarea, nimeni n-a ridicat glasul protestului.

Totul se repetă iar. Din nou secături, răspândind teroarea, atacând cetăţenii pe stradă, iar când Polifem m-a adus acasă cu „broscuţa” lui personală, fata mea, indiferentă ca toţi ceilalţi, se săruta în grădină cu domnul secretar. Nu, chiar dacă aş fi ştiut cum o să se termine toate astea, oricum eram dator, neapărat ar fi trebuit să încerc să leg o discuţie cu ei. Aş fi fost mult mai

atent, nu m-aş fi apropiat de ei, dar de la cine aş mai fi putut primi informaţii? Nu vreau să tremur pentru fiecare bănuţ, nu mai sunt capabil să predau lecţii peste puteri, nu mai vreau să-mi vând casa în care am trăit atâţia ani. Mă tem de asta şi vreau linişte.

8 IUNIE

Temperatura plus şaptesprezece, nebulozitatea opt grade, vântul sudic 3 metri/secundă. Stau acasă, nu ies nicăieri nu văd pe nimeni. Umflătura a mai scăzut, iar locul vătămat aproape nu mă mai doare, deşi înfăţişarea generală e oricum dezgustătoare. Întreaga zi am cercetat timbrele şi m-am uitat la televizor. În oraş, totul ca de obicei. Noaptea trecută tineretul nostru de aur a asediat localul doamnei Persefona, ocupat de soldaţi. Se spune că fusese o adevărată luptă. Câmpul de bătălie a fost cucerit de armată (ăştia deja nu-s marţieni). În ziare, nimic deosebit. Niciun cuvinţel despre embargo, impresia lăsată este că l-ar fi desfiinţat. Este o cuvântare ciudată a ministrului Apărării, tipărită cu caractere mici, unde se spune că participarea noastră în Colaborarea Militantă este o povară pentru ţară şi nu chiar atât de întemeiată cum poate părea la prima vedere. Slavă Domnului, au înţeles asta după unsprezece ani! Se scrie în mod deosebit despre un fermier cu numele de Perifantos, care se evidenţiază prin capacitatea sa de a da până la patru litri de suc gastric zilnic, fără a-şi periclita organismul. Se comunică biografia lui zbuciumată, înţesată cu amănunte intime, se dau interviuri cu el şi de câteva ori au fost televizate scene din viaţa lui. Un bărbat îndesat, butucănos, la vreo patruzeci şi cinci de ani, lipsit de intelect. Te uiţi la el şi nici nu-ţi vine să crezi că în faţa ta se găseşte un fenomen uimitor. Repetă tot timpul despre obiceiul său de a suge în fiecare dimineaţă o bucăţică de zahăr. Ar trebui să încerc şi eu.

Da! În ziarul nostru este un articol al veterinarului Callaid despre pericolul narcoticelor. Callaid scrie acolo, negru pe alb, că folosirea regulată a narcoticelor de către cornutele mari este extrem de periculoasă, în sensul extragerii sucului gastric. Se dă chiar şi o diagramă. Interesantă constatare: chiar Callaid scrie totul acolo, dar de citit este insuportabil. Ai impresia că şi atunci când scrie parcă se bâlbâie. În general, însă, reiese că domnul Laomedon fusese lichidat, pentru că împiedica cetăţenii să dea de bună voie suc gastric. Se crea impresia că sucul gastric este o „piatra unghiulară” a noii politici de stat. Aşa ceva

n-a mai existat până acum. Dar dacă stai să te gândeşti, de ce nu?

Ermiona s-a întors dintr-o vizită şi a povestit că în vila domnului Laomedon se aranjează un centru stabil de donare a sucului gastric. Dacă-i adevărat, atunci susţin şi aprob ideea. În general, sunt pentru orice staţionare şi stabilitate.

Timbruleţele mele, timbrişoarele mele! Doar voi sunteţi singurele care nu mă iritaţi.

9 IUNIE

Temperatura plus paisprezece, nebulozitatea cinci grade, ploaie măruntă. Umflătura a dispărut complet, însă, aşa cum a prezis Ahile, tot spaţiul din jurul ochiului a căpătat o nuanţă verzuie, dezgustătoare. Nu pot apărea aşa pe stradă. În afară de glume proaste n-am să mai aud nimic. Dimineaţa am sunat la primărie, dar domnul Nikostratos a binevoit să fie glumeţ şi astfel nu mi-a comunicat absolut nimic nou în privinţa pensiei. Desigur, lucrul acesta m-a surescitat, am încercat să mă linişesc cu timbrele, dar nici ele nu m-au consolat. Atunci am trimis-o pe Ermiona la farmacie, după calmante, dar se întoarse cu mâinile goale. Ahile primise, pesemne, o circulară specială să elibereze calmantele exclusiv după reţetele medicului orăşenesc. M-am enervat, l-am sunat şi m-am certat cu el, dar la drept vorbind, cu ce e vinovat? Toate medicamentele ce conţin narcotice sunt ţinute sub o evidenţă strictă de către poliţie şi de un om autorizat de la primărie. Cum s-ar zice, nu poţi să faci foc fără să tai şi pădurea. Am luat şi am „supt” un coniac, chiar în faţa Ermionei.

Mi-a fost de ajutor. Chiar de mare folos. Iar Ermiona nici n-a crâcnit.

Dimineaţa s-a întors familia lui Mirtilos, care încă mai locuieşte în cort. La drept vorbind, m-am bucurat. Era cel mai bun semn că situaţia se stabilizase în ţară. Şi, dintr-odată, văd că după-masă Mirtilos îi urcă din nou pe toţi în autobuz.

— Ce s-a întâmplat?

— Lasă, lasă, îmi răspunse Mirtilos în maniera lui obişnuită. Aici toţi va daţi deştepţi, iar eu sunt ăla prostul.

Pe scurt, se dusese la „rond” şi aflase acolo că vistiernicul şi arhitectul aveau să fie traşi la răspundere de marţieni pentru delapidare şi maşinaţiuni; se pare că deja fuseseră chemaţi undeva. Am încercat să-i explic lui Mirtilos că asta-i bine, aşa-i echitabil, degeaba însă! „Lasă, lasă, răspunse el. Echitabil... Astăzi pe vistiernic şi arhitect, mâine pe primar, iar poimâine nu mai ştiu pe care, poate şi pe mine. N-are rost. Ţi-au dat una-n felinare... Asta ce, e tot echitabil?” Nu pot să vorbesc cu el. Dă-l încolo!

L-am sunat pe domnul Coribant, se pare că acum îl înlocuieşte pe Haron la ziar. Avea o voce jalnică, tremurătoare. La ei, la ziar, erau ceva neplăceri cu conducerea. L-am implorat să-mi spună cât de curând se întoarce Haron. Desigur, am vorbit cu el foarte compătimitor, dar nu i-am spus niciun cuvinţel despre faptul că Haron deja se întorsese.

Simţeam intuitiv că nu trebuie să vorbesc despre asta. Dumnezeu ştie unde-i acum Haron şi ce face. Asta îmi mai lipsea acum, neplăceri din cauze politice. N-am vorbit cu nimeni despre asta şi de fapt le-am interzis şi Ermionei şi Artemisei. Ermiona m-a înţeles imediat, dar Artemis mi-a făcut o scenă.

10 IUNIE

Abia acum mi-am venit cumva în fire, deşi tot mai sunt bolnav şi chinuit. Eczema a luat proporţii nebănuite, cum n-a mai fost niciodată. Sunt acoperit tot cu băşici, mă scarpin tot timpul, deşi ştiu că nu-i voie. Mă urmăresc obsedant fantome înfricoşătoare de care aş fi vrut să scap şi nu pot. Am înţeles: să pleci şi să omori fiind silit s-o faci, să omori ca să nu fii omorât. Într-un cuvânt, o porcărie şi o mârşăvie, dar măcar e normală! Dar pe ei nimeni nu-i sileşte. Partizanii! Doar ştiu ce-nseamnă asta. Puteam eu să cred că voi vedea asta din nou la bătrâneţe, cu propriii-mi ochi?

Totul a început de ieri-dimineaţă, când, contrar aşteptărilor, am primit un răspuns foarte prietenesc de la generalul Alchim. Scria că mă ţine bine minte, mă iubeşte foarte mult şi-mi doreşte toate cele bune. Scrisoarea m-a emoţionat foarte mult. Pur şi simplu, nu-mi găseam locul. M-am sfătuit cu Ermiona şi mi-a dat dreptate că nu trebuie scăpat un asemenea prilej. Un singur lucru ne deranja: vremurile tulburi. Şi iată că tocmai atunci vedem cum Mirtilos îşi strânge tabăra provizorie şi începe să-şi care lucrurile înapoi în casă. Era ultima picătură. Ermiona îmi făcu un bandaj negru, elegant, peste ochiul lovit, am luat mapa cu documente, m-am suit în automobilul meu şi am plecat spre Marafine.

Timpul era prielnic, am mers liniştit pe şoseaua pustie, printre câmpurile albăstrui şi mă gândeam la toate variantele posibile ale acţiunilor mele, dependente de diferite împrejurări. Dar, aşa cum se întâmplă de obicei, curând apăru neprevăzutul. La circa patruzeci de kilometri de oraş, motorul începu să tuşească, maşina începu să se zgâlţâie, nu trăgea bine, apoi se opri de tot. Totul se petrecu în vârful unei coline şi când am ieşit din maşină, în faţa mea se deschise un peisaj rural, paşnic, într-adevăr, puţin neobişnuit din cauza albăstrimii lanurilor de cereale. Îmi amintesc că în pofida opririi eram complet liniştit şi n-am putut să nu admir nişte ferme albe, ordonate, aruncate în depărtări. Lanurile albastre erau foarte înalte, ajungând pe alocuri cât un stat de om. Până acum nu s-au obţinut niciodată

recolte atât de bogate prin ţinuturile noastre. Şoseaua dreaptă ca o săgeată se întindea până la orizont.

Am deschis capota şi un timp m-am uitat la motor sperând să găsesc defecţiunea. Dar, nefiind un mecanic prea bun, mi-am pierdut repede speranţa, mi-am îndreptat spatele amorţit şi m-am uitat împrejur, încercând să descopăr vreun ajutor. Dar ferma cea mai apropiată era totuşi prea îndepărtată, iar pe drum se vedea doar o singură maşină ce venea dinspre Marafine, rulând cu o viteză destul de mare. La început m-am bucurat, dar în curând, spre marele meu regret, m-am convins că era una dintre cele patru maşini negre, marţiene. De altfel, nu mi-am pierdut complet speranţa, ştiind că în maşinile marţiene se găsesc oameni obişnuiţi. La gândul că voi putea opri acest mecanism negru şi sinistru nu prea m-am bucurat, temându-mă că acolo poate totuşi sunt marţieni de care simţeam o frică instinctivă. Dar ce era să fac? Am întins mâna şi am făcut câţiva paşi de-a curmezişul şoselei în întâmpinarea maşinii, care deja ajunsese la poalele colinei. Şi aici începu coşmarul.

Maşina era la vreo cincizeci de metri de mine, când a licărit o scânteie galbenă. Maşina a sărit, s-a ridicat şi a rămas pe roţile din spate. Se auzi o bubuitură ca de tunet şi şoseaua se acoperi cu nori de fum. Apoi am văzut că maşina parcă încearcă să zboare, parcă deja se ridicase deasupra norilor, adânc înclinată pe o parte, dar alături de ea, una după alta, au licărit încă două străfulgerări, o lovitură dublă ce o răsturnă şi maşinăria se prăbuşi cu toată greutatea pe asfalt, de-am simţit cum se zguduie pământul sub picioarele mele slăbite, luate prin surprindere. O avarie îngrozitoare, m-am gândit în primul moment. Maşina luă foc şi din ea săriră, cuprinse de flăcări, nişte siluete negre. În acelaşi minut începură schimburile de focuri. Nu reuşeam să înţeleg cine trage, de unde o face, dar vedeam clar în cine se trage. Figurile negre se zbăteau în fum şi foc şi se prăbuşeau una după alta. Prin zgomotul tragerilor, auzeam ţipete neomeneşti, sfâşietoare, şi iată că deja stăteau cu toţii întinşi la pământ, răstigniţi lângă maşina incendiată, continuând să ardă în mijlocul tragerilor ce nu mai conteneau.

Apoi maşina explodă cu un zgomot înfricoşător, o lumină albă, nepământeană mă izbi în ochi, iar aerul fierbinte şi dens mă lovi drept în faţă. Am clipit fără să vreau şi când am deschis din nou ochiul am văzut cu groază că drept spre mine, în sus,

fugea crăcănat pe şosea, ca o imensă maimuţă, o fiinţă neagră cuprinsă de flăcări, iar în urma ei se întindea ca o coadă funinginea. În aceeaşi secundă, din stânga mea sări din grânele albastre un om în uniformă militară, cu automatul agăţat de gât, se opri în mijlocul drumului cu spatele la mine, se aşeză repede pe vine şi începu să tragă în silueta neagră, incendiată, până aproape o atinse cu ţeava armei. Groaza mea era atât de mare, încât prima stare de amorţeală se spulberă şi am găsit forţa să mă întorc şi să fug din răsputeri spre maşina mea. Apăsam pe pedale ca un nebun, nevăzând nimic în faţă, uitând că motorul nu funcţionează, apoi puterile mă părăsiră din nou şi m-am decis să rămân în maşină, privind atent în faţă, martor pasiv şi asurzit al acestei groaznice tragedii. Mă cuprinse indiferenţa. Vedeam ca prin vis, cum ieşeau unul după altul pe şosea, oameni înarmaţi, cum curăţau locul catastrofei, cum se aplecau deasupra corpurilor carbonizate, cum le întorceau schimbând replici scurte pe care abia le auzeam din cauza sângelui ce-mi pulsa în tâmple. La poalele colinei se adunaseră patru, iar unul în uniformă militară – judecând după epoleţi, un ofiţer – stătea în acelaşi loc, la câţiva paşi de ultimul mort, şi îşi încărca automatul. Am văzut apoi cum s-a apropiat încet de cel culcat şi, aplecând uşor automatul spre el, mai trase o scurtă rafală. Cel culcat se zbătu oribil, iar eu am vomat direct pe volan şi pantaloni. Apoi totul decurse şi mai îngrozitor.

Ofiţerul se uită repede la cer, apoi se întoarse spre mine, mă privi – niciodată n-am să uit această privire rece şi nemiloasă – şi ţinând automatul de pat, se îndreptă spre maşina mea. Auzeam cum cei de la poalele colinei îi strigă ceva, dar el nici nu se întoarse. Venea spre mine. Probabil că mi-am pierdut cunoştinţa pentru câteva secunde, pentru că mai departe nu-mi amintesc nimic, până în acel moment când m-am trezit că stau alături de maşina mea în faţa acestui ofiţer şi a încă doi insurgenţi. Doamne, ce mai oameni! Toţi trei erau de mult timp nebărbieriţi şi nespălaţi. Îmbrăcămintea le era ruptă şi murdară, tunica ofiţerului era, de asemenea, într-o stare jalnică. Ofiţerul purta cască, unui dintre civili purta beretă neagră, celălalt, ochelarist, era cu capul descoperit.

— Ce, sunteţi surd? mă repezi ofiţerul, scuturându-mă de umăr, iar omul cu bereta se strâmba şi scrâşnea printre dinţi:

— Lăsaţi-l, lăsaţi-l, la ce bun toate astea?

Mi-am adunat ultimele rămăşiţe de putere şi m-am silit să spun liniştit, pentru că înţelegeam că la mijloc e viaţa mea:

— Ce doriţi?

— O fiinţă obişnuită, interveni omul cu beretă. Nu ştie nimic şi nici nu vrea să ştie ceva!

— Staţi puţin, dom' inginer, spuse iritat ofiţerul. Cine sunteţi? mă întrebă. Ce căutaţi aici?

I-am explicat tot, sincer, şi tot timpul cât am vorbit se uita mereu în jur şi mai ales la cer, ca şi cum i-ar fi fost teamă să nu plouă. Omul cu beretă mă întrerupse doar o dată, când a strigat:

— Eu nu vreau să risc! Am plecat, iar voi n-aveţi decât să rămâneţi!

Apoi se întoarse şi fugi jos, la poalele colinei. Ceilalţi doi au rămas ascultându-mă până la capăt, în timp ce eu tot încercam să ghicesc pe feţele lor soarta mea. Nu vedeam însă nimic bun şi atunci îmi veni o idee salvatoare şi uitând de toate şi de tot ce am vorbit, am strigat brusc:

— Aveţi în vedere, domnilor, că sunt socrul domnului Haron.

— Care Haron? întrebă ochelaristul.

— Redactorul-şef al Observatorului.

— Şi ce-i cu asta? insistă ochelaristul, iar ofiţerul cerceta în continuare cerul.

M-am pierdut. Era limpede că nu-l ştiau pe Haron. Şi totuşi am spus:

— Ginerele meu şi-a înşfăcat automatul chiar din prima zi şi a plecat de-acasă.

— Chiar aşa? se miră ochelaristul. Asta-i face cinste!

— De fapt, toate astea-s prostii, spuse ofiţerul. Ce mai e nou pe la voi, în oraş? Ce-i cu armata?

— Nu ştiu, am răspuns. La noi în oraş e linişte.

— Intrarea în oraş e liberă? întrebă ofiţerul.

— Cred ca da, şi am socotit de datoria mea să adaug: Dar vă puteţi ciocni de patrula „Gărzii Orăşeneşti Antimarţiene".

— Ce anume? rămase uimit ofiţerul şi pe faţa lui aspră apăru pentru prima oară ceva asemănător cu mirarea. Chiar încetă să se mai uite la cer, aţintindu-şi privirea asupra mea. Ce gardă?

— Antimarţiană, în frunte cu un subofiţer, Polifem. Poate-l ştiţi? E invalid.

— Ce drăcovenie! exclamă ofiţerul. Puteţi să ne duceţi până în oraş?

Mi se opri inima.

— Bineînţeles. Dar maşina mea…

— Da, spuse ofiţerul. Ce-i cu ea?

Mi-am luat inima-n dinţi şi am minţit:

— Cred că ceva cu motorul.

Ofiţerul fluieră şi fără să mai scoată un cuvânt se întoarse şi dispăru în grâne. Insurgentul ochelarist continua să mă privească atent şi mă întrebă:

— Aveţi nepoţi?

— Doi am minţit cuprins de deznădejde. Doi! Unul sugar.

Dădu din cap compătimitor.

— Groaznic, spuse el. Asta mă chinuie cel mai mult. Nu ştiu nimic şi niciodată nu vor afla.

Nu înţelegeam nimic din cuvintele lui şi de fapt nici nu vroiam să înţeleg ceva, doar rugându-mă la toţi sfinţii să plece mai repede şi să nu-mi facă nimic. Nu ştiu de ce, mi-am imaginat că acest tip liniştit cu ochelari este cel mai groaznic dintre ei. Aşteptă câteva secunde răspunsul meu, îşi aruncă automatul pe umăr şi-mi spuse:

— Vă dau un sfat. Plecaţi cât mai repede de aici. La revedere.

N-am mai aşteptat, să dispară, m-am întors şi am coborât colina cât am putut mai repede, spre oraş. Parcă mă purta o furtună pe aripile ei. Nu îmi simţeam nici picioarele, nici gâfâiala, auzeam doar un vuiet mecanic şi zgomote în spatele meu, dar nici vorbă să mă uit în urmă, încercam numai să fug. Nu mă îndepărtasem prea mult, când în faţa mea îmi sosi în întâmpinare, venind de pe un drum de ţară, o camionetă plină cu fermieri. Mă găseam într-o stare de semileşin, dar am mai găsit puterea să-i tai calea. Mi-am agitat mâinile şi am ţipat: „Staţi! Nu-i voie acolo! Sunt partizani!” Camioneta se opri, mă înconjurară oameni simpli, neciopliţi, nu ştiu de ce înarmaţi cu puşti. Mă înșfăcară de piept, scuturându-mă, mă înjurau cu vorbe murdare, nu pricepeam nimic, eram îngrozit şi abia după o oarecare vreme am înţeles că sunt luat drept un aliat de-al insurgenţilor. Mi se înmuiară picioarele, când deodată ieşi din cabină şoferul, din fericire un fost elev de-al meu.

— Ce-i cu voi, băieţi? urlă el, prinzându-i de mâini pe cei ce mă bruscaseră. Doar e domnul Apollon, învăţătorul oraşului. Îl cunosc.

Nu dintr-odată, dar în cele din urmă, se liniştiră cu toţii şi le-am povestit ce am văzut.

— Aha, făcu şoferul. Aşa am şi înţeles. Acum îi înhăţăm. Să mergem, băieţi!

Am vrut să-mi continui drumul spre oraş, dar m-a asigurat că va fi mult mai puţin periculos cu ei şi că-mi va repara maşina în linişte, până când băieţii îi vor înhăţa pe bandiţi. M-au săltat în cabină şi camioneta se urni spre locul tragediei. Iată şi vârful colinei, iată şi automobilul meu, dar mai departe drumul era complet pustiu. Niciun mort, nici o rămăşiţă, doar urme de arsură pe asfalt şi o scobitură mică la locul exploziei.

— Treaba-i clară, spuse şoferul, oprind camioneta. Au strâns deja totul. Uite-i cum zboară.

Toţi începură să se agite şi să arate la orizont, înspre Marafine, dar, chiar uitându-mă atent la cerul liniştit cu singurul meu ochi, tot n-am văzut nimic.

Apoi fermierii se împărţiră cu îndemânare în două grupe de câte zece oameni, demonstrând o anumita experienţă, fără agitaţie inutilă şi ceartă. Grupele se răspândiră în şiruri şi începură să „pieptene” lanurile, unii în dreapta, ceilalţi în stânga.

— Au automate, i-am prevenit. Se pare că au, de asemenea, şi grenade.

— Ştim bine asta, mi se răspunse şi după un timp se auziră ţipete, semn că urmăritorii luaseră urma.

Între timp, şoferul începu să-mi repare maşina, iar eu, aşezându-mă pe scaunul din spate, m-am prăbuşit într-o semiuitare fericită. În sfârşit, puteam să-mi destind nervii. Şoferul nu numai că-mi repară totul (în alimentarea cu benzină se strecurase o bulă de aer), dar curăţă şi scaunul din faţă, volanul şi bordul murdărite de mine. Îmi apărură lacrimi de mulţumire în ochi, i-am strâns mâna şi am plătit cât am putut. A rămas mulţumit. Acest om simplu şi bun (n-am reuşit cu niciun chip să-mi aduc aminte numele lui) se arătă în afară de asta şi foarte vorbăreţ, deosebindu-se astfel de majoritatea fermierilor, la fel de buni şi simpli, dar închişi şi posomorâţi. Se pare că insurgenţii, pe care poporul îi denumeşte simplu bandiţi, apăruseră în împrejurimi, chiar a doua zi după invazia marţienilor. La început se purtară prieteneşte cu fermierii şi atunci deveni limpede că majoritatea dintre ei erau locuitori ai Marafinelor, oameni, de regulă, învăţaţi şi la prima vedere nepericuloşi, dacă nu-i socotim pe militari. Intenţiile lor au rămas însă de neînţeles pentru fermieri. La început chemau

locuitorii satelor să se ridice împotriva noii puteri, dar necesitatea acestei împotriviri o explicau foarte neclar – tot îndrugau despre pieirea culturii, despre dispariţia şi a altor lucruri livreşti, inutile pentru interesele săteanului. Tot fermierii îi şi hrăneau, oferindu-le totodată şi loc de dormit pentru că împrejurările rămâneau neclare şi nu puteai şti la ce să te aştepţi în urma noilor dispoziţii. Dar când s-a văzut că, în afară de lucruri bune, nu trebuie să te aştepţi la nimic rău din partea noii puteri, când aceasta oferea preţuri bune, cumpărând recolta de pe câmp (de fapt nici măcar recolta, ci doar răsadurile), şi plătea, un avans substanţial în vederea producerii unei recolte bogate de pâine albastră, când începu să cadă, parcă din cer, cu suc gastric nefolositor pentru care se obţinuseră până atunci venituri deloc neglijabile, şi când pe de altă parte s-a văzut că bandiţii pândesc reprezentanţii noii administraţii ce aduceau banii în sate, iar împuternicitul din Marafine lăsase să se înţeleagă clar că trebuie în folosul tuturor să se termine cât mai repede cu aceste infamii, atunci relaţiile cu insurgenţii se schimbară complet.

Ne-am întrerupt discuţia de câteva ori, ascultând împuşcăturile răzleţe de peste câmpuri şi de fiecare dată dădeam satisfăcuţi din cap şi ne făceam cu ochiul. Îmi revenisem complet şi tocmai mă aşezasem la volan să întorc maşina spre oraş (nici gând să-mi mai continui drumul spre Marafine: dă-l în plata domnului pe Alchim, dacă se poate petrece aşa ceva pe drumuri), când „razia” se întoarse pe şosea. Mai întâi, patru fermieri au tras spre camionetă două trupuri nemişcate. Pe unul dintre morţi l-am recunoscut. Omul cu beretă, pe care ofiţerul îl numise inginer. Celălalt era tânăr, aproape un puşti, complet necunoscut mie. Am remarcat cu o oarecare uşurare că, din fericire, nu era mort, ci numai grav rănit. Apoi, veseli şi zgomotoşi, se întoarseră în dezordine şi ceilalţi participanţi la „razie”. Aduceau un prizonier cu mâinile legate, pe care de-asemenea l-am recunoscut, deşi acum era fără ochelari. Victoria era deplină, niciun fermier nu fusese vătămat. Am simţit o mare satisfacţie morală, văzând cum aceşti oameni simpli, încă înflăcăraţi de luptă, dovedesc totuşi o evidentă nobleţe sufletească, purtându-se aproape cavalereşte cu inamicul înfrânt. L-au pansat pe cel rănit şi l-au culcat destul de grijuliu în camionetă. Deşi nu i-au dezlegat mâinile, totuşi i-au dat prizonierului să bea apă şi i-au strecurat o ţigară în gură.

— Uite c-am făcut şi treabă, îmi spuse prietenul meu, şoferul. Acum va fi mai linişte în împrejurimi.

Am socotit de datoria mea să spun că erau pe puţin cinci insurgenţi.

— Nu-i nimic, răspunse el. Înseamnă că au scăpat doi. N-or să ajungă nicăieri. Peste tot sunt aceleaşi ordine, ori în regiunea noastră, ori în cele învecinate. Sau îi vor prinde, sau îi vor omorî.

— Dar pe ăştia unde-i duceţi? am întrebat.

— Îi predăm. Aici, la vreo patruzeci de kilometri există un post marţian. Acolo îi primesc pe toţi, şi viii şi morţii aduşi.

I-am mulţumit încă o dată, i-am strâns mâna, iar el se îndreptă spre camionetă, spunându-le celorlalţi:

— Mergem?

Şi-atunci, prizonierul trecu pe lângă mine. Se opri pentru o secundă şi mă privi direct în faţă cu ochii lui miopi.

Poate mi s-a părut. Acum sper că mi s-a părut. Dar în ochii lui era ceva că mi s-a prăbuşit inima. O lume neputincioasă! Nu, nu-l scuz pe acest om. Este un extremist, un partizan, a omorât şi trebuie să fie pedepsit. Nu sunt orb. Se vedea clar că e un om nobil. Nu era o „cămaşă neagră”, un necioplit, ci un om cu convingeri. De altfel, acum sper că am greşit. Toată viaţa am avut de suferit pentru că i-am considerat buni pe oameni.

Camioneta se îndreptă într-o direcţie, eu în alta şi peste o oră eram acasă, obosit în ultimul hal, bolnav şi chinuit. Apropo, domnul Nikostratos stătea în sufragerie şi Artemis îl servea cu ceai. Dar nu-mi ardea de ei. Ermiona începu să se învârtă pe lângă mine, îmi făcu patul, îmi puse punga cu gheaţă pe inimă şi-n curând am adormit. Când m-am trezit noaptea, am văzut că s-a agravat din nou eczema. A fost o noapte groaznică şi chinuitoare.

Temperatura plus şaptesprezece grade, nebulozitatea zece zecimi, ploaie torenţială.

Da, răzvrătiţii sunt oameni periculoşi pentru liniştea generală. Şi totuşi n-are cum să nu-mi fie milă de ei, uzi până la piele, murdari, prigoniţi ca nişte animale. Şi-n numele cărei cauze? Ce-i asta? Anarhism? Un protest contra nedreptăţii? Dar contra cărei nedreptăţi? Hotărât lucru, nu-i înţeleg. Ce ciudat, dar acum îmi amintesc că-n timpul raziei nu s-au auzit nici rafale de automate, nici explozii de grenade. Probabil li se terminaseră muniţiile.

11 IUNIE (MIEZUL NOPŢII)

Ermiona a vrut să-mi petrec această zi în pat, dar n-am ascultat-o. Şi bine am făcut. La prânz m-am simţit destul de bine şi m-am hotărât ca, imediat după masă, să ies în oraş. Omu-i nevolnic. Sincer să fiu, n-am avut răbdare să le povestesc alor noştri despre întâmplările tragice şi înfiorătoare la care am avut nefericita ocazie să fiu martor. Într-adevăr, spre prânz, îmi imaginam aceste întâmplări nu atât tragice, cât romantice. La „rond”, povestirea mea a avut un enorm succes, m-au copleşit cu întrebările şi vanitatea mea măruntă a fost pe deplin satisfăcută. Era amuzant să-l priveşti pe Polifem (Apropo, a rămas singurul membru al Gărzii Antimarţiene care încă mai poartă armă de vânătoare.) Când le-am redat discuţia mea cu ofiţerul răzvrătit, el s-a mândrit imediat, socotindu-se şi el participant la activitatea temerară şi plină de pericole a insurgenţilor. Ajunsese până acolo încât îi numise „băieţi curajoşi”, deşi făceau fărădelegi. N-am înţeles ce-a vrut să spună cu asta şi de fapt nimeni n-a priceput. A mai adăugat că, în locul insurgenţilor, ar fi găsit el ac de cojocul acestor mitocani. Şi atunci, cât pe ce să izbucnească o bătaie pentru că fratele lui Mirtilos era fermier şi chiar însuşi Mirtilos provenea dintr-o familie de fermieri. Nu-mi plac certurile, nu le pot suferi şi până când i-au despărţit pe bătăuşi, eu am plecat la primărie.

Domnul Nikostratos a fost foarte amabil cu mine, se interesă de sănătatea mea şi îmi ascultă cu mare compătimire povestirea despre cele petrecute ieri. Şi nu numai el, ci toţi funcţionarii care-şi abandonară treburile curente şi se adunară în jurul meu, aşa că şi aici am obţinut un succes deplin. Toţi încuviinţară că am acţionat curajos şi că purtarea mea îmi face cinste. Am fost nevoit să strâng o mulţime de mâini, iar preafrumoasa Tiona chiar îmi ceru permisiunea să mă sărute, lucru pe care, bineînţeles, l-am acceptat cu plăcere. (Dracu’ să mă ia, demult nu m-au mai sărutat fetişcanele! Chiar recunosc că am uitat cât e de plăcut.) Referitor la pensie, domnul Nikostratos m-a asigurat că totul va fi probabil foarte bine şi mi-a spus, ca un mare secret, că problema impozitelor este acum definitiv

rezolvată: începând cu luna iulie, impozitele se vor plăti în suc gastric.

Această interesantă discuţie a fost întreruptă, spre regretul meu, de un adevărat scandal. Uşa de la cabinetul primarului se deschise brusc şi-n prag apăru domnul Coribant, stând cu spatele la noi, şi începând să ţipe la domnul primar că nu va lăsa asta aşa, că e o încălcare a libertăţii cuvântului, că e corupţie, că domnul primar trebuie să-şi aducă aminte de tragicul destin al domnului Laomedon şi aşa mai departe. Domnul primar vorbea şi el pe tonuri ridicate, dar vocea lui era mai potolită decât a domnului Coribant şi de aceea n-am înţeles ce anume vorbea. În sfârşit, domnul Coribant plecă, trântind puternic uşa, şi atunci domnul Nikostratos îmi explică despre ce e vorba. Se pare că domnul primar amendase şi închisese ziarul nostru pentru o săptămâna pentru că domnul Coribant, în ediţia de alaltăieri, publicase poezii semnate de un oarecare „ics-igrec-zet”, unde exista următoarea strofa: „iar la orizontul îndepărtat/arde înfuriat Marte-nflăcărat”. Domnul Coribant refuza să se supună hotărârii domnului primar şi iată că de doua zile se ceartă între ei, ori la telefon, ori faţă-n-faţă. Analizând această întâmplare, am ajuns împreună cu domnul Nikostratos la aceeaşi opinie, în sensul că ambele părţi, într-un fel, au şi nu au dreptate în această dispută. Pe de o parte, amenda fixată de domnul primar era exagerat de mare, cu atât mai mult cu cât poezia era, în general, absolut nevinovată, ea evocând doar dragostea neîmpărtăşită a autorului către zâna nopţii. Pe de altă parte însă, situaţia era de aşa natură că nu trebuia să irităm pe nimeni, domnul primar având şi aşa destul de multe neplăceri – chiar de-ar fi să-l considerăm numai pe Minotaur, care alaltăieri se îmbătase criţă şi lovise cu cisterna lui împuţită o maşină marţiană.

Întorcându-mă la „rond” m-am alăturat din nou grupului. Cearta lui Polifem cu Mirtilos se domolise, iar discuţia decurgea într-o atmosferă obişnuită, prietenească. Am remarcat încântat că povestirea mea canalizase probabil gândurile celor prezenţi pe un făgaş limpede. Discutau despre insurgenţi, despre mijloacele militare de care dispun marţienii şi alte ase-menea lucruri.

Morfeu povesti că în apropiere de Milles o maşină zburătoare marţiană, ce aterizase forţat datorită neacomodării pilotului cu gravitaţia mare, fusese atacată de un grup de

răufăcători pe care îi ucise, fără excepţie, cu un armament electric special, iar după aceea explodă singură, lăsând o groapă imensă cu pereţi de sticlă. Iar acum cică tot Millesul se duce acolo să vadă groapa.

Mirtilos ne povesti din cele auzite de la fratele său, fermierul, despre o bandă sinistră de amazoane care-i atacă pe marţieni, răpindu-i în vederea obţinerii de urmaşi de la ei. Polifem ologul povesti şi el următoarele: ieri-noapte, pe când patrula de-a lungul străzii parcului, se furişaseră spre el patru maşini marţiene. O voce necunoscută îl întrebă într-o limbă stricată şi cu un sâsâit neplăcut cum se poate ajunge la cârciumă şi, deşi cârciuma nu era un obiectiv de stat, refuzase să răspundă, pur şi simplu din mândrie şi dispreţ la adresa cotropitorilor, aşa că marţienii se căraseră mai departe cu coada-ntre picioare. Polifem încercă să ne convingă că viaţa lui atârnase de un fir de păr şi că observase chiar, chipurile, ţevile negre în-dreptate direct spre pieptul lui, însă el, cu îndârjire, nu se clintise nici o secundă.

— Şi ce, ţi-era necaz să le spui? întrebă Mirtilos, care nu uitase insulta la adresa familiei lui. Cunosc eu asemenea nemernici. Vii într-un loc necunoscut, vrei să bei ceva şi nu-ţi spun cu niciun preţ unde-i cârciuma.

Din nou era să se ajungă la bătaie, dar tocmai atunci sosi şi Pandaros care, zâmbind cu gura până la urechi, ne comunică vestea că în sfârşit îl luaseră pe Minotaur din oraş. L-au luat marţienii! Minotaurul era suspectat de legături cu teroriştii şi de participare la sabotaje. Am fost cu toţii indignaţi: să laşi oraşul fără vidanjor în cea mai călduroasă perioadă a anului, asta-i o crimă!

— Ajunge! ţipă ologul Polifem. Destul cu această subjugare! Patrioţi, ascultaţi la comanda mea! Alinierea!

Deja începuserăm să ne aliniem, când Pandaros ne linişti pe toţi, spunând că marţienii intenţionau ca în următoarea săptămână să înceapă lucrările de canalizare, iar până atunci locul Minotaurului va fi luat de ajutorul lui. Toţi spuseră că asta-i cu totul altceva şi din nou trecură la discuţia despre terorişti, stabilind că e totuşi o porcărie să provoci ambuscade.

Dimant povesti, rotindu-şi ochii, o istorie sinistră, cum că de trei zile umblă prin oraş nişte oameni care-i servesc cu bomboane pe cei întâlniţi în cale. „Mănânci uite-aşa o bomboană şi hop! eşti gata curăţat!” Se speră ca toţi marţienii

să fie otrăviţi printr-o astfel de metodă. Normal, n-am crezut o iotă din toată istoria, dar, ce-i drept, ne-am cam îngrozit.

Aici Callaid, care de mult se smucea şi se stropşea, născu pe neaşteptate: „Iar, uu-i-it- tte, în-în-în-şuşi Apollon are ginerele terorist”. Toţi se feriră brusc de mine, iar Pandaros, împingându-şi bărbia înainte, spuse plin de importanţă: ,,Exact. Şi noi avem asemenea informaţii”.

M-am revoltat cât am putut de mult şi le-am spus că, în primul rând, socrul nu răspunde pentru ginere şi, în al doilea rând, chiar Pandaros are un nepot care anul trecut încasase cinci ani pentru imoralitate. În al treilea rând, am fost întotdeauna la cuţite cu Haron, asta poate s-o confirme oricine şi, în al patrulea rând, n-am auzit nimic asemănător despre Haron – a plecat omul în delegaţie şi nu-i ştie nici vântul, nici pământul. Fuseseră nişte minute neplăcute, dar prostia învinuirii era atât de evidentă, încât totul se termină cu bine şi astfel începu discuţia despre sucul gastric.

Se pare că toţi ai noştri dădeau suc gastric deja de două zile şi primeau pentru el bani-gheaţă. Numai eu stau de-o parte. Nu se ştie de ce, întotdeauna rămân în afara situaţiilor care-mi pot deveni avantajoase. Mai sunt pe lumea asta şi astfel de oameni ghinionişti. În cazărmi, ei veşnic curăţă, closetele. Pe front mereu cad în încercuiri. Sunt primii care încasează toate neplăcerile şi ultimii care primesc ce-i mai bun. Uite-aşa, eu sunt unul din ăştia. În fine. Toţi ai noştri se lăudau cât de mulţumiţi sunt. Cred şi eu, cum să nu fie mulţumiţi.

Prin piaţă trecu o maşină marţiană, iar Polifem ologul rosti gânditor:

— Oare ce credeţi, bătrâneilor, dacă o izbesc acum cu arma de vânătoare, o străpung sau nu?

— Dacă, să spunem, tragi cu un glonte, atunci poate o străpungi, comentă Silen.

— Depinde unde nimereşti, îl contrazise Mirtilos. Dacă-i tragi în bot sau în portbagaj, atunci sigur nu o străpungi.

— Şi dacă în aripi? întrebă Polifem.

— Dacă-n aripi, atunci poate o străpungi, răspunse Mirtilos.

Am vrut să-i contrazic, că nici cu grenada nu o străpungi, însă Pandaros mi-o luă înainte, spunând după o cugetare profundă:

— Nu, bătrâneilor, degeaba vă dondăniţi. Sunt blindate.

— Şi parbrizul e blindat? întrebă caustic Mirtilos.

— În întregime, spuse Pandaros.

— Cum adică, nici cu glonţul? întrebă Mirtilos.

— Da, poţi să tragi chiar şi cu tunul, spuse Pandaros, dându-şi multă importanţă.

Aici, toţi începură să dea din cap şi să-l bată pe spinare.

— Da, Pan, spuneau ei. Aici eşti prea de tot. Aici, bătrâne Pandar, ai cam încurcat borcanele. Nu te-ai gândit, bătrâne, că ai dat cu bâta-n baltă.

Paral Veninosu îl înţepă imediat, că uite, dacă Pandaros ar fi tras cu tunul în portbagaj, poate mai rămânea o groapă, iar dacă ar fi tras în bot, atunci proiectilul pur şi simplu ar fi ricoşat şi asta-i tot. Deci, Pandaros se umflă, îşi încheie tunica la toţi nasturii, îşi holbă ochii lui de rac şi urlă:

— Aţi vorbit şi gata! Împrăștiați-vă! În numele legii.

Fără să mai pierd vremea, m-am dus la centrul de donare. Şi acolo, bineînţeles, iar mă aştepta ghinionul. Nu mi-au colectat nici suc şi nici bani n-am primit. Se pare că era o regulă conform căreia sucul gastric trebuia donat obligatoriu pe nemâncate, iar eu prânzisem acum două ore. Mi-au dat o fişă de donare şi m-au invitat a doua zi dimineaţă. De altfel, trebuie spus că centrul de donare mi-a lăsat o impresie dintre cele mai bune.

Cele mai moderne instalaţii. Sonda este unsă cu cele mai fine sorturi de vaselină. Luarea sucului gastric se face automatizat, sub supravegherea unui doctor experimentat şi nu a unui oarecare ţăran necioplit. Personalul este foarte respectuos şi amabil, se vede de la o poştă că sunt bine plătiţi. În jur, totul străluceşte de curăţenie, mobilierul este nou. Aşteptând la rând, te poţi uita la un televizor sau poţi citi ziare noi. Şi, ce coadă? Mult mai puţin şi mult mai repede decât la cârciumă. Iar banii ţi se înmânează imediat, direct dintr-un automat. Da, se simte în totul cultura înaintată. Umanitate, grijă faţă de donatori. Şi dacă te gândeşti că doar acum trei zile această casă era bârlogul unui asemenea om ca domnul Laomedon!

Gândul la ginere nu-mi dădea însă pace şi am simţit nevoia de a discuta cu Ahile această nouă problemă supărătoare. Ca-ntotdeauna, l-am găsit după gemuleţul ghişeului, cercetându-şi „Cosmosul”. Povestea peripeţiilor mele îl impresionă enorm şi am simţit că mă priveşte acum cu alţi ochi. Când veni însă vorba de Haron, dădu doar din umeri şi spuse că purtarea mea şi pericolul prin care trecusem mă reabilitau total, nu numai pe

mine, ci probabil şi pe Haron. În afară de asta, se îndoia că Haron, în general, ar fi capabil să participe la orice fapte condamnabile. Haron, continuă el, mai degrabă se află acum la Marafine şi participă activ la restabilirea ordinii, căutând să facă ceva util pentru orăşelul natal, aşa cum îi stă bine oricărui cetăţean educat. Iar invidioşii localnici, toţi Pandaroşii şi Callaizii sunt capabili doar de pălăvrăgeli iresponsabile şi doar îl calomniază. Aveam îndoieli în privinţa asta, dar, normal, am tăcut sau doar m-am mirat în sinea mea cât de puţin ne cunoaştem unii pe alţii, noi, locuitorii acestui orăşel. Am înţeles că pornisem degeaba discuţia cu Ahile pe această temă şi, prefăcându-mă că spusele lui m-au liniştit complet, am schimbat subiectul, aducând vorba despre timbre. Şi atunci se petrecu această întâmplare uimitoare.

Îmi amintesc că la început am vorbit puţin cam forţat, pentru că ţelul meu principal era totuşi să-l abat de la discuţia despre Haron. Dar se întâmplă că discuţia s-a îndreptat spre acea sacramentală ştampilă litografiată şi întoarsă. Odată, chiar eu îi prezentasem lui Ahile dovezi certe în sensul că e un fals şi pare-se problema fusese încheiată. Totuşi, cu o seară în urmă, Ahile citise o cărticică şi se crezu capabil să formuleze opinii proprii. Aşa ceva era de neimaginat în relaţiile noastre. Evident, mi-a sărit ţandăra, m-am enervat şi i-am spus-o direct, că nu pricepe nimic din filatelie, că abia acum un an încă nu ştia nici măcar diferenţa între clasor şi album şi nu întâmplător colecţia lui era înţesată cu exemplare defecte. Ahile se aprinse şi el şi începu o ceartă violentă, pe care pot s-o am numai cu Ahile şi numai datorită timbrelor.

Îmi dădeam seama, ca prin ceaţă, că în timpul certei cineva parcă intrase în farmacie şi îi întinsese lui Ahile o hârtie peste umărul meu, iar Ahile tăcu o secundă, prilej pe care l-am folosit imediat pentru a mă strecura în discuţia lui incompetentă. Apoi, îmi amintesc cum îmi intra în conştiinţă un sentiment de enervare din cauza deranjului, ceva străin şi mereu sâcâitor, tulburându-mi gândirea logică şi cursivă. Totuşi, trecu şi asta şi etapa următoare a acestei întâmplări curioase din punct de vedere psihologic o constitui acel moment când cearta noastră se încheie, iar noi tăcurăm obosiţi şi puţin supăraţi unul pe altul, îmi amintesc că tocmai în acel moment am simţit brusc nevoia de neînvins de a mă uita împrejur prin încăpere, având apoi un sentiment de uşoară mirare, neobservând niciun fel de

schimbări deosebite. Ştiam însă, sigur că trebuia să se petreacă o anumită schimbare în cursul discuţiei noastre. În acelaşi moment, am observat că şi Ahile se află în aceeaşi stare de nemulţumire sufletească. La fel, se uita în jur, apoi trecu de-a lungul tejghelei, uitându-se sub ea. Într-un sfârşit, întrebă:

— Spune-mi, te rog, Feb, n-a venit nimeni pe aici?

Era limpede că şi pe el îi chinuia acelaşi lucru ca şi pe mine. Întrebarea lui punea toate punctele pe „i”-uri şi am înţeles la ce se referă nedumerirea mea.

— Mâna albastră! am exclamat, luminat brusc de o amintire clară.

Văzusem în faţa mea, ca-ntr-un vis, degete albastre ce ţineau o foaie de hârtie.

— Nu, nu era o mână, spuse surescitat Ahile. Tentacule! Ca la caracatiţă!

Dar îmi amintesc clar că erau degete...

— Tentacule ca la caracatiţă! repetă Ahile, uitându-se în jur neliniştit.

Apoi înşfăcă de pe tejghea caietul cu reţete şi îl răsfoi grăbit. Înlemni totul în mine, având un presentiment chinuitor. Ţinând în mână o foaie de hârtie, el îşi ridică încet spre mine ochii larg deschişi şi deja ştiam ce o să spună acum.

— Feb! exclamă cu o voce sugrumată. Ăsta a fost un marţian.

Eram zguduiţi şi Ahile, om apropiat medicinii, socoti necesar să ne întărim cu un coniac dintr-o sticlă dosită într-o cutie mare de carton inscripţionată cu „Norsulfazon”. Da, în timp ce ne certam din cauza nenorocitei ăleia de ştampile, intrase în farmacie un marţian, îi înmânase lui Ahile o dispoziţie scrisă conform căreia trebuia să predea purtătorului ei toate preparatele medicale ce conţineau narcotice, iar Ahile, nemaiţinând minte nimic şi complet buimac, îi dădu pachetul pregătit cu aceste medicamente. După ce marţianul dispăru, în memoria noastră nu rămase nimic afară de imagini răzleţe şi un chip difuz, văzut cu coada ochiului.

Îmi amintesc clar de o mână albastră, acoperită cu perişori scurţi şi rari, şi de nişte degete cărnoase lipsite de unghii şi mă miram cum de-a fost posibil ca o asemenea privelişte să nu-mi trezească instantaneu în cap posibilităţi de întrerupere a certei abstracte.

Ahile nu-şi aminteşte de nici o mână, dar în schimb o ţinea morţiş cu tentaculul lung ce pulsa încontinuu şi care se întindea

spre el, parcă din nimic. Afară de asta îşi mai amintea că imaginea acestui tentacul îl adusese într-o iritare puternică pentru că i se păruse ca o glumă, complet nefirească, şi că de supărare trântise pachetul cu medicamente pe tejghea, fără să-l privească. În schimb, nu-şi mai amintea absolut deloc dacă citise dispoziţia şi dacă o pusese sau nu în registru, deşi era clar că o citise (fiindcă dăduse medicamentele) şi că o pusese în registru (fiindcă se afla acolo).

Am mai băut încă un pahar cu coniac şi Ahile îşi aminti că marţianul stătea la stânga, că era îmbrăcat cu un pulover modern, cu tăieturi, şi atunci mi-am amintit şi eu că marţianul purta pe unul dintre degetele albastre un inel strălucitor din metal alb, cu piatră preţioasă. În afară de asta, şi zgomotul automobilului. Ahile îşi frecă gânditor fruntea şi afirmă că imaginea ordinului scris se suprapunea şi cu un sentiment de nemulţumire, probabil cauzat de nişte încercări chinuitoare până la indecenţă de strecurare în cearta noastră a unui punct de vedere complet absurd referitor la filatelie, în general, şi la ştampilele întoarse, în special.

Atunci mi-am amintit că, într-adevăr, marţianul vorbise, iar vocea lui era stridentă şi neplăcută.

— Mai degrabă joasă şi îngăduitoare, mă contrazise Ahile.

Dar eu o ţineam morţiş pe-a mea, iar Ahile, înfierbântându-se, îl chemă din laborator pe ajutorul de farmacist şi îl întrebă ce sunete auzise el în decursul ultimei ore. Ajutorul de farmacist, un tânăr prost, cum rar întâlneşti, clipi din ochii lui bovini şi mormăi ceva, în sensul că auzise tot timpul numai vocile noastre şi doar o dată parcă se „aprinse” pe undeva un aparat de radio. Dar n-am dat nici o atenţie deosebită acestui fapt. L-am trimis înapoi pe farmacist şi am mai băut încă un strop de coniac. Memoriile noastre se limpeziră definitiv şi deşi mai aveam în continuare divergenţe cu privire la înfăţişarea marţianului, ne-am înţeles totuşi perfect la derularea faptelor petrecute. Fără-ndoială, marţianul venise la farmacie cu maşina, intrase în clădire fără să mai oprească motorul, se oprise în stânga mea, un pic mai în spate şi un timp a stat nemişcat, privindu-ne şi ascultând discuţia noastră. (Mă trecu un fior ca de gheaţă când am înţeles neputinţa mea în acest groaznic moment.) Făcuse câteva remarci, probabil referitoare la filatelie şi pesemne total incompetente, apoi îi întinse lui Ahile dispoziţia scrisă pe care acesta o luă, o privi în grabă şi o băgă în registru.

În continuare, Ahile rămânând iritat din cauza acestui bruiaj, îi aruncă pe tejghea pachetul cu medicamente, iar marţianul plecă înţelegând că nu vrem să-l primim în discuţia noastră. Astfel, ignorând detaliile, apăru imaginea fiinţei, care, cu toate că nu poseda cunoştinţe filatelice, în general nu era lipsit de o bună educaţie şi de-o oarecare umanitate, având în vedere că atunci putea să facă din noi tot ce poftea. Am mai tras un păhărel cu coniac şi am simţit pe loc că nu mai putem sta aici, ţinându-i pe ai noştri în necunoştinţă de această întâmplare. Ahile ascunse sticla, predă farmacia ajutorului său, iar noi ne-am îndreptat grăbiţi spre cârciumă.

Istorisirea vizitei marţianului a fost comentată diferit de ai noştri. Polifem ologul o socoti sincer drept o minciună.

— Păi, n-aveţi decât să-i mirosiţi cum duhnesc, comentă el. Au tras la măsea de-au văzut draci albaştri.

Înţeleptul Silen încercă şi altă variantă, în sensul că totuşi nu fusese un marţian, ci un oarecare negru: câteodată se întâmplă ca pielea negrilor să mai aibă şi nuanţe albăstrii. Iar Paral rămase acelaşi Paral.

— Halal farmacist mai avem, comentă el veninos. Vine nu se ştie cine, nu se ştie de unde, îi bagă sub nas nu se ştie ce fiţuică şi el îi dă totul fără să crâcnească. Nu, cu asemenea farmacişti n-o să se mai construiască societatea raţională. Ce fel de farmacist este, dacă nu mai ştie ce face din cauza scârbelor alea de timbre?

În schimb, restul ne ţineau parte, toată cârciuma se adunase în jurul nostru şi chiar tineretul de aur, în frunte cu domnul Nikostratos, se cărase de la bar ca să ne asculte. Ne-au pus iar şi iar să repetăm, unde stăteam eu şi unde stătea marţianul, cum îşi întindea membrele şi aşa mai departe. Foarte curând am observat că Ahile începe să înfrumuseţeze povestea cu detalii noi, de regulă zguduitoare. (De exemplu, când marţianul tăcea, îi licăreau numai doi ochi, ca la noi, iar când deschidea gura se mai căscau nişte ochi suplimentari, unul roşu, altul alb.) I-am făcut imediat observaţie, dar el mă contrazise, susţinând că brandy-ul şi coniacul au un efect uimitor asupra memoriei umane, asta cică e o realitate medicală. M-am hotărât să nu mă mai cert cu el, i-am cerut lui Iapet să-mi aducă cina şi, zâmbind în sinea mea, am început să observ cum Ahile se compromitea inevitabil.

După vreo zece minute, au înţeles cu toţii că Ahile se scufundase definitiv în minciună şi au încetat să-i mai acorde atenţie. Tineretul de aur se reîntoarse la tejgheaua barului şi-n curând se auzi de acolo obişnuitul: „Ne-am săturat... Plictiseală mare la noi, aici. Marţienii? Prostii, fleacuri... Ce mai născocim, şoimilor?” La masa noastră reîncepu vechea dispută despre sucul gastric. Ce-nseamnă ăsta, care sunt foloasele lui, la ce le trebuie marţienilor şi nouă înşine? Ahile ne povestea concis că sucul gastric e necesar omului pentru digestia mâncării, acest proces fiind imposibil fără el. Dar autoritatea lui era deja zdruncinată şi nimeni nu-l mai crezu.

— Închide-ți pliscul, bă, hoaşcă bătrână, i-o reteză Polifem. Ce imposibil?... De trei zile tot dau suc gastric şi n-am nimic... diger în continuare. Ai fi vrut şi tu să digeri aşa.

Supăraţi, am cerut părerea lui Callaid, dar această iniţiativă, în mod firesc, n-a fost dusă la bun sfârşit. După multe convulsii, pe care toată cârciuma le privea într-o aşteptare chinuitoare, Callaid izbucni şi spuse doar atât:

— J-j-j-andarmul, de vrei să ştii, e bătrân la treizeci de ani.

Aceste cuvinte erau în legătură cu o vorbă deja uitată, spusă la „rond” înainte de prânz şi, în general, nu ne erau adresate nouă, ci lui Pandaros, care deja demult plecase la post. L-am lăsat pe Callaid să nască răspunsul la întrebarea noastră şi am pornit singuri să facem speculaţii. Silen presupuse că civilizaţia de pe Marte intrase într-o fundătură din punct de vedere fiziologic. Nu pot să-şi producă sucul şi atunci sunt nevoiţi să-l obţină din alte surse. Se auzi şi vocea lui Iapet dinspre tejghea, afirmând că marţienii folosesc sucul gastric ca pe o drojdie pentru producerea unei energii neobişnuite.

— Ca cea atomică, adăugă el, gândindu-se puţin.

Iar prostănacul de Dimant, care niciodată nu se remarcase printr-un zbor curajos al fanteziei, spuse că sucul gastric omenesc este pentru marţieni cum e berea sau coniacul pentru noi, sau să zicem ca o vodcă de ienupăr şi cu această afirmaţie ne strică pofta la toţi cei care mâncam atunci. Cineva presupuse că marţienii obţin din sucul gastric aur sau metale rare şi această presupunere evident troglodită dădu apă la moară ideilor foarte bune ale lui Morfeu.

— Bătrâneilor, într-adevăr, fie că obţin aur sau energie, sucul nostru gastric rămâne totuşi un lucru foarte important pentru marţieni. Nu cumva ne prostesc, ce ziceţi?

Întâi nu l-a înţeles nimeni, dar apoi ne-a picat fisa, înţelegând că nimeni nu ştia adevăratul preţ pentru sucul gastric şi tot aşa, nimeni nu ştia cum e preţul pe care-l stabiliseră marţienii. Tot ce se poate, marţienii cred că sunt indivizi practici, obţinând din această afacere un venit disproporţionat de mare, speculând necunoaşterea noastră.

— Îl cumpără de la noi mai ieftin ca braga, se înfurie Polifem ologul, iar apoi nemernicii îl vând pe o oarecare cometă la preţul adevărat.

Am riscat corectându-l (totuşi nu pe o cometa, ci pe o planetă), la care el, cu bădărănia ce-l caracteriza, îmi propuse să-mi tratez mai întâi ochiul şi apoi să intru în dispută. Dar nu ăsta-i necazul.

Presupunerea lui Morfeu ne tulburase pe toţi şi ar fi putut să iasă o discuţie foarte folositoare şi substanţială, dar tocmai atunci năvăli în cârciumă Mirtilos cu fratele lui, fermierul, amândoi beţi în ultimul hal. Re-ieşea că, de câteva zile, fratele lui Mirtilos făcea experienţe de distilare a borhotului din pâine albastră şi că azi aceste experienţe s-au soldat cu un succes deplin. Au pus pe masă două bidoane considerabile pline cu licoare albastră. Imediat, fiecare lasă totul baltă şi trecu la degustare şi trebuie spus că albăstreaua a lăsat o impresie deosebită asupra noastră. Mirtilos, spre nenorocirea lui, îl invită la masă şi pe Iapet, să guste şi el. Iapet bău două păhărele, stătu un pic închizând ochiul stâng, de parcă ar fi cugetat, apoi spuse brusc:

— Ia, hai, căraţi-vă d-aici, să nu vă mai văd!

O spusese pe un asemenea ton, încât Mirtilos, fără să mai scoată un cuvânt, îşi luă bidoanele goale şi pe frăţiorul dus pe altă lume şi se retrase în grabă. Iapet ne cântări cu o uitătură grea şi spuse:

— Ce modă, să vină în localul meu cu astfel de lături.

Se întoarse la tejghea. Pentru a înlătura stinghereala am mai comandat câte o băutură, dar atmosfera destinsă de dinainte dispăruse. Zăbovind încă o jumătate de oră, am plecat acasă.

În sufragerie, domnul Nikostratos ocupa fotoliul lui Haron, stând vizavi de Artemis şi bând ceai cu dulceaţă. N-am vrut să mă mai amestec în povestea asta. În primul rând, Haron fusese probabil înstrăinat şi nu se ştia dacă se va mai întoarce, iar în al doilea rând, pe undeva prin apropiere se găsea Ermiona, iar eu duhneam atât de tare a alcool, încât o simţeam şi singur. De

aceea, am preferat să mă strecor uşor în camera mea fără a atrage atenţia cuiva. M-am schimbat şi am răsfoit ziarele. E pur şi simplu uimitor! Şaisprezece coloane şi nimic esenţial. Parc-ai mesteca vată. Era publicată o conferinţă de presă a preşedintelui. Am citit-o de două ori şi n-am înţeles o boabă. Insipidă ca şi sucul gastric!

Mă duc să văd ce mai face Ermiona.

12 IUNIE

Temperatura plus douăzeci de grade, nebulozitatea zero, vânt lipsă. Îmi vin damfuri dezgustătoare de la această albăstrea. Migrena s-a accentuat, am stat toată ziua acasă. A apărut o noutate gastronomică – „pâinea albastră”. Ermiona o laudă. I-a plăcut şi Artemisei, iar eu am mâncat-o fără nici o poftă. Pâine ca orice pâine, numai că-i albastră.

13 IUNIE

În sfârşit, se pare că s-a instalat vara. Temperatura plus douăzeci şi două de grade, timp noros... Ca să vezi chestie! Chiar nici nu ştiu cu ce să încep. Referitor la pensii – nimic nou. Dar, la urma urmei, nu-i vorba de asta. Abia îmi începusem însemnările de azi, că aud deodată cum se apropie o maşină. Am crezut că e Mirtilos să-mi aducă de la fermă damigeana cu albăstrea promisă şi am scos capul pe fereastră să mă uit. Şi am privit chiar la timp. Am văzut mai întâi că sub stâlpul de iluminat stă o maşină mică, necunoscută şi foarte luxoasă, apoi am observat că Haron se îndreaptă cu paşi hotărâţi prin grădină direct spre banca unde se făcuseră comozi, încă de cu seară, Artemis şi domnul Nikostratos. N-am clipit bine din ochi, că domnul Nikostratos zbură rostogolindu-se în aer, de-a dreptul peste gard. În urma lui, Haron îi aruncă cu o forţă supraomenească bastonul şi pălăria, dar domnul Nikostratos nu se mai opri să le ridice şi o rupse la fugă. Apoi Haron se ocupă de Artemis. N-am văzut bine ce s-a întâmplat între ei, dar am avut aşa o impresie că mai întâi Artemis încercase să leşine, dar când Haron îi lipi o palmă îşi abandonă intenţia şi se hotărî să-i arate caracterul ei vestit. Scoase un ţipăt prelung şi neplăcut pentru auz şi-şi înfipse unghiile în faţa lui Haron. Repet. N-am văzut toate astea. Dar când, după câteva minute, m-am uitat în sufragerie, Haron umbla din colţ în colţ ca leul în cuşcă, cu mâinile la spate, iar pe nas îi ardea o zgârietură proaspătă. Artemis punea preocupată masa şi am observat că faţa ei era cumva asimetrică. Nu pot să suport scenele de familie şi din cauza lor totul se rupe înăuntrul meu, vreau să plec undeva, să nu văd şi să n-aud nimic, însă Haron mă observă înainte de a mă putea ascunde şi, contrar tuturor aşteptărilor, mă salută atât de prietenos şi de cald, încât am socotit necesar să intru în sufragerie şi să leg o discuţie cu el.

Înainte de toate, am fost plăcut impresionat de faptul că Haron arăta cu totul altfel de cum mă aşteptam. Era cu totul alt om, nu vagabondul nebărbierit şi zdrenţăros care zăngănea aici cu arma şi înjura de mama focului, din urmă cu o săptămână. Practic, mă aşteptam să-l văd mai murdar şi mai jerpelit. Dar în

faţa mea era Haron, cel de altădată, din fostele timpuri paşnice, proaspăt bărbierit, cu frizura îngrijită, îmbrăcat elegant şi cu gust. Doar zgârietura purpurie de pe nas strica un pic impresia generală, iar culoarea feţei, neobişnuit de bronzată, mărturisea că acest funcţionăraş trebuise să petreacă în ultimele zile mult timp sub cerul liber.

Veni şi Ermiona, cu bigudiurile pe cap. Îşi ceru scuze pentru ţinută şi se aşeză la masa şi iacătă că stăm, ca odinioară, toţi patru la un loc, ca o familie paşnică, unită. Până când femeile nu plecară, strângând vesela de pe masă, discuţia se învârtise în jurul temelor generale: despre timp, despre sănătate, cum mai arată fiecare. Dar când rămaserăm singuri, Haron îşi aprinse o ţigară şi spuse, privindu-mă straniu:

— Ei, cum e, tată? E pierdută cauza noastră?

Drept răspuns, am ridicat din umeri, deşi voiam nespus de mult să-i răspund că dacă e pierdută cauza cuiva, în orice caz, nu e a noastră. De altfel, cred că Haron nici nu aştepta vreun răspuns. Se abţinuse în faţa femeilor şi de-abia acum am observat că se află într-o stare aproape patologică de surescitare, o astfel de stare în care omul este capabil să treacă brusc de la un râs nervos la un plânset isteric, când înăuntru clocoteşte totul şi simţi o dorinţă de nestăpânit de a-ţi vărsa acest tumult în cuvinte şi de aceea vorbeşti, vorbeşti, vorbeşti. Iar Haron vorbea.

Oamenii nu mai au niciun viitor. Omul încetează să mai fie „nimbul” naturii. De azi şi-n vecii vecilor, omul va deveni un fenomen obişnuit al naturii, precum pomul, calul, doar atât. Cultura şi în general tot progresul îşi pierduseră orice sens. Omenirea nu mai are nevoie de autodezvoltare, se va dezvolta din afară, iar pentru asta nu va mai fi nevoie de şcoli, de institute şi laboratoare, de gândire socială, filozofie, literatură – într-un cuvânt nu va mai fi nevoie de toate celea ce deosebesc omul de animal şi ceea ce se numea până acum civilizaţie. Aşa cum este privită „fabrica de suc gastric”, a spus el, aşa va ajunge şi Albert Einstein la fel de important ca şi Pandaros, ba chiar cu siguranţă mai prost, pentru că Pandaros se remarcă printr-o lăcomie rar întâlnită. Istoria umană nu se va sfârşi nici în tunetul unei catastrofe cosmice, nici în focurile războiului atomic şi nici chiar în menghina suprapopulării, ci într-o linişte calmă şi sătulă.

Doar dacă stai să te gândeşti, spuse el cu un oftat adânc, lăsându-şi capul pe mâini, că au distrus civilizaţia nu cu rachete balistice, ci doar cu un pumn de monede pentru un pahar de suc gastric...

Vorbea, desigur, mult mai amănunţit şi mai impresionant, dar eu înţeleg mai prost gândirea abstractă şi mi-a rămas doar ce am ţinut minte. Mai întâi, recunosc, a reuşit doar să mă întristeze, însă am înţeles destul de repede că toate astea sunt pur şi simplu cuvintele istorice ale unui om învăţat ce trăise crahul idealurilor sale personale. Şi am simţit nevoia de a-l contrazice. Desigur, fără să trag nădejde că-l voi convinge, ci pentru că vorbele lui m-au atins adânc, pentru că spusele lui mi s-au părut bombastice şi trufaşe şi, afară de asta, am vrut să mă debarasez de influenţa apăsătoare a lamentărilor lui.

— Aţi avut o viaţă prea uşoară, fiul meu, i-am spus direct. V-aţi îmbuibat şi nu ştiţi nimic despre viaţă. Se observă imediat că n-aţi fost niciodată pocnit peste dinţi, că n-aţi îngheţat în tranşee, că n-aţi cărat bârne în prizonierat. Aţi avut întotdeauna ce să mâncaţi şi cu ce să plătiţi. Uite că v-aţi obişnuit deja să priviţi lumea cu ochii necredinciosului, ai unui supraom. Ce să spun, părere de rău?! Şi-am vândut civilizaţia pentru un pumn de monede! În loc să spuneţi mulţumesc că vă dă un pumn de monede pentru ea! Desigur, voi nu aveţi nevoie de ele. Dar o văduvă care-şi creşte singură cei trei copii, pe care trebuie să-i hrănească şi să-i educe? Dar Polifem ologul, care primeşte o pensie de mizerie? Dar fermierii? Ce i-aţi promis fermierului? Nişte idei sociale mărunte, dubioase? Cărticele şi broşurele? Filozofia voastră estetică? Dar un fermier face ceva pe ele! Lui îi trebuie îmbrăcăminte, maşini, are nevoie de siguranţa zilei de mâine! Trebuie să aibă permanent posibilitatea de a îngriji recolta şi să primească pentru ea un preţ bun! Aţi reuşit voi să-i daţi toate astea, cu toată civilizaţia voastră? Nimeni, în zece mii de ani, n-a reuşit să-i ofere toate astea, iar marţienii au făcut-o! Şi ce să ne mai mirăm acum, că fermierii vă hăituiesc ca pe animalele sălbatice? Nimeni n-are nevoie de voi, cu vorbele voastre, cu snobismul vostru, cu propovăduielile voastre abstracte care se transformă atât de uşor în rafale de automate. Fermierii n-au nevoie de voi, la fel şi orăşenii şi marţienii. Sunt chiar convins că majoritatea oamenilor învăţaţi şi raţionali nu are nevoie de voi. Vă credeţi floarea civilizaţiei, dar nu sunteţi

în fond decât un mucegai care suge seva ei. Şi-acum vă mai închipuiţi că dispariţia voastră e dispariţia întregii omeniri?

Cred că pur şi simplu îl zdrobisem cu cuvântarea mea. Stătea, acoperindu-şi faţa cu mâinile, tremura şi arăta atât de jalnic, încât mi s-a înmuiat inima.

— Haron, am spus cât se poate de delicat, băiatul meu! Măcar pentru un minut încearcă să cobori din sferele înalte pe pământul păcătos. Încearcă să înţelegi că, mai mult decât orice pe lume, omul are nevoie de linişte şi de siguranţa zilei de mâine. Doar nu s-a întâmplat nimic îngrozitor. Uite, voi spuneţi acum că omul s-a transformat într-o fabrică de suc gastric. Astea sunt cuvinte măreţe, Haron. În fond, s-a petrecut ceva invers. Omul, aflându-se în condiţii noi de existenţă, a găsit o metoda excepţionala de a-şi folosi resursele fiziologice pentru întărirea situaţiei sale în această lume. Voi numiţi asta sclavie, dar orice om raţional socoteşte asta o afacere obişnuită care trebuie să fie reciproc avantajoasă. Despre ce sclavie poate fi vorba, când încă de pe-acum omul raţional socoteşte dacă nu cumva e păcălit, iar dacă într-adevăr este înşelat, atunci te asigur că el este în măsură să-şi cucerească egalitatea. Vorbiţi despre sfârşitul culturii şi civilizaţiei, dar e o idee cu totul eronată. Chiar nu-i de înţeles ce aveţi în vedere. Cotidienele apar în fiecare zi, se tipăresc cărţi noi, se creează noi spectacole televizate, industria merge înainte... Haron! Ce vă lipseşte? V-au lăsat tot ce-aţi avut: libertatea cuvântului, autoconducerea, Constituţia. Mai mult decât atât, v-au apărat de domnul Laomedon! Şi, în sfârşit, v-au asigurat o sursă sigură şi permanentă de venituri, care nu mai depinde deloc de orice conjunctură.

Aici m-am oprit, pentru că am observat că Haron nu este deloc zdrobit, nu plânge în hohote aşa cum mi s-a părut, ci chicoteşte plin de neruşinare. M-am simţit foarte jignit, dar tocmai atunci Haron spuse:

— Pentru Dumnezeu, iertaţi-mă, n-am vrut să vă supăr. Pur şi simplu mi-am amintit de o istorie amuzantă.

Se pare că acum două zile, Haron, în fruntea unui grup de insurgenţi de cinci oameni, capturase o maşină marţiană. Spre marea lor uimire, din maşină le ieşi în întâmpinare, complet treaz, Minotaurul cu un aparat portativ pentru colectarea sucului gastric.

— Ce-i băieţi, vreţi să trageţi o duşcă? întrebă el. Haideţi, că aranjez eu acum treburile! Care-i primul?

Insurgenţii chiar se pierdură. Venindu-şi în fire, l-au ciomăgit fără nici o plăcere pe Minotaur pentru trădare şi i-au dat drumul cu tot cu maşină. Intenţionaseră să captureze maşina, să înţeleagă manevrarea ei, apoi să se strecoare cu ea într-un post marţian şi să facă ravagii pe-acolo, dar atât de mult îi marcase acest episod, că totul le-a devenit indiferent. În seara aceleiaşi zile, doi dintre ei plecară acasă, iar a doua zi de dimineaţă, ceilalţi au fost prinşi de fermieri. Nu prea am înţeles ce are de-a face această istorie cu subiectul discuţiei noastre, dar mă străfulgeră gândul că Haron, prin urmare, fusese prizonier la marţieni.

— Da, îmi răspunse la întrebare. Tocmai de aceea am şi râs. Marţienii îmi vorbeau exact aceleaşi lucruri ca şi dumneavoastră. Într-adevăr, ceva mai legat. Şi insistau repetându-mi îndeosebi că sunt elita societăţii, că au un sentiment de mare respect faţă de mine şi nu înţelegeau de ce eu şi semenii mei ne ocupăm de acte teroriste în loc să creăm o opoziţie raţională. Ne-au propus să ne luptăm cu ei, prin mijloace legale, garantând deplina libertate a cuvântului şi a întrunirilor. Minunaţi băieţi, marţienii ăştia!

Ce puteam să-i mai răspund? Mai ales când s-a clarificat că ei se purtaseră excepţional cu el, îl spălară, îl îmbrăcară, îl tratară şi îi dădură un automobil confiscat de la patronul unui local unde se fuma opiu. Apoi îl lăsară să plece.

— Nu mai am cuvinte, am spus, îndepărtându-mi mâinile neputincios.

— Şi eu la fel, spuse Haron, posomorându-se din nou. Şi eu, spre regretul meu, nu am deocamdată cuvinte, dar trebuie să le găsim, altfel nu valorăm cu toţii nici două parale.

După aceea, complet pe neaşteptate, îmi ură noapte bună şi plecă la el, în timp ce eu am rămas să stau ca un prost, cuprins de presimţiri neplăcute. Off, o să mai avem bătaie de cap cu Haron! Da, o să mai avem! Şi ce manieră oribilă de a pleca fără a termina disputa! E deja unu noaptea şi nu mi-e somn deloc.

Apropo, astăzi am dat pentru prima oară suc gastric. Nimic înfricoşător, doar că e neplăcut să înghiţi, dar se zice că te obişnuieşti repede şi cu asta. Dacă dai 200 de grame zilnic, asta înseamnă 150 pe lună. Totuşi!

14 IUNIE

Temperatura plus douăzeci şi două, nebulozitatea zero, fără vânt. În sfârşit, au apărut noile timbre. Dumnezeule, ce frumuseţe! Am cumpărat toate seriile editate, iar apoi nu m-am abţinut şi am cumpărat şi colițele. Gata cu economiile! Acum pot să-mi mai permit câte ceva. Am mers cu Ermiona să dăm suc gastric, iar pe viitor voi merge şi singur. Se zvoneşte că a apărut o circulară a Ministerului Învăţământului ce reglementează situaţia anterioară a pensiilor, dar n-am putut să aflu detaliile. Domnul Nikostratos n-a venit la slujbă, trimiţându-l pe fratele său mai mic să spună că e răcit şi are gripă. Se zice însă că n-are gripă, ci doar că a căzut pe undeva din neatenţie, suferind leziuni interne. Ehe, ce mai, Haron! Iar Artemisa nici nu mai crâcneşte.

Da, am uitat complet. Mă uit azi în sufragerie şi văd: Haron stă, iar cu el e un domn plăcut, cu ochelari mari. L-am recunoscut şi pur şi simplu am înlemnit. Era acelaşi insurgent pe care îl capturaseră fermierii sub ochii mei. Şi el m-a recunoscut, a înlemnit şi el la fel. Ne-am privit un timp, apoi mi-am revenit şi înclinându-mă, am ieşit. Nu ştiu ce i-a spus lui Haron despre mine. De altfel, curând a şi plecat. Susţin sus şi tare: nu-mi place asta. Dacă se vor ocupa de lupta legală, cum le-a fost propus oficial, mitinguri, broşurele, ziare, atunci, mă rog, fie. Dar dacă găsesc măcar o dată în casa mea automate şi alte fierătanii, atunci îmi cer iertare, dragul meu ginere. Aici, drumurile noastre se despart. Mi-ajunge.

Ca să mă liniştesc, am recitit însemnările mele de ieri din timpul discuţiei cu Haron. Cred că logica mea e impenetrabilă. N-a putut să mă contrazică de niciun fel. Păcat doar ca am scris mult mai închegat şi convingător decât am spus-o. Nu ştiu deloc să vorbesc, iată punctul meu slab.

În ziarele de dimineaţă a fost o ştire interesantă despre demobilizarea generală şi demilitarizarea totală a ţării. Slavă Domnului, le-a venit în sfârşit mintea la cap. Trebuia înţeles că marţienii preluaseră total în mâinile lor problema apărării, iar acum această apărare nu ne va mai costa nici o para, dacă nu socotim, bineînţeles, sucul gastric. În cuvântarea preşedintelui

nu era spus nimic direct referitor la asta, dar aşa ceva se citeşte printre rânduri. Fostele cheltuieli militare se îndreptau acum spre ridicarea bunăstării, spre dezvoltarea construcţiilor navale. Vor fi unele greutăţi legate de diminuarea industriei militare, dar acest fenomen va fi temporar. A mai subliniat încă de vreo câteva ori că nimeni nu va suferi din pricina reorganizării. Înţeleg că industriaşii militari şi generalii vor primi o sumă frumuşică de bani. Un popor bogat, aceşti marţieni! Iar demobilizarea a început deja. Paral răspândeşte zvonuri că şi poliţia va fi lichidată. Pandaros a vrut să-l bage la zdup, dar nu i-am permis noi. Zvonurile sunt, bineînţeles, numai zvonuri, dar în locul lui Pandaros eu aş fi acum mult mai precaut.

Nu, astăzi nu-mi vine să scriu nimic. Mai bine reiau cuvântarea mea de ieri în faţa lui Haron şi o transcriu pe curat. Cuvântare beton.

15 IUNIE

Dimineaţa s-a remarcat printr-o excepţională curăţenie şi claritate (temperatura plus douăzeci şi unu, nebulozitatea zero, fără vânt). Ce plăcut e să te scoli dimineaţa devreme, când soarele deja a împrăştiat ceaţa de dimineaţă, iar aerul e încă proaspăt, răcoros şi îşi mai păstrează încă aromele nopţii. Stropi mărunţi de rouă tremurau şi sclipeau în miriade de curcubeie, asemenea pietrelor preţioase, pe fiecare fir de iarbă, pe fiecare frunzuliţă, pe fiecare firişor din pânza întinsă de păienjenelul grijuliu în timpul nopţii, de la căsuţa lui la rămurica mişcătoare. Nu, proza literară nu prea-mi iese bine. Pe de o parte, parcă totul e în regulă, la locul lui, frumos, şi totuşi, cum să spun… nu ştiu, ceva nu-i aşa cum trebuie. În sfârşit…

Ea doua zi consecutiv când noi toţi ne evidenţiem printr-un apetit excepţional. Se spune că din cauza pâinii albastre. Într-adevăr, e un produs uimitor. Înainte nu mâncam niciodată pâine, în afară de sandvişuri, şi în general mâncam puţină pâine, iar acum, fără nici o exagerare, mă îndop cu ea. Se topeşte în gura ca o plăcintă şi nu îngreunează deloc stomacul. Chiar şi Artemisa, care întotdeauna s-a îngrijit de păstrarea siluetei mai mult decât de păstrarea familiei, nu putea acum să se abţină şi mânca aşa cum trebuia să mănânce o femeie la vârsta ei, tânără şi sănătoasă. Haron mânca şi el, având numai cuvinte de laudă. La apropourile mele, nelipsite de venin, răspundea doar:

— Ce-are una cu alta, tată? Ce-are una cu alta?

După micul dejun, m-am îndreptat spre primărie, ajungând exact la începutul serviciului. La „rond” încă nu era nimeni dintre ai noştri. Domnul Nikostratos nu arăta prea grozav. La fiecare mişcare se schimonosea, ţinându-se de coaste şi oftând încet din când în când. Vorbea în şoapte suferinde şi nu mai acorda nici o atenţie unghiilor sale. Tot timpul discuţiei noastre nu mă privi nici măcar o dată, dar vorbea politicos, delicat, nici urmă din obişnuita sa ironie. Se primise într-adevăr o circulară ce susţinea vechea situaţie a asigurărilor sociale. Probabil hârtiile mele erau deja la ministru. Se părea că totul va fi bine şi că voi primi categoria întâi, dar n-ar strica să-l rugăm pe

domnul primar să trimită ministrului o adresă separată în care să menţionăm participarea mea personală în lupta înarmată contra insurgenţilor. Îmi plăcu foarte mult această idee şi m-am înţeles cu domnul Nikostratos că voi scrie această adresă pe ciornă, el o va redacta şi o va da domnului primar spre examinare.

În acest timp, la „rond” deja se adunaseră ai noştri. Ultimul sosi Morfeu şi îl amendarăm. Destul cu liberalismul, în ultimul timp ne-am abandonat complet treburile clubului. O singură problemă îi interesa foarte mult pe toţi: dacă totul se terminase între Haron şi domnul Nikostratos. M-au silit să descriu totul detaliat şi, un timp, Polifem ologul cu Silen se ciondăniră, încercând să stabilească precis ce vătămări putea avea domnul Nikostratos. Ca om experimentat şi subofiţer, Polifem susţinea că într-o asemenea luptă domnul secretar trebuie să-şi fi paradit noada, pentru că numai o lovitură precis ţintită cu vârful cizmei în locul corespunzător putea duce la felul cum (descris de mine) domnul Nikostratos părăsise câmpul de luptă. Dar şi Silen fiind un om cu o experienţă la fel de bogată, de fost jurist, o ţinea pe-a lui, susţinând că acelaşi efect decurge şi ca urmare a unei lovituri bine ţintite în corp, iar dacă luăm în considerare felul în care domnul Nikostratos merge acum, atunci inevitabil apare constatarea că are vătămată o coastă în partea stângă: sau e fisurată, sau chiar e ruptă. De altfel, căzură amândoi de acord că acesta nu este încă sfârşitul şi că domnul Nikostratos, om tânăr, înflăcărat şi sportiv, nu va uita să-l întâlnească împreună cu prietenii lui pe Haron, undeva într-un colţ întunecat.

De asemenea, mă descoseau dacă Artemisa continua să fie binevoitoare cu domnul Nikostratos şi când am refuzat categoric să răspund la această întrebare lipsită de tact, aproape în unanimitate au tras concluzia că, bineînţeles, da, continuă.

— Femeia tot femeie rămâne, remarcă Paral Veninosu! Unei femei nu-i ajunge niciodată un singur bărbat, asta decurge din natura ei biologică.

M-am supărat definitiv şi am remarcat că această calitate a femeilor mai degrabă decurge din natura biologică a unor bărbaţi ca Paral şi toţi au găsit gluma mea ca fiind foarte bună, în primul rând pentru că nimeni nu-l prea agrea pe Paral din cauza remarcilor lui veninoase şi în al doilea rând, îşi amintiră că, la timpul său, chiar înainte de război, pe Paral îl părăsi-se

tânăra nevastă, ce fugise cu un comis-voiajor. Apăruse astfel o situaţie favorabilă ca, în sfârşit, Paral să fie pus cu botul pe labe împreună cu veşnicele sale sentimente cvasi-filozofice.

Morfeu deja născocise o nouă gluma şi înecându-se de râs înainte de-a o spune, ne prindea pe toţi de mâini şi urla:

— Nu, staţi să vă spun!

Dar tocmai atunci, ca de obicei când nu trebuia, apăru acest măgar bătrân de Pandaros, care, neînţelegând despre ce e vorba, ne anunţă cu vocea sa bubuitoare că a venit acum la noi o modă din străinătate: să trăiască în trei, patru, cu o singură femeie, ca la pisici. Ce să-i faci? Nu-ţi rămâne decât să dai din mâini.

Paral preluă imediat această afirmaţie şi trecu subiectul la adresa lui Pandaros.

— Da, Pan, spuse el. Azi eşti în vervă, bătrâne, aşa ceva n-am auzit nici de la ginerele meu cel mic, maiorul.

Al doilea ginere al lui Paral era binecunoscut, cu mult în afara graniţelor oraşului, şi nu era posibil să te abţii, astfel că am izbucnit cu toţii în râs, iar Paral mai adăugă mâhnit:

— Nu, bătrâneilor, totuşi degeaba ne demilitarizăm. Mai bine, bătrâneilor, ne depoliţionizăm, sau în cel mai rău caz, ne depandarizăm.

Pandaros se umflă imediat ca un peşte-balon, îşi închise tunica la toţi nasturii şi urlă:

— Aţi vorbit, şi gata!

Era prea devreme să merg la centrul de donare şi atunci m-am dus la Ahile. I-am citit cuvântarea mea în disputa cu Haron, trecută pe curat. Mă ascultă cu gura căscată, succesul era deplin. Iată exact cuvintele lui, când am terminat de citit:

— Ăsta-i scris de un adevărat orator, Feb! De unde ai luat asta?

Am făcut puţin pe nebunul pentru crearea unui efect optim, apoi i-am explicat cum stă treaba. Nu m-a crezut însă! Susţinea că un fost profesor de astronomie pur şi simplu nu este în stare să formuleze atât de exact gândurile şi dorinţele poporului simplu.

— Le stă în putere să facă asta doar marilor scriitori zicea el, sau marilor oameni politici. Iar eu nu prea văd în ţara noastră, continuă el, nici mari scriitori, nici mari oameni politici.

— Feb, tu ai furat asta de la marţieni, spuse el. Recunoaşte, bătrâne, n-o să spun la nimeni.

Eram dezorientat. Neîncrederea lui mă măgulea şi mă necăjea în acelaşi timp. Şi-n plus, îmi arătă un plic închis din hârtie neagră, groasă.

— Ce-i asta? am întrebat cu o indiferenţă intenţionată, în timp ce inima mea simţi deja nenorocirea şi începu să mă doară, plină de presimţiri proaste.

— Timbre, se fuduli el. Adevărate. De acolo!

Nu-mi amintesc cum m-am stăpânit. Ascultam ca prin ceaţă exaltările lui, exprimate dinadins pe un ton compătimitor. Iar el îmi învârtea plicul pe sub nas şi tot îmi povestea ce rarităţi sunt şi cât este de imposibil să faci rost de ele, ce sume fabuloase îi propusese pentru ele însuşi Antoniu şi cât de îndemânatic a fost el, Ahile, când a cerut pentru medicamentele confiscate nu bani, ci timbre. Sumele pe care le rostea cu indiferenţă mă tulburară complet. Se vede treaba că preţurile de vânzare a timbrelor marţiene sunt atât de mari încât nici o prostie de categoria întâi şi niciun fel de suc gastric nu sunt în măsură să schimbe ceva în situaţia mea. Dar, într-un sfârşit, mi-am revenit şi îmi veni o idee, rugându-l pe Ahile să-mi arate aceste timbre. Şi totul se clarifică. Şmecherul ăsta schimbă vorba, se pierdu şi începu să mormăie ceva, cum că aceste timbre, fiind marţiene, nu suportau lumina, ca o hârtie foto, că le poţi privi numai la o lumină specială, iar aici în farmacie nu are instalaţia corespunzătoare. Am mai prins curaj şi i-am cerut permisiunea să trec pe la el diseară. Mă invită, fără nici o plăcere, spunând însă că, la drept vorbind, nici acasă la el nu are încă un echipament special, dar până mâine seară se va strădui să născocească ceva. Asta, într-adevăr, o cred. Cu siguranţă va născoci ceva. Cu siguranţă vă reieşi că aceste timbre se dizolvă în aer sau că în general nu aveai voie să te uiţi la ele. Sau că puteai doar să le pipăi cu mâna.

În toiul discuţiei, am auzit dintr-odată respiraţia cuiva lângă urechea mea stângă şi am surprins cu coada ochiului o oarecare mişcare. Mi-am amintit imediat de acea vizită misterioasă şi m-am întors brusc, dar am văzut-o pe slujnica doamnei Persefona, care venise să ceară ceva. Căutând preparatul care ar fi mulţumit-o pe doamna Persefona, Ahile se retrase în laborator şi, după cât se părea, nu intenţiona să se mai întoarcă până când nu voi pleca. Am plecat, nedisimulându-mi ironia.

La centrul de donare mă aştepta o surpriză plăcută: a reieşit, conform analizelor, că datorită bolilor interne cronice pe care le

aveam trebuiau să clasifice sucul meu gastric ca fiind de prima categorie, aşa că pentru o sută de grame de suc urma să fiu plătit cu patruzeci de procente mai mult decât toţi ceilalţi. Mai mult decât atât, felcerul de serviciu îmi dădu de înţeles că, întrebuinţând albăstreaua cu moderaţie, dar în cantităţi suficiente, puteam obţine trecerea la calitatea extra şi să primesc pentru o sută de grame cu şaptezeci-optzeci de procente mai mult. Mă tem să nu-mi fie de deochi, dar se pare că, în sfârşit, pentru prima dată în viaţă am avut niţel noroc.

M-am întors la cârciumă în cea mai bună dispoziţie şi am stat acolo până seara târziu. A fost foarte vesel. În primul rând, Iapet vinde acum din răsputeri albăstreaua, pe care i-o furnizează en-gros fermierii din împrejurimi. De la albăstrea ai o râgâială neplăcută, dar băutura este ieftină, se bea foarte uşor şi îţi dă o beţie plăcută, veselă. Ne-a amuzat extrem de mult unul dintre tinerii în pardesie înguste. Tot n-am învăţat să-i deosebesc şi până în această seară simţeam o adevărată duşmănie pentru ei, pe care, după părerea mea, o împărtăşeau şi cei mai mulţi dintre ai noştri. De obicei, aceşti înspăimântători învingători ai domnului Laomedon, împreună sau despărţiţi, petreceau toată vremea în cârciumă, de la prânz până la închidere: stăteau la tejghea, beau şi tăceau cu încăpăţânare, ca şi cum n-ar fi remarcat pe nimeni în jur. Totuşi astăzi, acest tânăr se depărtă brusc de tejghea, veni la măsuţa noastră şi când toţi tăcură circumspecţi, în liniştea lăsată comandă înainte de toate un rând pentru întregul grup. Apoi se aşeză între Polifem şi Silen şi mormăi încet:

— Aiah.

La început am considerat cu toţii că râgâise şi Polifem, ca de obicei, îi spuse:

— Hai noroc.

Totuşi, puţin supărat, tânărul îi spuse că ăsta era numele lui şi că îl numiseră aşa în cinstea fiului lui Zeus şi al Eginei, a tatălui lui Telemon şi Peleus şi a bunicului Marelui Eantos. Polifem îşi prezentă repede scuzele sale şi propuse să bem în sănătatea lui Aiah, aşa că incidentul fu pe deplin lichidat. Ne-am recomandat şi noi şi foarte curând Aiah s-a simţit între noi ca acasă. S-a dovedit a fi un povestitor minunat, pur şi simplu ne-am prăpădit de râs ascultându-l.

Ne-a plăcut în special cum au săpunit podeaua în salon, cum dezbrăcau domnişoarele şi le alergau. Numeau asta „de-a baba

oarba” şi povestea totul foarte amuzant. Trebuie să recunosc că noi toţi ne-am simţit oarecum ruşinaţi pentru provincialismul nostru, că nu mai auzisem niciodată aşa ceva şi de aceea fu bine venită escapada glumeaţă a tinerilor noştri derbedei din grupul domnului Nikostratos.

Au apărut în piaţă trăgând după ei un cocoş imens, roşu spre roşcat, legat cu o sfoară. Doamne, cât de amuzant era! Cântând „Margareto spune drept…” au străbătut piaţa, intrând în cârciumă. Au înconjurat tejgheaua şi au comandat pentru ei un brandy, iar pentru cocoş albăstrea. Odată cu asta au anunţat că sărbătoresc majoratul cocoşului şi îi invita pe toţi cei care doreau să participe. Era să plesnim de râs. Aiah hohotea şi el cu noi, aşa că oraşul nostru, ca un centru al distracţiilor, a fost oarecum reabilitat în ochii acestui locuitor al capitalei.

Mai interesant a fost când a venit Ahile şi a comunicat că fuseseră furate şase scaune tapiţate din sala de şedinţe a primăriei. Pandaros cercetase deja locul crimei şi susţinea că a găsit urme. Spunea că erau doi hoţi, unul dintre ei avea o pălărie de velur, iar celălalt avea şase degete la piciorul drept şi, în general, toţi erau convinşi că scaunele fuseseră furate de vistiernicul oraşului. Paral Veninosu o trânti direct:

— Ei, iată, a ieşit din nou basma curată! Acum toţi vor vorbi despre aceste scaune idioate şi vor uita complet despre ultima delapidare.

Acum mă uit pe fereastră. O noapte minunată de vară aşternuse deasupra oraşului un cer infinit, potopit de miriade de stele strălucitoare. Un vântuleţ cald purta arome magice şi mângâia ramurile pomilor adormiţi. Bzzz, se auzi zumzetul uşor al unui licurici pierdut în iarbă, grăbindu-se spre întâlnirea cu iubita lui de smarald. Somnul şi bucuria se aşternuseră peste orăşelul obosit de activităţile zilnice. Nu. Totuşi nu e chiar aşa. În sfârşit! Tocmai de aceea spun că era frumos, când deasupra oraşului trecură tăcute, sus, strălucind cu lumini vrăjitoreşti, ca un simbol al păcii şi securităţii, imense nave zburătoare, clar că nu erau ale noastre.

Am să intitulez cuvântarea mea „Linişte şi siguranţă” şi am să i-o dau lui Haron la ziar. Numai să încerce să n-o tipărească! Cum vine asta? Tot oraşul e pentru, iar el singur, vezi bine, contra! Nu merge aşa, ginerică dragă, nu merge!

Mă duc să văd ce face Ermiona.